

ФРАЗЕОЛОГІЯ ділової мови

Уложили
В. Підмогильний — Є. Плужник

Видавниче Товариство
„ЧАС“
Київ—1926

ФРАЗЕОЛОГІЯ ділової мови

Уложили
В. Підмогильний—Є. Плужник

Видавниче Товариство
„ЧАС“
Київ—1926

Від складачів.

Гостру потребу на систематизовану фразеологію української ділової мови відчуваємо аж надто гостро по наших установах. Відбувши курси українізації, засвоївши елементи морфології української мови та її синтакси, радянський службовець, проте, безсилій проти „мовних штампів“ звиклої російської мови і, не маючи під рукою не тільки остаточно фіксованої української ділової фразеології, а навіть того матеріалу, що давав би йому хоч навід, коли не нормативну відповідь.

Зважаючи на цю гостру потребу і під увагу беручи цілковитий брак не тільки суто ділової української фразеології, а навіть загальної, ми й узялися зредагувати той потрібний у діловодстві матеріал, що змогли використати його з передніших словників та фразеологій, відповідно освітивши його придатним матеріалом із говірної мови наших установ та подекуди подавши нові форми на ті російські звороти, де теперішні українські переклади не можна було визнати за вдалі.

Звичайно, тепер ще не може бути й мови

Київський Окрліт ч. 15891

Зам. 1013—5000

Трест „Київ-Друк“, 6-та друкарня, вул. Леніна 19

про те, щоб охопити російські ділові звороти цілком та подати до них відповідні „каноничні“ українські форми. Кожен, хто користуватиметься цим словником, мусить на це зважати і підходити до поданого далі матеріялу до певної міри критично, вдумуючись раз-у-раз у кожен потрібний йому російський зворот, бо часом подана українська форма не покриває того зворота цілком, а часом кожна з поданих паралельно українських форм має особливий відтінок. Коли під час користування звичайним словником трапляється „ув'язнення“ замість „висновки“, „чагарництво“ замість „кустарництво“, то ще негативніші наслідки може дати безоглядне користування словником фразеологічним, де матеріял багато й багато складніший.

Маючи за основне своє завдання подати в оглядній формі той матеріял, що українська мова вже має, щоб тим полекшити дальше розроблення й уніфікацію української ділової фразеології, ми надавали великої ваги справі розкладу цього матеріялу за певним принципом і, не без певного вагання, поклали упорядкувати російські звороти за іменником цього звороту, гадаючи так досягти більшої наочності й надати матеріялові як-найдоцільнішої до користування форми. Ради цього принципу як-найбі-

льшої практичності довелося свідомо поступитися подекуди моментом суто фразеологічним. Але й при найуживаніших дієсловах та приіменниках, що конструкції з ними мають певні проти російської мови особливості („по“, „при“, „для“, „в“, „за“), теж подано відповідні зразки; форми з приіменником „по“ подано мало не при кожному іменникові. Ухилення в розкладі матеріялу від зазначеного вгорі принципу єсть, але вони становлять, загалом, виняток. Треба зазначити ще, що ми подавали тільки „фразеологічні елементи“, мало коли доповнюючи їх цілими реченнями, додаючи до них (у дужках) тільки найпотрібніші слова, щоб підкреслити рацію певного звороту.

В умовах неусталеності українських ділових зворотів важко було застерегтися проти хиб та огріхів,—тому ми з великою подякою візьмемо на увагу всі вказівки й зауваження, що можуть бути нам зроблені.

Складачі.

А.

А—а; алé; (межд.)—а; га; (выраж.)
н е т е р п., д о с а д ы)—а; от; ет.

А не то—а то; коли́ж ні, то.

А ни-ни—а-ні-же; а-ні-ні.

А ну-ка—ось ну; анú-б.

А по сему—а тому; а чéрез те.

А то ведь и...—а то й.

А именно—а сáме.

А впрочем—а втíм; а протé.

А почему же—чомý ні; а чом-же.

А почему нет—а чом не так.

А как же—а як-же; атóж.

АБСОЛЮТНО—абсолютно.

Абсолютно все—геть (чисто) все, всі.

Абсолютно черный, новый и т. п.—чор-
нісінъкій, новісінъкій і т. ин.; абсо-
лютно чорний, новий і т. ин.

Абсолютно не—абсолютно не; ніяк у
світі не.

АБСУРД—абсурд; безглúзда; нісенітница;
дурніця.

Казаться абсурдом—скідáтися на дур-
ніцю; відгóнiti абсурдом.

АВАНС—авáнс.

В виде аванса—як авáнс.

АВОСЬ—може; може чи не.

На авось—на щáстя; навманнí; на від-
чай; на пропáле.

Авось либо—може такíй.

АВТОРИТЕТ—авторитéт.

Ссыльаться на авторитет—здавáтися на
авторитéт, на пошáну чиб.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

АДРЕС—адре́са.

Сопроводительный адрес — супровідна адре́са.

По адресу—на адре́су.

Не по адресу—не на ту адре́су.

АДРЕСАТ—адреса́т.

Нахождение адресата—відшукáння адре́са́та.

За ненахождением адресата, прошу возвратить письмо—коли не знайдено буде адреса́та, прόшу повернúти листа.

Возвращается за ненахождением адресата—повертáється, бо не знайдено адре́са́та.

АЗАРТ—тазáрд; зáпал.

Войти в азарт—розпалитися; розотніти.

АККОМПАНИМЕНТ—акомпанимéнт; супрóвід.

Под аккомпанимент—в супрòводі.

АККУРАТНО (о прýтно, чисто)—аку́ратно; охáйно; чéпурно; (точно, ис-полни́тельнo)—справно; доáло; ре-тельно.

АКТ—акт.

Акт о недостаче и порче товаров—акт про недостáчу та попсува́ння товáрів.

Акт об утрате накладной—акт про загубéну накладнú.

Акт об исключении груза из очереди—акт про вýлучення вантажу з чéрги.

Нотариальный акт—нотарíальний акт.

Обвинительный акт—акт обвинувáчення.

АЛФАВИТ—абéтка.

По алфавиту—за абéткою.

АНАЛИЗ—аналíза,

По анализу—пíсля аналíзу.

Подвергнуть анализу—взять на аналíзу.

АРГУМЕНТ—аргумéнт; резон; дôвід; дôказ.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Приводить аргументы—подавáти аргу-мéнти; стáвити резони.

АРЕНДА—брéнд; посéсія.

Брать в аренду—орендувати; бráти на орéнду; держáти на орéнди; наймáти.

Сдавать в аренду—здавáти на орéнду; наймáти кому.

Отдавать в аренду—пускати в орéнду.

АРЕСТ—арéшт; увýзнення.

Взять, посадить под арест—заарештува-ти; узýти за (пíд) сторóжку, до арéшту, пíд арéшт.

Домашний арест—домовé увýзнення.

АХИНЕЮ НЕСТИ—теревéні дрáвити; нісе-нітницю, дурніцю плестí, верзти.

Б.

БАЛАНС—балáns.

Баланс выходной, заключительный—ба-ла́нс виходнý, кінцéвий.

Баланс вступной, начинательный—ба-ла́нс вступнý, початкóвий.

Баланс генеральный—балáns генерáль-ний.

Баланс ликвидационный—балáns ліквіда-ційний.

БАНКРОТСТВО—банкру́тство.

Злостное банкротство—зловмíсне ба-нkróтство.

БАРЫШ (прибыль при продаже)—ба-риш; зиск; прибúток; кóристъ; над-бíжка.

Получить барыш—убаришувáти; заробíти; зискáти.

БЕГ—бíг; гíн.

На бегу—на бíгú.

Отправиться в бега—змандрувати; пíти в мáнди.

Находиться в бегах—бути в мандрах; на втіках; бути втікачом.

БЕГСТВО (действие)—утікання; (резултат)—утеча.

Обратить в бегство—повернүти на втіки.

Обратиться в бегство—кінчутись тікати; пуститись на втіки; накивати п'ятами.

БЕДА—ліхія; біда; недоля; лиха година; пригода; причина.

На беду—на ліхію.

Беда да и только—ліхія та й гіді.

Не беда—дáрмá, байдуже.

Прийдет беда—до ліхія прийдеться.

Попасть в беду—доскобичти ліхія, біді; ускобичти в халепу, в ліхію.

Наскочить на беду—нахопитися на ліхію.

Извлечь, ся спасти, ся от беды—вирятувати, ся; вимотати, ся; вигорнутися з біді.

Набраться беды—зазнати ліхія.

Переживать (и спытыватъ) беду—біду бідувати; біду приймати.

Пережити беду—перебідувати.

Приничинить беду кому—напастувати кого.

Взвести беду на кого—накінчнути, прикінчнути пеню кому.

Наделать себе беды—напитати собі ліхія, біді.

Разразилась беда—окошілося ліхію.

Навлечь беду—накликати ліхію.

Натворить (наделать) бед—наробити шкоди, кліпоту.

В том-то и беда—то-то бо й ліхію.

Помочь беде—зарадити ліхові.

Помочь кому в беде—порятувати; підтримувати кого.

Предотвратить беду—запобігти ліхові.

Как на беду—як на ліхію; як на те.

Будет вам беда—набіжите ліхія.

Беда стряслась—ліхія спіткало, скіблось; спіткала настась, лиха година.

Мне грозит беда—на мене юда жладеться. **Нажить беду**—набігти ліхія.

БЕДНО—убогі; бідно; мізерно; нужденно; злиденно.

Бедно на что—тóнко на що.

БЕДНОСТЬ—убогство; убогість; бідність; нестачки; злидні.

Впасть в бедность—дійти до вбозтва.

Бедность одолела—злидні обсіли.

Довести до бедности—зубожити; збідніти.

БЕДНЫЙ—убогий; бідний; незаможний; нуждений; злидений.

Бедный чем—бідний на що.

Прикладываться бедным—збіднюватися.

Стать бедным—збідніти; (более бедны м) —збіднішати.

БЕДСТВИЕ—ліхія; біда; лиха година; знесідля; недоля; злигоди.

Испытать бедствия—набратися, зазнати. біди, ліхія, горя.

БЕЖАТЬ—бігти; бігати; (убегать) —тикати.

Не в силах бежать—не підбіжу.

Бежать в рассыпную (о многих)—поросятити в розтіч.

Бежать без памяти—бігти не своїми ногами.

Бежать из тюрьмы со взломом—відламатися в вязниці.

Бежать со всех ног—що-дужу бігти.

Бежать, чтобы перенять—бігти навпрейми.

БЕЗ—без.

Без всякого—без нічного.

Без удержану—без упину.

Без умолку—не вгаваючи.

Без устали—без утоми.

БЕЗДЕЛЬЕ—неробство; гульки.

От безделья—зничéвя; зничéвля.

БЕЗОПАСНОСТЬ—безпека; безпéчність.

Быть в безопасности—бути уbezpečenim.

Основывать безопасность на чем—безпéчитися на чомý.

БЕЗРАЗЛИЧНО—байдужно; байдуживо.

Это (мене) безразлично—байдуже; дáрмá: однáково менí до тóго; про мéне.

Совершенно безразлично—байдужíсінко; однáковíсінко.

БЕЛЫЙ—блій.

Белой масти—блій на масть.

Белым как полотно делаться (страшно бледнеть)—полотніти.

БЕРЕЧЬ—берегтí; стерегтí; глядті; доглядаті.

Беречь одежду, вещи—жáлувати одéжу, рéчи.

БЕСЕДА—розмóва, балáчка.

Вести беседу—проводити мóву; справляти балáчку.

Вступить в беседу с кем—зайтí в розмóву з ким; розмóвитися з ким; розбалáкатися з ким.

БЕСПОКОЙСТВО—неспокій; турбota; клóпіт.

Причинять кому беспокойство—завдавáти клóпоту комú; клопотати кого; заклопóчувати кого.

Избавиться от беспокойства—збúтися турбóт.

Извините за беспокойство—вибачайте за клóпіт.

БЕСПОКОИТЬ,-СЯ—турбувати, ся; непокіти, ся; клопотати, ся.

Не беспокойтесь—не турбуйтесь.

Это его мало беспокоит—це його не дуже болить.

Об этом не беспокойтесь—цим не клопотчтися.

Он совсем не беспокоится—він і гáдки не має.

Одно меня беспокоит—одна річ менé не покóйт, турбú.

БЕСПОРЯДОК—бéзлад; безладдя.

Производить беспорядок—робити бéзлад.

БЕССИЛЬНЫЙ—бесíльний.

Бессильный что-либо сделать—нездóльний.

БЕССТИДНЫЙ—бескорóмний; соромíцкий; без сбóруму.

Бессидно врать в глаза—у живí очí брехати.

БИЛЕТ—блéт.

Обратный билет—поворóтний блéт.

Банковый билет—банкнóта.

БИТЬ—бýти.

Бить баклуши—бýти бáйдики; байдикувати.

Бить в ладоши—плéскати.

БИТЬСЯ—бýтися.

Биться об заклад—заставлятися; закладатися.

БЛАГО—добрó; щáстя.

Общее благо—загáльне добро.

БЛАГОВОЛЕНИЕ—лáска; добrість; прихýльність.

Снискивать чье-либо благоволение—запобігáти лáсکи в кóго; добувáти комú до лáсکи; пíдхбдити комú до лáсکи; заслúжуватися на лáску.

Потерять благоволение—віднáсти лáску; втратити лáску.

БЛАГОДАРНІСТЬ—дяка; подяка; (чувство благодарності) — вдячність.

Приносити благодарність—віддавати подяку; складати подяку.

Не стоїт благодарності—нема за що дякувати.

Рассыпаться в благодарностях—см. **Рассыпаться**.

БЛАГОДАРИТЬ КОГО—дякувати кому.

Покорно благодарю—щиро, уклінно, красно дякую.

Благодаря кому, чому—завдяки кому, чому; (при отсутствии элемента благодарности — вследствие чего) —бо; тому що; через те, що; тим-то.

БЛАГОНАДЕЖНИЙ—благонадійний; певний.

Будьте благонадежни—будьте певні.

БЛАГОПОЛУЧНО—гард; добре; щастяво.

Окончиться неблагополучно, благополучно—вийти на зло, добре.

БЛАГОРАЗУМНИЙ—розважливий; розважний; розсудливий.

Быть благоразумным—мати розум; держати розум (добрій) у голові.

Благоразумный совет—розумна, добра порада.

БЛАГОСКЛОННО—прихильно; ласкаво; доброзичливо.

Благосклонно смотреть—поглядати пріхильним боком.

БЛАГОСКЛОННОСТЬ—доброзичливість.

Снискивать благосклонность, добиваться благосклонности—см. **Снискивать благоволение**.

БЛАГОСОСТОЯНИЕ—добро, добробут.

По благосостоянию—добробутом.

По своему благосостоянию (пожертвовать) —на свою спроможність (пожертвувати).

БЛИЗОСТЬ—блізькість; близина; близ.

По близости—поблизу.

БОГАТСТВО—багатство; багатирство; добро.

Жить в богатстве—багатирювати; гараздувати.

Пожить в богатстве—роздоши (роздошів) зазнати.

БОГАТЫЙ—багатий; (состоятельный) —заможний; (великолепный) —пішний, розкішний.

Богатый чем (углем, рудою)—багатий на що (на вугілля, на руду).

Чрезвычайно богатый—багатіший; багатіній.

Богатая фантазия—буйна уява.

Стать богатым—забагатити.

БОЙКИЙ—меткий; жвавий; мотрний.

Бойкий на язык—язикатий.

Бойкое место—лодне місце.

БОК—бік.

Бок-о-бок с кем, о-бок—побіч кого, чого; побіч якого, чого; обік кого, чого, з ким, чим.

О-бок расположенный—узбічний.

По боку—геть; на-бік.

Отдуваться боками—платити своїми боками.

Помять бока—обламати боки.

Лежать на боку—байдикувати; байдики біти.

С боку припека—п'яте колесо до воза.

БОЛЕЕ—більше.

Более нужный, добрый, новый и т. п.— потрібніший, добрийший, новіший і т. ін.

Более чем достаточно— задбасть.

Более или менее— більш-менш.

Тем более— на́дто; то більше; тим більше; (в конці предложе́ния) — і зовсім; і поготів.

БОЛЕЗНЬ — слáбість; хороба; хóрістъ; неду́га; нéміч.

Болезнь повальная (эпидемия) — ішоштъ.

По болезни, за болезнью — чéрез хóрістъ; неду́гу; нездúжаючи.

БОЛЕТЬ — боліти; недужати; нездúжати; хорувати; хóріти; слабувати.

Болеть чем — слабувати на що.

У меня болит что — мені болить що.

БОЛЬ — біль.

С болью — бóлізно; з болем.

От боли — з бóлю.

Крик боли — бóлізний крик.

Полный боли — бóлічий.

Причинять боль кому — завдавати бóлю кому; вражати кого.

БОЛЬНОЙ — слабий; хóрій; нéмічний; квóлій.

Тяжело больной — труднýй.

Смертельно больной — смертнýй.

Быть больным чем — слабувати, нездúжати на що.

Сказаться больным — об'явитися хóрім.

БОЛЬШИЙ — більший.

Становиться большим — бóльшати.

Все больший и больший — що-раз більший.

Столь, настолько большой — таکий великий; оттакий; оттакенний.

Самое больше — що-найбільше.

Самое большее можно заплатить три рубля — від сїли три карбованці цінá.

БОЛЬШИНСТВО — більшість.**Значительное большинство** — чима́ла більшість.**Подавляющее большинство** — переважна більшість.**Большинством голосов** — більшістю, перевагою голосів.**БОРЬБА** — бортьба.**Вступить в борьбу** — стáти до бортьби; розпоча́ти бортьбу.**Достичь борьбой** — вибороти собі що.**Вести борьбу** — точити, провáдити бортьбу.**Меры борьбы** — заходи до бортьби.**БОЯЗНЬ** — бстрах пéред чим, до чого; страх. **Из боязни** — з страху; рáди страха.**БРАК** — шлюб; (пoрченoe) — брак; ві́брки.**Вступать в брак** — брати шлюб; братися; дружйтися, одружйтися з ким.**Расторгнуть брак** — розірвати; розв'язати шлюб.**Гражданский брак** — цивільний шлюб.**БРАНИТЬ** — лята; сваріти.**Бранить на чем свет стоит** — на всі зáставки лята.**БРАТЬ** — брати.**Брат в счет работы** — брати на відробіток. **Брат начало** — зачинатися.**БРОСАТЬ** — кідати; (оставлять) — кідати; лишати, залишати; відкідатися від кого.**Бросать в жар, в холод** — брати жáром, хóлом, морозом; обсипати жáром, снігом.**Бросать на произвол судьбы** — кідати на призволяще.

БРОСАТЬСЯ—кідатися наперед; вихвача-
тися.

Бросаться в глаза—набігати, впадати на
бчі; брати бчі; вбирати в себе бчі.

Бросаться из одной крайности в другую—
кідатися з (одного) краю до (другого)
краю.

Бросаться бежать—кідатися бігти, тіка-
ти; пускатись наутіки.

БРОШЕННЫЙ—кинутий.

Брошенный без внимания—занехаяний.

Брошенный на произвол—кинутий на
призволяще.

БУДУЩЕЕ—майбутнє; будучинá; прий-
дешність.

В будущем—надалі.

В недалеком будущем—незабаром; не-
вдовзі.

БУМАГА (писчая, книжна я)—папір;
(ка и ц.)—лист; папір.

Составить бумагу—скласти листá.

Бумага входящая—папір вступничий.

Бумага исходящая—папір вихідний.

Бумага препроводительная—супровідний
лист.

Ценные бумаги—цінні папéри.

Бумага гербовая—гербовий папір.

Актовая бумага—актовий папір.

Бумага государственная—папір держа-
в'яний.

Деловые бумаги—ділові листy, папéри.

Бумага копировальная—папір копію-
вальний.

Бумага папиросная—цигарковий папір.

Бумага оберточная—бібула.

Бумага официальная—лист офіційний.

Бумага писчая—писальний папір.

Бумага почтовая—папір листовий, пош-
товий.

Бумага пропускная—папір промокаль-
ний; промокальніця.

На бумаге—листовно; на письмі.

Бумага к делу—папéри до дíла; папéри
до спрáви.

Бумаги к исполнению—папéри до вýко-
нання.

Направлять бумагу—надсилати папéри,
листy.

Откуда бумага и ее краткое содержание—
звідки лист та короткий зміст його.

За каким номером бумага—яке число листá;
під яким числом лист.

Подшивывать бумаги—підшивати листy,
папéри.

БУХГАЛТЕРИЯ—бухгалтérія.

Бухгалтерия двойная—бухгалтérія под-
війна.

Бухгалтерия итальянская—бухгалтérія
італійська.

БЫВАТЬ—бувати; (случать с я)—траплі-
тися.

Как не бывало—як лиз злизáв.

Как ни в чем не бывало—нáче ї не булó
нічого; любéнько; любéсінько.

Ничуть не бывало—зовсім ні.

Этому не быватель—цього не бúде.

Бывать часто у кого—учащати до кóго.—
минулий.

Бывший давно когда-то—давноколішній;
давновідбутій.

Бывший очень давно—позаколішній.

Бывший перед этим—дотепéрішній.

Бывший вот тогда-то—отодішній.

Бывший ранее—попередній; передніший.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

БЫСТРО—швидко; хутко; прудко; жваво.
Быстро-быстро—швидко-прудко.
Как можно быстрее—як-найшвидче; прытком.
Быстро гнать—гнати гоном.
БЫТНОСТЬ—перебування.
В бытность мою там—коли я був там; за перебування мого там.
БЫТЬ—бути; (быть чим) —бути за кого.
Быть тактичным—знатися на речах.
Быть секретарем и т. п.—секретарювати і т. ин.; бути за секретаря і т. ин.
Быть сведущим в чем—знатися на чому.
Быть расположенным к кому—бути прихильним до кого.
Быть осведомленным—мати відома; бути поінформованим, обізнаним.
Быть на чеку, быть осторожным—матися на бачності.
Быть похожим на кого—бути схожим з ким; скидатися на кого.
Быть по сему—хай так буде.
Быть на чеку, быть осторожным—матися на бачності.
Полезным быть кому—у пригоді стати кому.
Быть позади всех—пасти задніх.
Быть нужным—бути в надобі.
Быть вынужденным—мусити; бути приневоленим.
Быть непричастным—бути, лишатися в бопі.
Не может быть удовлетворено—неможна задоволити.
Быть кому неприятным собеседником—не до мови бути кому.
Быть считанным—під рахунком, на обліку бути.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Быть угрожающим—погріжувати.
Быть напечатанным—вийти друком.
Быть злым на кого—лихим єком дивитися на кого; важко дихати на кого.
Быть на виду, на глазах—перед очима бути.
Быть на примете—бути на бопі.
Должно быть—мабуть; певно.
Быть довольным чем—бути задоволеним із чого.
Бытьгодным к чему—надатися, надаватися до чого.
Был таков—зник.
Так и быть—гаражд; добре; хай так.
Как быть?—що робити; що почати.
Как бы там ни было—хоч що було; хоч що буде.
Быть в ладах с кем—добре тривати з ким.
Быть в компании с кем—спілкувати з ким.
Быть забытым—піти в непам'ять.
Быть может—може бути; бувá; часом.
Будьте так любезны—як-що, коли ласка ваша.
Будет вам—знатимете.
Будет и на нашей улице праздник—буде й на нашому тіжні свято.
Было да сплыло—було та загулó.
Будет по (нашему)—вийде на (наше).
И не было никогда—нема й заводу.
Одно и тоже будет—на одиб вийде.
БЮДЖЕТ—бюджет.
Бюджет городской—бюджет міський.
Бюджет местный—бюджет місцевий.
БЮРО—бюро.
Бюро справочное, информационное—бюро дозвідок, інформаційне.
Упаковочное бюро—бюро пакунків.

Бюро адресное—бюро адресове.

Бюро фабрично-заводских предприятий—
бюро фабрично-заводських підприємств.

B.

В, ВО—у (в); до; за; в; на; по.

В Харькове, в Киеве, в учреждении и т. п. (где?)—в Харкові, в Київі, в уstanові і т. ін.

В Харьков, в Киев, в учреждение и т. п. (куда?)—до Харкова, до Київа, до установі і т. ін.

В учреждениях, в заведениях, в городах и т. п.—по установах, по закладах, по містах і т. ін.

Во внимание к, в уважение к и т. п.—з уваги до, з пошані до і т. ін.

В рознице, в рассрочку и т. п.—на роздріб, на виплаті і т. ін.

В заседании, в собрании, в совещании и т. п.—на засіданні, на зборах, на нараді і т. ін.

Во изменение, в исполнение, в ответ и т. п.—зміняючи (на зміну), виконуючи, відповідаючи і т. ін.

В деньгах, в векселях, в валюте и т. п.—грішми (громіжма), векселіми, валютою і т. ін.

В (тот) год, день, месяц и т. п.—(того) року, дня, місяця і т. ін.

В (двадцати) километрах, метрах и т. п.—за (двадцять) кілометрів, метрів і т. ін.

В заведование кого, в правление кого и т. д. (в ремя)—за чийого завідування, за чийого управління і т. ін.

ВАЖНО—важко, важливіво; (с достоинством)—поважно, велично, пішно.

Это не важно—це маловажно; це пустé; байдуже.

Важно само по себе—важливо само з сеbe.
ВАЖНОСТЬ—вага; важливість; значність; (спесь) —пішність; піха.

Велика важность—велике діво, діло.
Иметь (большую) важность —важити (дуже).

Придавать важность —надавати важай, важу, чому.

ВАЖНЫЙ—важливий; важний; значний.

Быть важным (иметь значение) —важити.

Оказаться важным (возыметь значение) —заявжити.

ВАЛ—вал; (насыпь)—окіп.

Валом валить—плáвом плисти; хмáрою яти.

ВАЛИТЬ—валити; (на землю)—валити, звалювати; (в одно место)—накидати; (итти массою)—сунути; валити.

Валить вину на кого—звертати на кого.

ВАЛЮТА—валюта.

Устойчивая валюта—станівка валюта.

Неустойчивая валюта—хистка валюта.

Обезценивающаяся валюта—знецінна валюта.

Падающая валюта—падуща валюта.

В (твердой) валюте—(стáлою) валютою.

ВБИВАТЬСЯ—вбиватися.

Вбиваться в милость кому-либо—підходити під чию лáску.

ВБЛИЗИ—блíзну; близько чого; недалéко чого.

Вблизи находящийся—блíзький.

ВВЕДЕНИЕ—запровáдження; впровáджен-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

нія; заведення; (предисловие)—вступ; передмова; передне; вступне слово.

Введение в действие какого-либо закона—надання чинності, сили якому закон нові.

Введение кого-либо в ошибку—призведення кого до помилки.

Введение во владение—увід у посідання, володіння; увідини.

ВВЕРНУТЬ—вернути.

Вернуть словцо—вкінути, прикінути слівцé.

ВВЕРХ—вгору; дотори; нагору.

Вверх ити—нагору йти.

Вверх ногами, дном—дотори ногами; шкrebéртъ.

Вверх лицом—горліць.

Вверх по реке (против течения)—проти води.

Вверх на гору (к вершине торы)—під гору.

ВДОВОЛЬ—до схочу; в смак.

Вдоволь насмотреться—напасти очі.

ВДРУГ (внезапно)—враз; раптом; зневадька; натро; вмить; (сразу, разом)—разом; відрáзу; враз.

Как вдруг—аж; аж ось; як ось; коли раптом.

ВЕДАТЬ—відати, знайти що; (ч е м)—зувідувати, орудувати чим; доглядати що.

Ведать не ведаю—сном і духом не знаю.

ВЕДЕНИЕ—ведіння; провадження.
Ведение бухгалтерских книг—книжкування.

Ведение дела—провадження справи.

ВЕДЕНІЕ—відання.

Находиться, быть в ведении—перебувати

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

у віданні, під орудою чиєю; підлягати кому.

ВЕДОМО—звісно; скáзано.

Без ведома—без відома.

С ведома—з відому; за відомом.

Ведомо (тебе), что...—звісний (ти), що...

ВЕДОМОСТЬ—відомість.

Требовательная ведомость—відомість на платні; вимогова відомість.

Сводная ведомость—звéдена відомість.

Отчетная ведомость—звітна відомість.

Оборотная ведомость—оборотна відомість.

Товарная ведомость—товарова відомість.

Денежная ведомость—гроповá відомість; відомість на грóші.

Ведомость на выплату жалованья, денег—відомість на виплату платні, грóшей.

Вкладочная ведомость—вкладна відомість.

ВЕДОМСТВО—урядництво; офіція.

Состоять в ведомстве, под ведомством—бути в урядництві; (подчиняться кому)—бути під віданням, під юрідом чим; підлягати кому.

ВЕЖЛИВОСТЬ—увічливість; звичайність; чéмність.

Из вежливости—з увічливості; для звичайності; для годіться.

ВЕЗДЕ—скрізь; усіоди; повсіди.

Решительно везде—геть скрізь; геть усіоди; по всіх усібдах.

ВЕЗТИ—везти.

Везти кому—щастити; таланити; добре вестися; фортунити кому.

Ему везде везло—йому скрізь таланило.

ВЕК—вік; століття; (з поха)—вік; доба.

Сообразно с воззрениями века—по (своєму) вікові.

Во век, на веки—до віку; навік; після віку.

В кои-то веки—коли-не-коли; вряд-годи.
ВЕКСЕЛЬ—вексель.

Произвести уплату по векселю—сплатити вексель.

Простой вексель—звичайний вексель.

Бланковый вексель—бланковий вексель.

Переводной вексель—переказний вексель.

Обратный вексель—зворотний вексель.

Пред'явить вексель ко взысканию—подати вексель до суду на кого.

Пред'явить вексель к платежу—подати векселя до оплати.

Вексель на пред'явителя—вексель на подавця.

Учитывать вексель—дисконтувати вексель.

Переучитывать вексель—передисконтувати вексель.

Учет векселей—дісконт векселів.

Погасить вексель—оплатити вексель.

Держатель векселя—власник векселя.

Получатель векселя—векселеодбірник.

Отсрочить вексель—відкласти (тєрмін) векселя.

Пророченный вексель—перетриманий, задавнений вексель.

Протестовать вексель—протестувати векселя.

Протестований вексель—протестований вексель.

Вексель на пред'явление—вексель на подання.

Приобретатель векселя—набувач векселя.

По векселю—за векселем; на вексель.

Валюта векселя—вексельна валюта, валітесь.

Дружеский вексель—дружній вексель.
ВЕЛЕТЬ—веліти; казасти; загадувати.

Не велено делать—заказано робити.

ВЕЛИЧИНА—величина; величінь; розмір; міра.

Одній величини—однієї міри; однаковий завбільшки.

По (своїм) величине—(своїм) розміром; завбільшки.

Величиною—завбільшки; більшюю з кого, а що, як хто, як що.

Какой величины—який завбільшки.

Постоянная величина—стала величина.

ВЕРА—віра.

Обратить в свою веру—повернути на свою віру.

Изменить вере—зламати віру.

Потерять веру в кого, что—зневірятися в кого, чому.

Потерявший веру—зневірений.

Обращенный в новую веру—новонавернений.

ВЕРИТЬ—вірити: ніти (нійти), давати віри, віру кому, чому.

Не верить своим ушам—на своїх вухах не віріти.

Поверите ли—чи поймёте віри.

Не верится—не йдеться віри.

ВЕРНО—вірно; (не сомненно)—певно; напевно; дійсно.

Вернее всего—певніше за все; найпевніше.

ВЕРНЫЙ—вірний, певний; незрадливий; (точний, правильный) — справедливий; правдивий.

Верным оставаться чему—держатися чого; (ко му) — додерживати вірності кому.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ВЕРОЯТНОСТЬ—правдоподібність; імовірність; можливість.

Допустить вероятность—дати віру чомусь.
По всей вероятности—десь; найпевніш.

ВЕРХ—верх; гора.

С верхом—з наслою.

Брати, одерживать верх—гору брати; подужати.

До верху—до верху; вщерть.

ВЕС—вага; (в значенні) вага; повага.

Весом (на вес) —на вагу; вагою.

Отпускати, принимать на вес—давати, брати вагою.

На вес отпускаемый—важений.

Весом (в смысле количества, наречия)—заважки.

Иметь вес (переносно—значение) —мати вагу; важити.

Полный вес—ціла вага.

Действительный вес—після ваги.

Терять вес, в весе—втрачати на вагі.

Человек с весом—значна людина.

ВЕСТИ—весті; (направлять)—проводити.

Вести себя—поводитися.

Вести себя по отношению к кому-либо—триматися проти кого.

Вести себя достойным образом—шануватися.

Плохо вести себя—не шануватися; зле поводитися.

И ухом не ведет—і гáдки не має.

ВЕСТЬ—вісті; вістка; звістка.

Без вести—безвісти.

Плохая весть—недобра звістка.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Дать весть о себе—подати звістку; дати ся чути про себе.

Подавать весть—давати звістку.

Без вести пропавший—безвісний.

ВЕСЬ, ВСЯ, ВСЕ—увесь (весь), уся, усе; усенький, -а, -е; цілий, -а, -е.

Весь без исключения, совершенно весь, решительно весь—теть увесь; чисто весь.

Во-всю—що-сили; що-духу; на всі зáставки.

После всего—по всьому.

В добавок ко всему—до всього (того).

При всем том—з усім тим; пб-при все те; а протé.

Только всего, всего-на-всего—разом тільки; усього разом; рантом; рантом тільки.

Все равно—однаково; байдуже; про мене. **Более всего**—найбільш; над усе; перед усім.

Всего лучше, дороже и т. п.—найкраще, найдорогше; над усе краще, дорожче і т. ин.

Все на все—усé чисто; теть усé.

Все более и более, все дальше и дальше и т. п.—що-раз більше; що-раз далі; де-далі більше і т. ин.

Всего (и тог)—разом.

Больше всего—над усе; більш за все.

Вот и все, да и все тут—та й гóді; та й краї.

Без всего—без нічого.

Все-таки, а все-таки, а все-же—а такий; протé; а протé; втім; а втім; все-ж; а все-ж.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Только и всего (и конец)—та й по всьому.

Все обстоит благополучно—все гарàзд.

Все вместе (взятое)—все разом.

Все ни по чем—все дармá.

Всего доброго, лучшего—всього найкращого.

Во всю ивановскую—на все заставки; з усієї сили.

ВЕЧЕР—вечір.

Под вечер, к вечеру—над вечір; прòти вечóра.

Каждый вечер—що-вечóра; що-вечір.

В тот вечер—того вечóра.

Однажды вечером—одного вечóра.

Добрый вечер!—добrивечір!

ВЕЩЬ—річ.

Обычная вещь—звичайна, світова річ.

Осуществимая вещь—річ здйсненна.

ВЗАД—назад.

Ни назад, ни вперед—ні тудí, ні сюдí.

ВЗАЕМ, ВЗАЙМЫ—у позику; в позичку.

Брать взаймы—позичати в кóго; брати в позику, в позичку.

Давать взаймы—позичати кому; давати в позику, в позичку.

Набрать взаймы—напозичати; напозичатися.

Роздать взаймы—порозпозичати.

Взятый взаймы—позичений.

ВЗВОДИТЬ—звóдити.

Взводить напраслину—прикидати пењю, напасть; натягати напасть на кóго.

ВЗГЛЯД—погляд; (зренie)—зір.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

На взгляд—на бóко; на погляд; як глянути.

Ошибочный взгляд—хíбний погляд.

На взгляд хороший—на бóгляд добrий.

Охватить, окинуть взглядом—скінути, зглянути бóком що; згинутi по чому.

Метать взгляды—скiдати бóком.

Привлекать взгляд—брáти очi; вбирати в себе очi.

Проникать взглядом—проймати поглядом.

Смерить взглядом—обмíрити поглядом, очima.

С первого взгляда—на першiй погляд.

Устремить взгляд—упýстити очima в що; втопити очi в що.

Потупить взгляд—спустити очi.

Бросить взгляд—скiнути бóком, очima, поглядом.

Вырабатывать взгляды—дохóдити до побóглядів.

Предвзятый взгляд—уперéдженiй погляд.

Выискрывать свой взгляд—вислóвлювати свою думку, погляд.

На мой взгляд—на мiй погляд; з побóгляду моого; на мою думку; як на мене; по-мбему.

Как на чей взгляд—як на чию думку.

Взглядыватъ—поглядати; споглядати; позирати.

Взглядывать быстро—зýркати; звóдити очi; скidati очima на кóго.

Взглядывать искоса (недовольно)—поглядати скрýва.

Взглядывать исподлобья—поглядати з-під лóба.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Взглядывать друг на друга—скідатися очіма; поглядати між собою; зиратися.
Вздохнуть—відхнудти.
Вздохнуть полной грудью—дихнути на повні груді.

Вздуматъ—здумати; зат'мати; напутмати-ся; намислити; в думку взяти; загадати собі.

Вздумалось—на думку спало; заманулося.

Взирать—споглядати; позирати.

Не взирая на то, что...—дірма (діром), що...; не вважаючи на те, що...; без отгляду на те, що...

Не взирая ни на что (слепо)—безвідч; безоглядно.

Взмах—замах; поімах; мах.

Одним взмахом—з маху; з одного маху; за один мах.

Взнос—внесок; (вклад)—вкладка.

Взнос вступительный—вступнє; вписове.

Членский взнос—членський внесок; членське.

Ежемесечный взнос—щомісячний внесок; щомісячна вкладка.

Взнос гербовой пошлины—подача гербової оплати.

Взнос (в банк) в погашение, покрытие долгов—вкладка на оплату боргів.

Взнос на текущий счет—вкладка на біжуний рахунок.

Страховой взнос—страхова виплата.

Взрослый—дорослий.

Взрослым стать—увійті в літā; дорості, дійти літ; дійти до зрісту.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Взыскание—справління; правіжка.

Подать ко взысканию—позов скласти, заложити на кого.

Денежное взыскание—грошова кара, пени.

Взыскание административное—адміністративне стягання (денег); (наказаніє)—адміністративна кара.

Подвергнуть (денежному) взысканию—накласти (грошову) кару на кого.

Судебное взыскание—судове стягання (гробшай, податків з кого).

Подлежит взысканию—належить до стягання.

Взыскивать (долг)—правити; (платить, недоимку)—стягати; (за вину)—карати.

Не взыщите—не осудіть; вібачте.

Взестись на кого—завзятися, заповзти на кого.

Взятка—хабар.

Дать взятку кому—дати хабара кому; підплатити кого; (и рон.)—дати куку в руку.

Брать взятки—брати хабарі; харбарювати.

Падкий на взятки—хабарний.

Взять—узити; забрати; дістати.
Взять на себя (от кого)—переністи на себе.
Всем взял—хоч куди; на все здатний.
Ни дать, ни взять—стеменно, стеменісінько.

Взять в ежевые рукавицы—взяти в лабети, в тісні руки.

Взять на поруки—взяти на поруки.

Взять под стражу—взяти за грэти; заарештувати.

С чого ви взяли?—звідки вам прийшло?
Что, взял?—а що, піймáв?

Взяться—уїйтися.

Взяться за что (за к.-либо дело)—
 заходиться, стати, взятися до чого,
 коло чого.

Взяться энергично, упорно—завзятися на
 що; прихопитися до чого.

Откуда ни возьмись—де (не) взявся.
Откуда ни возьмется—де не вирветсья,
 візьметься.

Вид—(образ, на ружності)—вигляд,
 образ, подбба; (ландшафт)—край-
 вид, вид; (розвиненості) — від-
 міна.

В таком виде—в такому вигляді.

В найлучшем виде—як найкраще; в най-
 кращому вигляді.

По внешнему виду—зовні; з зовнішнього
 вигляду.

На вид, с виду—на вигляд; на погляд;
 на очко; на зір; з вигляду; з погляду.

При виде—бачучи; побачивши.

Под видом кого, чего—начебто хто, що;
 ніби-то хто; у вигляді кого, чого.

В виду изложенного—через те; тому; з
 вигляду на зазначене.

Иметь вид кого, чего—мати подббу,
 вигляд кого, чого; виглядати як, нембъ
 хто, що, ким, чим.

Делать, показывать вид—удавати що; ви-
 ставляти себе як що.

Принимать, какой-либо вид—прибирати
 якого вигляду.

Не показывать и вида, что...—і навзнажай
 не даватися, що...

Не показывать вида кому—не даючися на
 знак кому.

На виду—на очі; на видноті.

На виду быть у кого—буті перед очима
 в кого.

Иметь в виду кого, что—мати на увázi
 кого, що; (рассчитывать на кого,
 что)—важити на кого, що; (при-
 нимать во внимание кого, что)
 —уважати на кого, що; мати кого, що
 на думці.

Имелось в виду—була думка.

Имея в виду, что—маючи на увázi, що;
 уважаючи на те, що.

В виду того, что—через те, що; з огляду
 на те, що.

В виду чего—через це; уважаючи на це;
 з огляду на це.

В виду (изложенного)—зважаючи на (це),
 на (скáзане).

В виду (издания постановления)—в звяз-
 ку з (видáючи постановою).

Ставить кому на вид—клáсти на увáгу
 кому; подавати кому на увáгу, що; за-
 уважувати.

Выпустить, потерять из виду—забути; за-
 нехáти; занедбати що; з голови викí-
 нути що; спустити з увáги, з очей.

Для виду—про (лóдське) очко; для, ради
 годиться.

Ни под каким видом—жáдним способом;
 ні в якому разі.

В видах чего—за-для чого; маючи на
 увázi що.

В (служебных) видах—з іричин (служ-
 бових).

Иметь виды на кого, что—важити, бýти

на кого, на що; накидати єком на кого, на що.

Виды на урожай, на будущее—сподіванки на врожай, на майбутнє.

В виду многочисленности чего—зважаючи на велике число чого.

В виду наличия (чего)—зважаючи на те, що є (що).

В нетронутом виде—незайманій.

В жидкому, твердом виде—рідкий, твердий.

В виде прогонных и супочних—як пропони та добові.

Вид на жительство—пашпорт; свідоцтво на проживання.

Все виды (налогов)—всі, які є (податки).

Всех видов (помощь)—всяка (допомога); якá тільки є (допомога).

Видать виды—надивитися; бувати в бульдяжах.

Дерзкий вид—зухвалий вигляд.

В таком виде представлять дело—так уявляти справу.

Растерянный вид—спантелічений вигляд.

Величественный вид—величний вигляд.

В нетрезвом виде—нетверезий.

ВИДЕТЬ—бачити; (усматривать, замечать)—добачати.

Собственными глазами видеть—на свої (на власні) очі бачити.

Видеть что в ком, в чем—вбачати що в кому, в чому.

Плохо видеть—недобачати.

Не видеть (не хотеть видеть) чего—не мати очей на що.

Видишь ли, видите ли—бач, бачте.

Я вижу его нас kvозь—знаю його як облупленого.

Видеть не могу—ані на очі!
ВИДИМОСТЬ (я виность)—видимість; (кажучийся вид)—подбіа.

Для видимости—про людське очко; про слайду.

По видимости—з очима; мабуть; напевно.

ВИДНО—видко; видно; знати; видати.

Из этого видно—звідци розумно; звідци бачити.

Как видно—видко; знати; мабуть; либо; десь.

ВИНА—провіана; провіинність.

Взводить, взваливать вину на кого—звертати на кого.

Вмениять, ставить кому в вину—привінювати кому що; ставити за провіину кому що.

Искupать вину—покутувати, спокутувати провіину.

Сознаться в вине—повинитися; признаться до вини.

Чувствовать за собою вину перед кем—почуватися до вини проти кого.

Без вины—безвинно; безневинно.

По (чей) вине—з (чей) вини, причини.

По своей вине—самбіхіть.

Быть, послужить винюю чего—спричинитися, спричинитися чому і до чого; привинитися до чого.

ВИНОВАТЫЙ—вінний.
Виноватый перед кем—вінний проти кого.

Быть виноватым—бути вінним; бути в вині; завинити кому чим.

Чем (я) перед (вами) виноват?—що (я вам) винен? Що, чим (я вам) завинив?

Я же не виноват, что...—я ж не причинюю, що...

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Виноват—вібача́йте; вібачте; пропра́чте.
ВИНОВНИЙ—війнний.

Призвісти себе виновним—візнати свою провину; візнати себе за війнного; призвістити до вини.

ВКУС—смак.

На вкус—на смак.

Со вкусом (одеватися)—до смаку (одягатися).

По вкусу—до смаку; у смак; до вподобі; до сподобі.

По своему вкусу—собі до смаку; на свій смак; до свого смаку; собі до вподобі; до своєї вподобі.

Находити вкус в чём—смакувати в чому. **Иметь вкус в чём**—смак знайти в чому. **Во вкусе чего**—на смак; на манір; на стиль.

Войти во вкус—розласитись; добрati смаку.

Мне по вкусу было...—мені до вподобі булó...

По вкусу приходящийся—уподібний; сподібний.

Мне более по вкусу было бы...—мені уподобініше булó-б...

ВЛАДЕНИЕ—володіння чим і над чим; посідання, держання чого; (то, чим владають)—володіння, посілість.

Быть во владении кого—бути, перебувати під чиїм володінням; у посіданні (в) кого; бути під ким.

Вводить во владение чем—вводити до володіння над чим; ув'язувати в що (в мастильстві).

Вводиться, вступать во владение—вступати до володіння.

Взять, получить во владение—обнайти що;

38

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

отримати під владу що; (от кого-ли бо) —перейняти що під володіння.

Принять во владение—взяти під владу; володіння; посісти що.

ВЛАДЕТЬ—володіти ким, чим; держати, посідати що; (действовать чим) —орудувати, чим.

Владеть собой—керувати собою; панувати над собою.

Владеть языком, оружием и т. п.—орудувати мовою, зброяю і т. ін.

Не владеющий собою—від себе незалежний; над собою не пан.

ВЛАСТЬ—влада; (на чальство)—влада, буряд.

Иметь власть что-либо делать—мати силу що робити.

Это не в (моей) власти—не (мой) на це сила; це не від мене залежить.

Приобрести власть над кем, чем—силу, бору; взяти над ким, над чим; забрати владу над ким, над чим.

Находитьсья, быть под чьею властью—бути під ким, під чиєю владою, володінням, зверхністю.

Иметь под своею властью что—мати що в своїй руці; мати, держати що під собою; бути відданим над чим.

Подчинить своей власти—підгрнуті під собе, під свою руку, волю, владу.

Переходить во власть—переходити під кого, під чиї руку, владу.

Облекать властью—надати сили, права кому.

Отдавать под власть, во власть—піддавати під кого, під чиї руку.

Освободить-ся из-под власти—візволити, -ся з-під чиїї влади, з-під кого.

39

Власть военная, гражданская—влада військова, цивільна.

Власть местная, центральная—влада місцева, центральна.

Высшая власть—найвища, звірхня влада.

Подчинять (своей) власти—скоріти, підбивати під (свою) владу; підгортати під (собе).

ВЛИЯНИЕ—вплив.

Иметь влияние на кого—мати вплив на кого; мати силу, вагу над ким.

Оказывать (большое) влияние на кого, что—(дуже) впливати на кого, що: справляти (великий) вплив на кого, що; являти (велику) силу над ким, чим.

Подвергаться влиянию—підпадати впливові, під вплив; заинавати на собі впливу.

Приобретать влияние—забирати силу; добувати вплив; набирати впливу.

Под влиянием—під впливом.

Покорить влиянию—см. **Покорить**.

По своему влиянию—своїм впливом.

По чьему влиянию—під, за чиїм впливом.

ВЛОЖЕНИЕ (в письмо)—долучення; вкладка.

Со вложением денег—з долученням грошей; з грошовою вкладкою (лист).

При вложении—вкладаючи.

ВМЕСТЕ—укупі; разом; заразом.

Соединять вместе—гуртувати.

Вместе с тем—разом з тим; заразом.

ВМЕСТО—замість; замісто; наміст.

Вместо того, этого—натомість.

Вместо того, чтобы ехать, делать и т. п.—замість (щоб) іхати, робити і т. ин.; де-б, що-б іхати, робити і т. ин.

ВМЕШИВАТЬСЯ—втрутатися; (ірон.) — встрайвати.

И он туда вмешался—і він туди встрайв.

ВНЕ (чего)—по-за (чим).

Вне себя—нестямно; у нестямі; не тямлячи себé.

Быть вне себя—нетямитися.

Вне досягаемости—недосяжний.

ВНЕШНИЙ—зовнішній; (нужний) — знадвірний; надвірний.

По внешнему виду—см. **Вид**.

ВНЕШНОСТЬ—зовнішність; вигляд.

По внешности—на погляд; на огляд; на бю; з погляду; зокола; на взір.

Внешностью (о людях)—на вроду; на обличчя; на вигляд.

Подозрительная внешность — непевний вигляд.

ВНИЗ—вниз; напіз; донізу; (к земле, на землю, на пол)—додблу; наділ; долі; (под гору)—з гори.

Вниз по реке, вниз по течению—за водою.

Вниз под что-либо, под низ—наспід.

ВНИЗУ—внизу; напіз; сподом; (в долине, на полу)—долі; долом; доліною; на доліні.

Внизу под чем-либо (на дне)—сподом; на споді.

Внизу лежащий — (нижній)—спідній; долішній.

ВНИМАНИЕ—увага.

Обращать внимание на что-либо—звертати увагу на що; уважати на що; зважати на що; клáсти увагу на що; брати до уваги; (находитъ привлекательнымъ)—накидати кого, що,

бком; (с жа лить ся)—зглінутися на кого.

Обращать внимание на себя (быть принятим во внимание)—спадати кому на увагу; притягти, привертати до себе чию увагу.

Обратите внимание—уваж, уважте; вважай, уважайте.

Сосредоточивать внимание—збирати, зосереджувати увагу на кому, чому.

Оставлять без внимания—залишати, поглишати без уваги; не звертати уваги на що; легковажити що; занехаяти; за-недбати.

Принимать во внимание (в соображеніе)—брать, взяти що на увагу; зважати на що; уважати на що; мати що на увазі.

Направлять внимание — скерувувати увагу.

Принимая во внимание—беручи до уваги що; зважаючи, уважаючи на що; маючи на увазі що; з уваги на що; з бгляду на що.

Отвлечь внимание—відвернути, відтягти увагу від чого.

Представлять чьему-либо вниманию—подавати кому до уваги що; ставити що перед очі, на очі.

Отвратить, отвлечь внимание—відвернути увагу.

Оказать внимание—дати увагу кому; показати увагу; зробити ласку.

Относиться со вниманием к кому, чему—віддавати увагу кому, чому; ставитися уважно, з увагою до кого, чого.

Внимание наше было занято тем—ми турбувались про те.

Усиленное, строгое внимание—пільна увага.

Во внимание к...—з уваги на, до...

Достойный, заслуживающий внимания,—вáртий увáги; (справедливый)—слuшnй.

Вниманию (сотрудников)—на увагу, до уваги (співробітників).

Привлекать внимание—звертати увагу; брати очі на себе.

Внимательно—уважнно; пільно.

Внимательно следить за кем чем—пильнувати кого, чого.

Вновь—знову; знов.

Вновь (образованный)—піво (утворений).

Внушение—навіювання, навіяння кому чого; (уговаривание, убеждение)—намовляння; умовляння; намова; (выговор)—нагана; застереження.

Делать внушение (выговор)—вичитувати кому; робити застереження; (сильнее)—висловлювати нагану.

Следовать чьим-либо внушениям—їти за чими намовами.

Водить—водити.

Водить знакомство—знатися з ким.

Воздушный—повітряний.

Воздушный флот—повітряна флота.

Воздушные замки—химери.

Строить воздушные замки—думками багатити; химери таїти.

Воззрение (созерцание)—споглядання; (взгляд)—погляд.

Вырабатывать свои воззрения—дохóдити (до) своїх поглядів; виробляти собі погляди.

Возле—біля; коло; край; близько кого,

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

чого; (рядом) — обік (обіч, побік, пібіч); побліч; побруч кого, чого; суміжно з чим.

Возле дверей — бідвір.

Возле кого, чего проходитъ — ітій проз кого, що.

Возмѣщать (пополнятъ) — надолужувати, надолужити; (убытки, расходы) — (по)вертати, (по)вернути; покривати, покріти; відшкодовувати, відшкодувати.

Возможнo — може бути; можливa рiч; можливо.

Насколько возможно — яко (як) мoга; як спромoга.

Насколько возможно шире, лучше и т. д. — як-найшире, як найкраще і т. ін.

Возможно-ли? — чи може бути?

Возможно что... — мабуть чи не.

Возможнoсть — змoга; спромoга; спроможніст; можливість; (средство) — спосіб.

Беспрепятственная возможность — добра змoга.

По возможности, по мере возможности, в меру возможности — по змoзі; по спромoзі; по можливості.

Как только возможно — яко мoга.

Нет возможности — не змoга; не спромoга; не сила; ані способу.

Не было возможности — не булo змoги, спромoгти, можливости; не булo як; не сила булa.

Иметь возможность — мати спромoгу; здужати; спромагатися.

Получить возможность чего — спромогтися, спомогтися на що; мати змoгу; дістати змoгу.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Давать возможность — давати змoгу; спомагати на що.

Предвидится, возникает возможность чего-либо — зайбoиться на що.

Имеющий возможность — спроможний.

Не имеющий возможности — неспроможний.

Неограниченные возможности — необмежні можливості.

Возможный — можливий; мoжний.

Всеми возможными средствами — усіма можливими засобами.

Делать возможным, невозможным — уможливувати, унеможливувати.

Вознаграждать — винагороджувати.

Вознаграждать за убытки — відшкодовувати.

Вознаграждение — винагорода; відплата; віддяка.

Вознаграждение кого — винагорода кому.

Вознамериться — наміритися; наважитися; узяти думку, намір.

Твердо вознамериться — напосістися.

Вознамериваться сделать что-либо — наважуватися зробити що.

Возражать — заперечувати; (ответ) — відповідати.

Возражать на что — перечити чому; заперечувати кому.

На все это можно было возразить так — у всьому цьому можна-б заперечити так.

Возражение — заперечення; (ответ) — відповідь.

Без возражений — не сперечалочись; не заперечуючи.

Без возражений! — не сперечатись!

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛОВОЇ МОВИ.

Не допускаючий возражения—безуперечний.
ВОЗРАСТ—вік; пора; літá; доба.
Возрастом—застарішій; літами.
Детский возраст—дитячий вік; дитячі літá.
Выходитъ изъ детскаго возраста—зъ дітей виходить.
Юный возраст—юнацький вік.
Зрелый возраст—мужні літá; дійшлий вік.
В зреломъ возрастѣ—в літах.
Достичъ зрелого возраста—увійти в літá.
Среднего возраста—середнього віку; середніх літ.
Пожилой возраст—літній вік.
Предельный возраст—крайній вік.
Преклонный возраст—старечий, похідний вік.
ВОКРУГ—навколо; навколо.
Вокругъ да около—коло та навколо.
ВОЛЯ—воля.
Давать волю—давати попуск; попускати кóму.
По своей воле—по волі; по своїй (власній) волі; із своєї (власної) волі; свою волею; з доброї волі; самотхіть; охотою.
Не по своей воле—несамохіть; не свою волею; не з власної волі.
Противъ воли—неволею; наперекір собі.
Волей-неволей—рад-не-рад; хоч-не-хоч.
Действовать наперекоръ чьей воле—іти проти чиєї волі.
Исполнять (чью) волю—вволіти, ввілити чиєю волю.
ВОН (о т сю да)—геть, гéтьте; (на речи е) —геть.
Вон там—он; он; онде; он там; аж он.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛОВОЇ МОВИ.

Изъ рукъ вонъ—казна-що.
Вонъ куда—он куди.
Вонъ туда—онтуди; геть туди.
Вонъ где—онде; он-оно.
Вонъ тотъ—отбý; онтбý.
ВООБРАЖАТЬ—уявляти.
Мне вообразилось—мéні здалося.
ВООБЩЕ—взагалі.
Вообще говоря—загалом кажучи, беручи.
Вообще и в частности—взагалі й зокрёма.
ВО-ПЕРВЫХ—попéрше; раз.
Во-вторыхъ—подруге; удруге.
Во-первыхъ вы обязаны, а во-вторыхъ...—раз, що ви зобов'язані, а друге (подруге)...
ВОПРОС—питання; запитання; запит; (положение дела) —справа; річ.
Вопросъ выясненъ—справу з'ясовано.
Вопросъ задается кемъ—питання йде від кого.
Не предрешая этого вопроса—не розвázуючи наперед цієї справи.
Обсуждать вопросъ—обговорювати питання.
Вопросъ подвергнется детальному обсуждению—справу буде докладно обмíрковано.
Предлагать вопросъ—стáвити питання; запитувати; питати.
Подымать вопросъ—знимати; піднісити питання.
Снимать вопросъ (с повестки)—знимати питання (з порядку діенного).
Возникаетъ вопросъ—повстає, виникає питання.
Возбуждать вопросъ—порушувати питання, справу.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Сложный вопрос—складна спріава; складне питання.

Разрешать вопрос—розв'язувати питання, спріаву.

По вопросу о чём—в спріаві чого.

Робочий вопрос—робітніче питання, робітнича спріава.

Большой вопрос—пеку́ча спріава.

Очередной вопрос—чортова спріава.

Денежный вопрос—громові спріави.

Освещать вопрос—висвітлювати спріаву, питання.

Ставить вопрос на очередь—см. **Очередь**.

Продовольственный вопрос—харчова спріава.

Ставить вопрос ребром—стявити питання рукою.

ВОСКРЕСЕНИЕ (д е н й) — неділя.

В воскресенье—в неділю; неділею.

В одно воскресенье—котроїс' (одної) неділі.

Каждое воскресенье—що-неділі.

Каждое воскресенье бывающий—щонедільний.

ВОСПОЛЬЗОВАТЬСЯ — покористуватися; скористуватися чим, (з) чого; и споль- з о в а ть) — використати що.

Воспользоваться (удобным) случаем—використати нагоду.

ВОСПЫЛАТЬ—запалати; запалитися; разпалитися.

Воспылать жаждою работы, деятельности—запалитися до праці, до діяльності.

ВОСТОРГ—пріврів; захват піред чим; захоплення чим.

Какой восторг—якá рóзкіш; самá рóзкіш.

Приводить в восторг—поривати; (увлекати)—захоплювати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Не помнить себя от восторга—нетъмітися з радощів.

Замирать от восторга перед чем—умлівáти над чим.

ВОСТОРЖЕСТВОВАТЬ—взяти гору, верх Восторжествовать над препятствиями, врагами, трудностями и т. п.—подолати, перебороти перепони, ворогів, труднощі.

Я (и т. д.) восторжествовал—я (він і т. ин.) переміг; мій (його і т. ин.) верх.

ВОСТРЕБОВАНИЕ—домагання; зажадання. Писать до востребования—писати до питання.

ВОТ—от; он; ось; ото; още.

Вот же—отож.

А вот же!—ба!

Вот что—ось що.

Как вот—аж; аж ось; аж от.

Вот еще!—ото; ат; ет.

Вот как!—он як! ось як! овва!

Вот и все—та і вже; та й по всьому.

Вот то-то и есть—а то-ж-то; отож-то ѹ воно.

Вот потому, поэтому—отож; тим-то.

Вот-вот—ось-ось; от-от.

И вот—так от.

Вот именно—атож.

ВПАДАТЬ—западати; впадати; (о реках) —вливатися.

Впасть в несчастье—на біду зйті; дістаться в біду.

Впасть в тоску, в меланхолию—занудгувати; вкінчиться у туту.

Впасть в уныние—дійті до зневіри; вда-тися в (тіжжку) туту; (тіжко) засуму-вати.

Впасть в многословность—вдастися (вкінчутися) в багатомовності.

Впасть в бессознательное состояние—зне-притомніти; втратити свідомість.

Впасть в обморочное состояние—зомліти; умліти.

Впасть в нищету—збідніти; зубожіти.

ВПЕРЕД (на речіє мesta)—вперед; наперед; (на р. врёмені)—попереду; наперед; надалі; (междометіє)—вперед! рушай!

Вперед выдаватьсья—виставлятися.

Вперед высакивать—вириватися.

Ходить взад и вперед—ходити туди і сюди; снувати.

Вперед, вперед так не делай—надалі так не роби.

Ни вперед, ни назад—ні туди, ні сюди.

ВПЕЧАТЛЕНИЕ—враження.

Производить впечатление—справляти, робити враження на кого.

Производить сильное впечатление—вражати кого.

Производить неприятное впечатление—прикро вражати кого.

По первому впечатлению—з найпершого враження.

ВПІСЫВАТИ—вписувати.

Вписывать в список, книгу—заводити до списку, до книги.

ВПЛОТЬ ДО ЧЕГО-ЛИБО—аж до; до сáмого, самої.

ВПОРУ—впобру; вчас; вчáсно; у свíй час; сáме в час; до рéчи.

Быть впору (об одéжде, обувні)—бутi в мíру, до мíри.

ВПРЕДЬ—наперед; далі; надалі.

Впредь до изменения—(аж) до (далішої) зміни.

Впредь до выяснения, получения и т. п.—доки з'ясовано буде, доки одержано буде й т. ін.

ВПРОДОЛЖЕНИЕ ЧЕГО—протягом чого; на протязі чого; чéрез що; крізь що; за чого.

ВПРОЧЕМ—протé; втім; а протé; а втім (в началя фразы); зрешито.

ВРАЖДА—ворогування, ворожнечा.

Питать вражду к кому-нибудь, враждовать с кем—ворогувати проти кого.

Исконная вражда—дáвня ворожнечá.

ВРАТЬ—брехати.

Врати сильно—тýжко брехати.

Врати искусно—щíльно брехати.

Врати в глаза—в живі очі брехати.

ВРЕД—шкода; (по врежденіє)—вáда.

Вред причинять, приносить, наносить—шкоду чинити; шкодити; вáдити; шкідливим бутi.

Непоправимый вред—непоправна шкода.

Во вред пойти—вйти на шкоду.

Вред терпеть—мати шкоду.

Во вред—на шкоду; на втрату.

Во вред служить—йтi на шкоду; зашкодити; пошкодити.

Делать вред—шкоду робити, чинити; шкодити.

ВРЕМЯ—час; порá; часíна; добá.

Короткое время—малíй час; часóчок; часíнка; малá часíна.

В короткое время, за короткое время—за малíй час; не за великий час; за малú часíну.

Продолжительное время—великий час; дòвший час.

Рабочее время—робітний, робочий час.
Во время, во времена кого, чего—за кого, за чого; за часів кого, чого; під що; підчас чого.

Со времени—від часу; від часів.
До времени—до якогось часу; пóкіль що.
С какого времени—відколи; з якого часу.
С этого времени—відтепер; з цього часу.
С того времени—відтоді; з того часу; з тих часів.

Со времени (революции, ревизии и т. п.)—від часу (революції, ревізії і т. ін.).

С давнего времени—з давніх часів; з давньої давнини; з давнього давна; з давніх давен.

С незапамятных времен—з давніх давен; від найдавніших часів.

С того времени, как—з того часу, як; відколи.

С некоторого времени—з якогось, від якогось часу.

В какое время?—якого часу?

Около того времени—блíзько того часу.

В это время—тим часом; в цей час; під цей час.

А в это время—аж тут; аж під цей час.

В то время—тоді; тогó часу; в той час; під той час; тýми часами; на той час; на ту пбру.

В то же время—рівночáсно; одночáсно; в той самий час; в той самий час.

В одно время—заразом; одночáсно.

В одно и то же время—за одним зáходом; одночáсно.

Тем временем—тим часом; пóки-що.

В то время, как—тим часом як.

Все время—раз-у-рás, раз-пó-раз.

Раньше времени—без часу.

В свое время—за свого часу; свого часу; в свій час; (своевременно)—своєчасно.

Во-время—вчáсно; впóру; на свíй час.

Не в свое время, не во-время—невчáсно; не в час; не свого часу.

Всемое время—на все свíй час.

Для своего времени—як на свíй час; як для свого часу.

Во всякое время—повсякчáсно; повсякчáсно.

Это было не в наше время—це ще не за нас було; не в наші часы те діялося.

В недавнее время—недávnimi часами.

В прежнее время—поперéдñimi часами; за поперéдñих часів; давніших літ; пérшe; поперéду.

В последнее время—остánnim часом; останнimi часами.

В старое время—за давнього часу; в старовину.

По теперешним временам—як на тепéр; як на цi часы.

До последнего времени—до недávna.

В другое время—iншим часом.

До сего, до настоящего времени—до сi; до цього часу.

До того времени—доти, дотíль.

До поры до времени—пóки-що; доки-що; до слушнóго часу; до часу.

До позднего времени—допíзна; до пíзньої години.

На время—на час; до часу; про час.

На некоторое время—на якийсь час.

На неопределенное время—на бéзрíк.

На вечные времена—на вíчні часы; на бéзвік; у вíчний час.

Спустя, через некоторое время—по часi; згóдом, перегóдом, перегодý (якийсь

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

час); незабаром; невдовзі; туди далі; по якійсь годині; за якимсь часом.
Спустя долгое время—по доброму часі.
Продолжительное время—довго; чимало часу.

В непродолжительном времени—незабаром; незадовго.

С течением времени—де-далі; з часом; з бігом часу.

В течение некоторого времени—протягом, на протязі якбось часу.

В течение непродолжительного времени—не за великий час; протягом, на протязі недобого часа.

От времени до времени—час від часу; з часу до часу.

По-временам, время-от-времени—часами; десь-недесь; коли-не-коли; десь-коли-сь.

В ночное время—уночі; пічною доббою; пічної доби; вночішнього часу.

В любое время—коли хочете.

Время дообеденное—задобіддя; задобідня година.

В обеденное время—в обіди.

Время послеобеденное—пообідній час; сполудбонок.

Время года—пора, доба року.

В свободное время—на дозвіллі; гуляшто-го часу; вільного часу; гуляючи.

Есть время—є коли.

Отсутствие свободного времени—ніклько-ство.

Не хватать, не доставать времени—ніко-литися.

Нет времени—немає коли; ніколи; не маю часу.

Удобное, благоприятное время—добра

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

нагіда; добра година; слушний час; сприятлива година.

Надлежащее время—певний, слушний час.

Потребует много времени—с м. Требовать. Неблагоприятное, бедственное время—лихий час; лихоліття; тяжка година; знеріддя; знеріда.

В условленное время—умовленої години; як умовлено.

В лучшие времена—за кращих часів.

Указанное время—зазначений час.

Определенное время—певний, визначений, призначений час, термін.

В определенное время—певного часу; за певний, визначений час; (в опред. сроках)—певними термінами.

Теперешнее время—теперешні часів; цьогочасність.

Старые времена—старі часів; давнини; старовини; старосвіччина.

В настоящее время—тепер; ініці.

По настоящему времени—на теперешній час.

До настоящего времени—доїні; до-тепер.

На будущее время—надалі; на даліший час; на майбутнє.

В давние времена—давніми часами; у давні дівна.

Относящийся к этому, к тому, к новому времени—цьогочасний; тогочасний; тодішній; новобачний.

Время летит—час біжить; час не змігнеться.

Требующий, отнимающий много времени—забарний; загайній.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Время прибавочное (для работы)— надробочий час.
Время упущенено—проминуто час; (шутя) —пора перепорилася.
Время идет—час мінає, плине.
Время скоро проходит—час швидко упливав.
Время терять—гáти час; марнувати час.
Выиграть время—выйгадати час.
Время поступления бумаги—час вступу паперу.
Во сколько времени—за скільки часу; за який час.
В рабочее время—робітню, робочою порою; в роботу пору; в робочий час.
Улучить, выбрать время—выйгадати годину; добрати часу.
Свободное время—доозвілля; гульній час.
Нет свободного времени—часу немає; (от работы)—вýробу немає.
В какое время—в яку годину; в яку пору.
Как-раз в то время—самé тодí; самé під той час.
На это требуется много времени—на це трéба багато часу; це відберé багато часу.
Летнее время—літо.
В летнее время—влітку; вліті; літньої доби.
Нужно идти с духом времени—трéба потрапляти часові.

ВСЕ—все, усé.
Все решительно, совершенно все—геть усé; чисто все; геть чисто все; дочиста.

ВСЕОРУЖИЕ—пóвне взбрéбення.
Во всеоружии—при пóвній збрóї.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Во всеоружии опыта и знания—геть узбрéбний досвідом та знанням.
ВСЛЕД—слíдком; слíдом; усéдом.
Вслед за тем—слíдом за тим.
Идти вслед за кем—йтí за ким.
ВСЛЕДСТВIE ЧЕГО—чéрез те; в наслíдок того; а тому; в тíй причині.
Вследствие того, что...—маючи на увázi, що...
Вследствие изложенного—тому; южажаючи на сказáне.
Вследствие ходатайства, прошения—зважаючи на клопотáння, прохáння.
ВСПЫЛИТЬ—запалитися; розпалитися; спалахнúти; загорітися гníзом.
Вспылив—з опалу.
ВСТАВАТЬ—вставати.
Вставать с места—підвóдитися.
Вставать поспешно—схóплюватися.
Вставать против кого—повстáвати прóти кóго.
ВСТРЕЧА—зúстріч; (встречание) — (зу)стрíчання.
При первой встрече—з першої зúстрічі.
Навстречу кому, чему—на зúстріч, кому чому.
Выйти навстречу кому—вýйти прóти кóго.
ВСЯКИЙ—усýкий, усýк, усýке; кóжен, кóжний.
Решительно всякий—кожнісінський; геть усýкий.
Без всякого—без ніякого.
Во всяком случае—у всякому, в кóжному разі.
Всяко бывает—усýко, усýкого бувáє, трапляється.
Всячески—всíмá способами; на всí ладí.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ВТЕЧЕНІЕ—протягом; на протязі; чéрез цо; за чéго.

Втечение (целого) года, дня...—протягом усього, цéлого рóку, дня...; чéрез увесь рíк, день...

ВХОДИТЬ—вхóдити; увіхóдити; вступа́ти.

Входить (вникати) во что—вдавáтися (пýльно) в що; дохóдити (до) чéго; до-дивля́тися до чéго; догляда́тися до чéго.

Он ни во что не входит—він нí про що не дбáє.

У (меня) вышло что—вýвівся (я) з чéго.

ВЫБИРАТЬ—вибíрати.

Выбирать кого чем—обира́ти кóго за (на) кóго.

Выбирать по вкусу—добира́ти собí до смаку.

Выбирать по одиночке—визбíрувати.

ВЫБОР—вибíр; (о това́рах)—дóбíр; (о людях)—обрáння.

Выбор предоставить—дáти до вýбору; по-лиши́ти на вýбір.

Производить выборы—перевóдити вýбо-ри; вибíрати.

Выбор пал на—вýбíр, припáв на кóго; вýбором спинíлись на кóму.

Большой выбор чего—багáто до вýбору чéго.

ВЫВОД—вýсновок.

Делать вывод—робíти вýсновок; виснó-вувати.

ВЫГОВОР—вимóва; говíрка; (наказа-ние)—нагáна; догáна; дóкír.

Делать выговор—вимовляти комú; робíти комú догáну; (у прékатъ)—дорí-кáти; висблюдовати догáну.

Получать выговор—дíставáти догáну.

Строгий выговор—гóстра догáна.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ВЫГОДА—зиск; кóристь; барíш; вýгода.

Извлекать выгоду—мáти з чéго зиск; ко-рýстуватися з чéго; барíшувáти на чéмбу.

ВЫДАВАТЬ, ВЫДАТЬ (что)—видавáти, вýдати що.

Выдавать кого (редатъ)—викáзувати, вýказати на кóго; зráдити кóгó.

Выдавать себя за кого—видавáти, вý-ставляти себе за кóго.

ВЫДАЧА—видавáння; вýдача.

Выдача денег—вýплата.

ВЫДВИЖЕНИЕ—висувáння.

По выдвижению (получить должность)—з висувáння (дістáти посаду).

В порядке выдвижения—як висувáння; для висувáння.

ВЫДЕРЖИВАТЬ—видéржувати; витрýму-вати; (горе, страданіе)—терпíти.

Выдерживать что (тон, стиль, характер и т. п.)—додéржувати чéго (тóну, стíль, характеру и т. ин.).

ВЫЗЫВАТЬ—клика́ти; викликáти.

Вызывать что (быть причиной чégo)—призвóдити до чéго; спричиня́ти що; спричиня́тися до чéго.

Вызвать кого на что—зrúшити кóго на що.

Это вызывается (многими причинами)—де залéжити вíд (багатьох причин).

ВЫНОСИТЬ—винóсити; (пережи-вати)—вітéрпювати; стéрпювати.

Вынести унижение—дізнати нарути.

ВЫНУЖДЕННЫЙ—приневóлений; вýму-щений; примúшений; змúшений; при-сíлуваний.

Быть вынужденным—мýсiti; бýти при-невóленим.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ВЫПИСЫВАТЬ—виписувати.

Выписывать книги, газеты—передплачувати книти, газети.

ВЫПЛАТА—виплата.

На выплату (купить)—навиплат (купити).

ВЫРАЖАТЬ,-СЯ—віслоблювати, ся; (обурюжувати чого)—виявляти, ся; (переделятися) —визначати, ся.

Выразить на письме—вісловити листобій; списати.

Если можно так выразиться—коли можна так вісловитися; скажати-б.

Выражать нетерпение—нетерпливитися.

Выражать в рублях, червонцах—показувати карбованцями, червінцями.

Средства, выражившиеся в сумме (140) руб. —кішти, що становлять (140) карб.; кішти на суму (140) карб.

ВЫРАЖЕНИЕ — віслоблювання; віслів; (ліцо) — вираз.

Находить выражение в чем—виліватися в чому.

Без выражения—безвиразно.

Придавать выражение (лицу)—надавати виразу (обличчю).

По выражению (лица)—з виразу (обличчя).

ВЫРУЧАТЬ—рятувати; (торг.)—вторгбувати.

Сумы, вырученные от продажи—суми від продажу чого; суми вторговані за що; вигорт за що.

ВЫСКАЗЫВАТЬСЯ—віслоблюватися.

Выскакаться в чью пользу—вісловитися, озвітися за кого.

Высказываться о чем—віслоблюватися, обзвітися про що.

ВЫСОКИЙ—високий.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Самый высокий—найвищий.

Высокий ростом—високий на зріст.

ВЫСОТА—височиня; височина; висота.

Высотой—заввишки.

На одной высоте с чем, кем—врівні з чим, ким.

ВЫТЕКАТЬ—вітікати, точитися.

Вытекать из чего (быть следствием) —випливати з чого.

ВЫХОД—вихід; (уход) —відхід.

Перед выходом (выходя) —на відході; (перед уходом, уходя) —на відході.

Выход из положения—рятунок; порятунок; рада; порада.

Нет выхода (безвыходное положение) —нема рा�ди; кінці в край.

Из этого нет выхода—на це нема ради.

Найти выход—зарадити кому́ або собі; дати собі раду; зарадити собі з чим.

По выходе—вийшовши.

ВЫХОДИТЬ—виходити.

Выходить наружу—виявлятися, пробиваєтися, виступати (наверх).

Выходить из себя—аж із шкури вилазити; із себе пнутися; аж нестямитися.

Выходит—виходить; (следовательно) —отже; (следует думать) —випадає.

Вышло по-моему, как я говорил—на мое війшло; на мое слово спало.

Вышли (у меня) все деньги—(я) витратився з грішай.

Из этого ничего не выйдет—нічого з того не буде.

Вышло все—(вже) по всьому.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

У меня вишло хорошо (мне уда-
лось) — я вдав добре.
ВЫЧЕТ — відрахування; вивертання.
Сделать вычет из жалованья — відрахувá-
ти, вівернути з платні.
За вычетом — вірахувавши.
ВЫШЕ — вище від кого; від чого; над кого,
що; пінад кого, що; поверх кого.
Нет выше — німа в світі над що, як що.
Быть выше всего — перевищувати все.
Выше (своей стоимости) — по-над (свою
вартість).
Делаться выше — вищати, підвищуватися.
Вышестоящий орган — вищий орган.
ВЫЯСНЕНИЕ — вияснення; з'ясування.
До выяснения чего — доки виясниться,
з ясусться що.
По выяснении — вияснившi; з'ясувавши.

Г.

ГДЕ — де.
Где бы — де-б.
Где бы ни — хоч де; де не.
Где бы то ни было — хоч-би де; (где по
палo) — аби-де.
Кое-где — де-де; де-не-де; подекуди.
Где-же — де-ж; де-то.
Где-нибудь — де-будь; де-небудь; десь.
Где-нибудь в другом месте — де-йнде.
Где-то — десь; де-то.
Где угодно — де-хоч (хочте).
Вот где — ось-де; он-де; аж-ось.
Да где уж — та-ба.
Где уж тебе — куди тобі.
Где уж, где там — де там; де-ж пак.
Где наше не пропадало — куди наше не
їшло.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ГИБЕЛЬ — загин; загібель; (б едствен-
ное положение) — безголівя; (не-
сметное множество) — сила; си-
ла- силéнна; беziч.

Привести к гибели — довести до загину.

ГЛАВА — голова; (в книге) — роздiл; (ку-
пол) — баня.

В главе — на чолі.

Быть во главе — стояти на чолі; вестý
перед.

ГЛАВНЫЙ — головний; найстáрший; чільний.

Главное — головне.

Самое главное — найголовніше; головна
річ; суть.

ГЛАЗ — око.

В глаза — в очi; у вічi.

Прямо в глаза — у живi очi.

Зоркие глаза — бачуči очi.

На глазах — перед очима.

За глаза — позаочi.

За глаза станет — аж на́дто стане.

Во все глаза — на все око.

На-глаз — як глянути; (як) на око.

С глазу на глаз — віч-нá-віч; сам-на-сам.

С глаз чых — з-перед кого.

Своими глазами — на свої (влáсni) очi.

Простым (невооруженным) **глазом**
— на вільне око; простим (гóлим)
око.

Одним глазом — на однє око.

И в глаза не видал — і на очi не бачив.

Прочь с глаз — геть з-перед очей.

В глаза бросаться — впадати в око (очi);
брàти очi на сéбе.

Быть на глазах — (на виду) — в очi бути.

Не спускать с глаз — мати на очi.

Мелькать перед глазами — набігати на очi.

Показываться на глаза — даватися у вічi.

Із глаз не показывает—і очей не показує.
Попадатися на глаза—навертатися на очі.
Пыль в глаза пускать—напускати туману.
Хлопати глазами—кліпати очіма; лупати очіма.

Глаза разбежкались—очі забігали.
Следить глазами—зорити.
Глаза колоть чим—викидати на очі що; вибивати очі чим.

Искать глазами—позирати.
Скинуть глазом—озиріти; боком обніяти.
Открыть, закрывать глаза—розпліщувати; заплющувати очі.

Охватывать глазом—боком сягати; зглянути; засягти.
Не смыкать глаз—боком не стинати.

Лишь бы с глаз долой—абі з очей.
Глаз нельзя оторвать—аж очі вбиряє.
Куда глаза глядят—світ за очі.

ГЛАЗОМЕР—окомір.
На глазомер—на бік.

ГЛАСНОСТЬ—гламість; привеселідність.
Предавать гласности—роздолюшувати; подавати до вселідної відомості.

ГЛУБИНА—глиб; глибиня; глибінь; глибочин; глибокість.

Глубиною, в глубину—заглибшки.
В глубине—на споді.

Во всю глубину—на всю глибочину.
Из глубины—зглибока; з-під споді.

Проникать в глубину чего-либо—засягати вглиб чого; брати (що) зглибока.

Не отличаться глубиной (о мысли и т. п.)—не глибоко сягати.

ГЛУБОКИЙ—глибокий.
Очень глубокий—глибочезний; глибочений.

Глубокая печаль—тяжка туга.

Глубокий траур—велика жалоба.
Глубокий поклон—низький уклін.

ГЛУПОСТЬ—нерозум; дурний розум; дурість; дурощі; (м е л о ч ь, п у с т я к)—дурниця.

По глупости—з дурного розуму.
Вот глупости—дурниця!

Делать глупости—дурниці робити, виробляти.

ГЛУПЫЙ—нерозумний; дурний; на розум небагатий.

Глуло—нерозумно; по-дурному; немудро.
Совершенно глупый—дурісінський.

Глупым сделаться—здурніти; подурнішати.

Глуп как пробка—дурний як пень.

ГЛУХОЙ—глухий.

Глухое место—глушиня.

Глухая ночь—глуща ніч.

ГЛЯДЕТЬ—дивитися; позирати.

Не глядя—наосліп; сліпщем.

Того и гляди—так і дивйись; от-от.

ГНЕВ—гнів; гнівання; сердце; пересердя.

Разразиться гневом—скипіти від гніву.

В гневе—утнівівшись; під гарячу руку (ру).

Вспылать гневом—загорітися гнівом.

От гнева—з гніву.

Вскипать гневом—скипіти; запалитися.

Возбуждать гнев в ком—гнівіти, розлютовувати кого.

ГОВОРИТЬ—казати; говорити; мовити про, за кого, що; (б е с е д о в а т ь)—розвовляти.

Говорить на каком-либо языке—говорити якось мовою; (на многих языках)—багатьма мовами.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Говорить в свою пользу—на свою руч горішти.

Говорить в захисту кого—говорити в обороні кото; промовляти за ким, за чим.

Говорить в тон кому—мовити під лал кому.

Начинати говорити—внімати мову.

Продолжати говорити—казати ділти; провадити (далі).

Говорить будто заученное—вичитувати.

Говорить вздор—теревенити; працювати нісенситиці; торбочти; верзти язиком; дурніти верзти, працюти; плескати.

Говорить наобум—говорити навмання.

Говорить не стесняясь—говорити (казати) без обрізків.

Говорить сквозь зубы—цідити.

Говорить речь—промовляти.

Говорить по чьему-либо адресу—на чию сторону (адресу) казати.

Говорить в шутку—на сміх, на жарт, жартома казати.

Говорить медленно, протяжно—говорити вівагом.

Говорить обиняками—говорити манівцями.

Говорить и так, и этак (противоречиво)—двоїти; гнути й туди й сюди.

Говорить пространно—розвідитися.

Говорить по правде—на правду казати.

Говорить намеками—казати назітогад.

Говорить по наслышке—від людей казати.

Говорить наизусть—казати с уст.

Говорят—кажути (ліди).

Говорят (же) вам, что...—казано-ж бо вам, що...

Говорить на чей счет—казати на карбчий.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Поговорить толком, детально—поговорити до путтія, докладно.

Откровенно говоря—щиро кажучий; прауду кажучий.

Говоря без обиняков—без сорома казка; без підхідців кажучий.

Собственно говоря—властіво.

Говоря словами (такого-то)—мовляв (кажучий) словами когось; мовляв хтось.

Не говоря о чем-либо—поминувши щось.

Коротко говоря—найшвидче сказати; кіротко кажучий.

Не говоря дурного слова—не казавши лихого слів.

Говорите толком—кажіть ладом.

Говорить кстати, удачно, толково, дельно—казати до ладу, до путтія.

С ним мне неприятно говорить—він мені не до розмови.

Говорить несообразное—казати таке, що й віхи не держиться.

Нечего и говорить, не стсит и говорить—шкодяй казати; шкодяй мови.

Ну вот он и говорит—отож він і каже.

Да говорите-же—та ну-бо кажіть.

Однаково говорить (то самое)—казати в одній.

ГОВОРТЬСЯ—говоритися; казатися; промовлятися.

Как говорится—мовляв; як той казав; як той мовляв; скажано; як то кажуть.

Так говорится—так кажуть.

Говорится о —мова мовиться про.

ГОД—рік.

Текущий год—цей, поточний, білжучий, рік.

В этом, нынешнем году, сего года—цього рóку; цей рік.

В прошлом году—того рóку; мину́лого рóбу; торік.
Позапрошлый год—по-за тóй рík.
В позапрошлом году, третьяго года—по-заторік.
Будущий год—насту́пний рík.
В будущем году—нáрік.
Год тому назад—(бýде) тому рík.
Из года в год—рík-у-рík; рík-повз-рík.
С небольшим (три) года—(три) рóки з чимсъ.
Прежде окончания года—раніш (пéред тим), як скінчиться рík.
В прежние годы—за колиших (давніших) рóбків.
До истечения года—до рóку.
В (1907) году—(1907) рóку; в (1907) рóці.
В один год—одного рóку; за один рík.
Год от году, каждый год—що-рóку; кожного рóку; що-рík.
В год (три тысячи плати)—(три тýсяч) рíчно.
Через год (после чего)—за рík (по чому); у рík (за чим).
Каждый год—що-рóку.
В продолжение (всего) года—чéрез (цілий) рík; прóтягом (цілого) рóку.
Два раза в год—двічі на рík.
Такой-то год пошел кому-либо—на такий рík пішлó, звернуло кому; у такий рík уступив хто.
Круглый год—цілий рík; ціліснікий, увесь рík.
Полгода—піврóку.
Высокосный год—пересту́пний рík.
Учебный год—шкільний, академічний рík.
Время года—порá рóку.
Молодые годы—молодий вік; мóлodoщі.

Годы проходят—літá (рóки) минають.

В молодые годы—віку молодого; за мóлodoщів.

Пока позволяют годы—пóки слúжать літá.
ГОДНЫЙ—прайдатний, здáтний, годíщий на що, до чóго.

Годный к употреблению—ужитковий.

ГОЛОВА—голова.

Задирать голову—дéрти голову; (и рóничио) —кірпу тнýти.

Повесить голову—похнюпнитися; похнюпніти голову (ніс).

Покачать головой—покрутити, похитати головою.

Кивнуть головою—ківнүти головою.

Стоять, постоять головою за кого, что—важити життýм за кóго, що; відvажувати, відважити життý за кóго, що.

Поплатиться головою—накладати, наложити головою (душéю); заплатити своєю головою.

Сложить голову—лятти головою; наложити головою.

С головы до ног осмотреть кого—обмýряти, обкіннути кóго поглядом від головы до нíг.

Очертя голову—наóсліп; сліпмá.

Сломя голову—стрімголóв; прожóгом.

Голова кругом идет—голова бéртом ідé; голова туманіе.

Голова кружится у кого—вéрнеться світ кому.

Голова закружилась у кого—заморóчило голову кому; заморóчилася голова кому.

Голова болит у кого—голова болить кому, кóго.

Как снег на голову—нeждáно-негáдано; несподівано.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Из-под головы—з-під голів.

Приходить в голову—спадати, спливати кому на думку.

Забрать себе в голову—убрати собі в голову; взяти собі думку; вкинути в голову собі що.

Засело что-либо в голове—запало щось у голову; уройлось у голову кому.

Не выходить из головы—не сходити, не виходити, не спадати, не йти з думки; стояти кому на думці.

Ломать себе голову—морочитися з чим; клопотати голову собі; сушити собі голову.

Снимать голову—стинати голову.

Взбрело в голову кому—ухопілося голови кому; спало на думку кому.

Потерять голову—стерятися; заморочитися; не дати райди собі.

Вбивать себе в голову—взяти собі думку; забрати в голову; убрати собі в голову.

Быть, вдалбливать в голову кому—втюкмачити кому в голову; вкидати, вкинути кому в голову.

Выкинуть из головы—спустити з думки що.

Вниз головою—сторч; сторч головою; сторчака; доторг ногами.

Забивать кому голову—морочити голову кому; памороки забивати кому.

На голову разбить—побити в пень.

Сколько голов, столько и умов—що голова, то й розум.

ГОЛОД—голод.

Товарный голод—товарбий голод.

Сносить голод—терпіти голод.

ГОЛОС—голос.

Говорить грубым (низким), высоким (тон-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ким) голосом—говорити тóвсто, тóнко (тоненько).

Вполголоса—швіголосом.

Во весь голос—на пóвен голос; на цéлй (свíй) голос.

Не своим голосом—не своїм голосом.

Понижать голос—притищувати голос.

Повышать голос—підвіщувати голос.

Голоса недостает у кого—голосу не стає кому; голосу не відтýгне хто.

Слабый голос—тихий голос.

В один голос—одноголосно.

Голос совести—голос сумління.

Слышен голос—чути голос.

Совещательный голос—дорáдчий голос.

Решающий голос—ухвáльний голос.

Избирательный голос—виборчий голос.

Иметь право голоса—мати право на голос.

Поднимать голос—піднóсити голос.

Взять голос—забрати голос.

Подавать голос за кого-либо—подавати голос за (на) кóго; голосувáти за (на) кóго; віддавати голос кому.

Подача голосов—голосування.

Избирать подачей голосов—обирати голосуванням.

По большинству голосов—більшістю (передвáгою) голосів.

ГОЛЫЙ—голий.

Голые слова, факты—самéйнікі слова, факти.

Голая истина, правда—цифра, чиста правда.

Гол как сокол—голий як бúбон, як турецкий святýй.

ГОРА—гора.

В гору—на гору, під гору.

Под гору—з гори.

По горе—горю.

Ідти в гору—(приобретати значеніє)—іти вгору; сильу брати, забирати; у силу вивітися.

Как на камennу гору надеяться—покладатися на кого, мов на твердій мур; цілком (як на себе) здаватися на кого; цілком звірятися на кого.

Не за горами—незабаром; невдовзі.

Как гора с плеч—як камінь із серця.

Горой стоять за кого—розпинатися за кого (за ким).

Гора родила мышь—зробив з леміша швайку.

ГОРАЗДО—багато; багацько; далеко; геть.

Гораздо лучше, хуже—далеко краще, гірше.

ГОРЕ—горе; ліхоманка; біда.

Предаватися горю—в туту вдаватися.

Жгучее горе—пекуче журбá; живий, пекучий жаль.

Горе охватывает—жаль, журбá берé, обнимáє, обгортáє.

С горя—з жалю; з журбí; з торя.

И горя мало—байдуже; ні гáдки.

Причинять горе кому-либо—здавати, робити, чинити кому жалю, тýги.

На горе себе—собі на ліхоманку; собі на безголов'я; собі на горе.

Изведать, претерпеть горе—набратися горя, ліхоманки; перегорювати; випити тіркбó.

Мыкат, терпеть горе—горе терпіти; по невірятися; бідувати.

Испытать много горя—зазнати багато ліхоманок; набратися ліхоманки.

Предотвратить горе—запобігти ліхоманці.

Помочь, пособить горю—ліхоманці зарадити.

Постигло горе кого—упало горе на кого; спобігло горе кого; спіткало ліхоманку кого.

Не зная горя—безжурно; безнапáсно.

С горем пополам добыть—розгорювати.

ГОРЛО—горло; горлянка.

Во все горло—на все горло.

Заткнуть кому горло—заткнути пéльку кому; зачітквати кого.

ГОРОД—місто.

В город—до міста; на місто.

Центр города—середмістя.

Ни к селу, ни к городу—ні сіло, ні впáло; ні до ладу, ні до прикладу.

ГОРОДИТЬ—городити.

По горячим следам—по тéплому слíду.

Горячо братися за что—шпáрко братися до чого.

Сгоряча—згáряччу; зопалу.

Городить вздор—верзти; плéскати.

ГОРЯЧИЙ—гарячий.

ГОТОВНОСТЬ—готóвність; охóта.

В готовности—напоготóві.

С готовностью—охóче; дúже радо; в охóтою; залюбкí.

ГОТОВЫЙ—готóвий; наготóвлений; злáгоджений; злáджений; злаштóваний; (соглашний; склонний)—готóвий на що; охóчий; лáден; ратíй; раднíший.

Готовый к услугам—готóвий до послуг, до послуги.

Быть готовым, наготове—бути напоготóві.

(Я) все готов (для вас) сделать—(я) радніший все (для вас) зробити.

ГРАНИЦА—межа; грань; (только політическа я)—кордóн.

Провести границу между чем—поклáсти межу.

Выйти из границ, перейти границы—пereбрàти мìри; перейти, ступити чéрез край.

Проводить границу чéго—обмежóвувати що.

ГРЕХ—гріх.

Вводить в грех—на гріх; до гріхá призвóдити; до гріхá довóдити.

Есть тот грех—ніде, немá-де гріхá потайти; немá-де пра́вди дігти.

С грехом пополам—так-сяк; чéрез верхíй.

ГРОБ—трунá, домовинá.

До гроба, по гроб—до смéрти; повíк; пóки світ сónця.

Одной ногой в гробу—на тонкý прядé.

Вогнать в гроб кого—на той світ загнáти.

Д.

ДА—так; егé (н о)—алé; та; так.

Конечно да—егé-ж; авжé-ж; атóж.

Да (говорите) же!—та нýбо (кажíть);кажíть-но.

Да будет—хай, нехáй бúде.

Да и ну—та й давáй; та й ну, нум.

Да ведь—та-ж; таджé-ж.

Да и—та й.

ДАВАТЬСЯ—давáтися.

Не дается мне что-либо (не удаeтся)—не вдам цього; менí цього не вдáти.

Не дается мне в руки—не ймéться менí; до рук менí не дабтися.

ДАВАТЬ—давáти.

Дай-ка, дайте-ка—дай лиш, лишéнь; дай-те лиш, лишéнь.

Давай, давайте (н у-ка)—ну; нум; нумо; давай; давайте.

Давать отступное—одчіпного давáти.

Давать в обрез—видавцéм давáти.

Дать себя обмануть—дáтися на пíдмóбу.

Дать знать—повíдомити, сповістíти кого; дáти, подáти звістку кому; оповістíти кого.

Дать всем—обдáти (всіх).

Дать себя знать, помнить, почувствовать—давáтися знасти кому; давáтися в зна-кý, в тямкý; увіряться, упікáтися кому.

Давать взамен чéго—давáти замість чéго; пíдставляти чим.

Давать на подержание—позичити на де-який час.

Давать письменное обязательство—давáти пíсане зобов'язання.

Давать понять—давáти на рóзум, на здó-гад кому; давáти в дòгали кому.

Дать maxу, промах—схiбity; (шутл.)—шпакá вбýти.

Ни дать, ни взять (такоий)—достоту (так-ий); точнісíнько (такий).

Дать нахлобучку—прочухáнку дáти.

ДАВНИЙ—дáвний, давнішнíй; (прежній)—колиšnій.

Очень давний—давéзний; позаколиšnій; (с коих-то веков)—відколиšnій.

ДАВНО—давнó.

Не так давно—не як давнó; не що-давнó; недавнó.

Довольно давно—давнéнько.

Давно когда-то—давнó колиšсь.

Очень давно—віддáвна; давнім-давнó.

Давно прошедший—позаколиšnій.

Давним-давно—хто-зна колíй.

ДАВНОСТЬ—дávnість; давнинá.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Пришедший в давность—задávnій; задávnílіj.

По праву давности—právom dávnosti.

Погасительная давность—вадávnennja; kásuálvna dávnіst'.

ДАЛЕЕ—dálі.

Чем далее—що-dálі.

И так далее—то-що.

Далее идти некуда—по сáме níkudi.

ДАЛЕКО—далéko.

Очень далеко—геть далéko.

Дальше—dálí.

Чем дальше—de-dálí; що-dálí.

Как можно дальше—як найdálí; що-naydálí.

Далеко (тебе) до...—кудý (тобí) до...

Далеко больше, чем—геть більше níж (як, за); перейшлó за.

Далеко не так—зовсíм не так.

ДАЛЬНЕЙШИЙ—dályshij.

В дальнейшем—надálî.

ДАЛЬНОСТЬ—далечíny;далékіst'.

За дальностью расстояния—чérez dalechíny.

ДАР—дар; дарúnok; (да ровани е)—дар; хист; здбіність.

Принести в дар—подарувáti.

ДАРОВАТЬ—дарувáti.

Даровать помилование, амнистию—помí-luvati, ámnistuvati.

ДАРОВОЙ (пришедшийся даром)—
дармóvij; даровíj; (подаренныj)
—дарбávaniy; подарбávaniy.

ДАРОМ—dúrno; задúrno; dárrom; dárma; за-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

так грóшej; (на праcно)—márnio; да-рémnio; надарémne; dúrno.

Чуть не даром—за-pívdárma.

Совершенно даром—dúrníscínyko.

Даром что...—dárma tñc...

Не пройти даром—не минútisya tak (dúr-no); дátisya в знакý.

ДВЕРЬ—dveréj.

Под дверью—пíд dverýma.

У дверей—kólo dveréj.

При закрытых дверях—непriloydno; за-зачиненими dverýma.

При открытых дверях—priloydno; при-всéloydno.

Указать на двери—показáti на вýstupci.

Хлопать дверьми—grókati, grýkati dve-ryma.

ДВИГАТЬ,-СЯ—ruхati, ся; rušati; сó-vati, ся; súnuti, ся; posuváti, ся (о частях машин)—ходítii.

Двинутися (отправиться) куда—по-дátisya кудý.

Двигаться медленно—posuvátiisya zvíl'na; (о езде)—plutgánitisya; (о ходьбе)—чвалáti.

Движение—ruх; хíд.

Движение рефлекторное (невольное)—vídrukh.

Движение вперед (о культуре)—пóступ.

Прийти в движение—zavorušítisya; взý-tisya rúhom.

Приводить в движение—давáti ruh chomý.
Без движения—neruhabmo.

ДВОР—dvor; подvír'j; (место под дво-ром)—dvoríšče.

На дворе—nadvóri.

Во дворе—u dvorí; на подvír'j.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Задний, черний двор—задвірок.
Находящийся во дворе, выходящий во двор—пайдвірний.
Со двора—згадвіору.
Не ко двору—не до діла; не до речі.
Постоялый двор—зайдз.

ДЕБАТЫ—дебаты; суперечки.
Жаркие дебаты—палкі дебаты.
ДЕЖУРСТВО—чэрга; (на часах)—вартка.
Дежурство принять—заступіти чэргу.
Дежурство сдать—здаць чэргу.
Мое дежурство—я чэргую.

ДЕЙСТВІЕ—дія; діяння; (поступок)—
учинок; (о машине)—хід; (в п'єсі)
—дія, акт; (юрид.)—чинність, сіла.
Образ действия—поведінка; поводження.
Привести машину в действие—пустыті
машину в хід.
Место действия—місце дії, чіну.
Оказывать, производить действие—діяти
на кого; (влияль) —впливати на
кого, що.
Какое действие это произвело на него?—
як це на нього подіяло? який вплив,
враження це на нього мало (справа-
вило)?

Распространять действие (закона) на что—
—поширювати чинність (закону) на що.
Иметь действие—мати сілу.
Обратное действие—зворотна, відворотна
сіла.
Оскорбить действием—зневажити чинно,
чинном.

ДЕЙСТВИТЕЛЬНО ДО..—має силу до...
Действительно так—справді так.
ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТЬ—дійсність.
В действительности—на ділі; спріяді,
наспріяді.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Соответствующий действительности—см.
Соответствующий.

ДЕЙСТВОВАТЬ—діяти; чиніти; орудувава-
ти; (о машинах)—робіти, працюва-
ти (кроме того см. **Делать**).
Действовать по-своему—чиніти по свібе-
му; ходіти своїм робом.
Действовать заодно с кем против кого—
чиніти проти кого спільно з ким; на-
клáдати з ким проти кого.
Действовать справедливо, дурно—чиніти
справедливо, погано; ходіти праівим,
лихім робом.
Действовать на кого—діяти на кого;
(влияль) —впливати на кого.
Действующий—що діє; дійльний; (о за-
конах)—чинний.
Действовать в качестве кого—виступати
за кого.

ДЕКРЕТ—декрэт.
Издавать декрет—видавати декрета про
що; задекретувати що.

ДЕЛАТЬ—робіти; діяти; чиніти.
Делать (своё дело) исправно—справиль-
тися; праівти діло.
Делать скачками—прихапщем робіти.
Делать усердно—робіти щиро; припа-
дати до роботи; пильнувати роботи,
праці.
**Делать что-либо плохо, неумело, неакку-
ратно, нетщательно**—партачити; бázгра-
ти; поганити.
Делать очень медленно—длубатися; ма-
рудитися; робіти як мокре горіть.
Делать легко, как бы играя—за іграшки
робіти.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Делать иначе—перепинáчувати, перепнáкшувати.

Основательно делать—покладаючи робити.

Делать по-своему—чинити своїм вóлю; своїм рóбом (лáдом) ходити; узýти своїм вóлю.

Делать по чьему приказанию—робити, чинити з чийого нáказу.

Делать кому приятное—догоджати кому; робити кому приéмність.

Делать дурно—зле чинити.

Делать наперекор—всúпереч ітý кому.

Делать большие шаги—широко ступати. Что будешь делать?—що маєш робити?

Решительно ничего не делает—нічого сíнько не робить; і за холodну воду не береться, не візьметися.

От нечего делать—знічев'я.

Делать кого чем—наставляти, настановляти кого за (на) кого.

Делать круг—колувати; крута накидати. **Ничего не поделаешь**—нічого не вдієш; немає рáди.

ДЕЛАТЬСЯ—ставати; робитися.

Делаться хуже, глупым, добрым, добрее и т. п.—гіршати, дурнішати, добришати...

Делаться сильным—вбиватися в поту, в сильу.

Делаться известным (славним)—убиватися в слáву.

ДЕЛО—діло; спрáва; (труд)—праця; робота; (поступок, действие)—вчинок, дія.

Плохо дело!—кéпська спрáва, робота! зле!

Круг дел—збят спрáв.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Смотреть за делом—наглядати за спрáвою.

Дело о ком—спрáва кого.

Странное дело!—дíвна рíч! чудасія! чуднота!

По своему делу—за своїм дíлом; за своєю спрáвою.

По этому (служебному) делу—в цíй (службóвій) спрáві.

Справиться с делом—дати (собі) рáду із спрáвою.

Оставлять дело без движения—лишати спрáву без руху.

Дело подвернулось кстати—спрáва нагодилась.

По делам службы—в спрáвах службóвих.

Обнять дело—збагнутi спрáву.

Браться за дело—брáтися до спрáви; захоплюватися кóло спрáви; ставати до спрáви.

Браться не за свое дело—не за свої спрáви братися; шйтися не в своє дíло.

Вести (удачно) дело—проводити (гарáзд, щасливово) спрáву.

Дело обстоит так—спрáва стóйт так.

Обращаться по делу—вдаватися, звертатися в спрáву, з спрáвою.

Дело подходит к концу—спрáва доходить кінця, кінчачеться.

Дать делу другой оборот—повернuti спрáву (на інакше).

Дело начато—спрáву розпочато.

Известное дело—звісно; звичайно; відома рíч; скáзано.

Темное, подозрительное дело—непéвна спрáва.

Дело окончено—спрáву кінчено.

Приостановить дело—припинити спрáву.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Дело проиграно—справу програно.
Погубить дело—занадатити справу.
Общее дело—спільна справа.
Дело требует рассмотрения—с м. Требовать.
Дело житейское—світова річ.
Дело обыкновенное—звичайна річ.
Дело не терпящее отлагательства—с м. Отлагательство.
Дело случая—випадкова річ.
Обделять дело—оборудувати справу.
Выданное ли, слыханное ли дело—чи відано, чи чувано.
Дела нет до чего—байдуже про що.
Дело ладится—справа налагоджується.
Не твое дело—не твоя справа; не твое діло.
Это дело другое—це що інше; це інша річ.
В чем дело?—що сталося? в чому річ? про що річ? про що йдеться?
Дело в том—річ у тім.
Дело вот в чем—річ ось яка.
Дело только в том, чтобы—річ тільки в тóму, щоб; річ тільки про те, щоб.
Дело за небольшим стало—діло за малім стало.
В том-то и дело—а тож-то; отож-то ї є; тож-то ї воно.
Не в том дело—не в тім річ; не про те річ; не в тім сýла; не про те мóва мовиться.
То ли дело—інша річ; крάще, як; немá в світі, як.
Не к делу—не до дíла; не до рéчи; не в лад.
На деле доказывать—ділом довести.
Если дело до чего дойдет—коли вже до

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

чого дíйдесться; як до чого (того) ряд дíйде.
Текущие дела—поточні справи.
Дело говорить—мовити до рéчи.
Помочь делу—зарадити справі.
Мое дело сторона—мой хáта з краю.
Понимать в деле—розумітися на справі.
Затруднительное дело—клоштнá, морбчливa справа.
Экстренное дело—шильна справа.
Возбуждать дело—порушувати, розпочинати справу.
Плевое дело—дурніця; пустé; кá-зна-ющо.
Приобщать к делу—прилучати до справі.
Спешное дело—негáйна справа.
Личное дело—особиста, влáсна справа.
Статочное ли дело?—чи можлива річ? чи годиться-ж?
Дать ход делу—зрушити справу; дати хід справі.
Какое вам дело?—що вам до того?
А мне что за дело—а мені що до того? а мені якé дíло?
Что дело, то дело—що прáвда, то прáвда.
Это особое (другое) дело—це інша річ; це інша стать.
Расследовать дело—розслідити, розвідати справу.
Это дело!—це добре! це гарáзд! це до дíла!
Управляющий делами—керовníк справ.
То-и-дело—раз-у-раз; раз-по-раз.
Управиться с делом—упаратися з справою.
В самом деле, на самом деле—спрáвдї.
Гражданское дело—цивільна справа.
Уголовное дело — кárна, кримінална справа.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Поручать кому ведение дела—доручати кому провадити справу.

Судебное дело—судова справа.

Внешние дела—закордонні справи.

Начинать судебное дело—піти у позов.

Тяжебное дело—позов.

По-делом—за діло.

Военное дело—військова справа.

Безотлагательное дело—наймана справа.

Вести дело к тому (так, чтобы...)—кермутати до того, щоб; гнати на те, щоб.

Относящийся, неотносящийся к делу — с м. Относиться.

Торговое, коммерческое дело (предприятие) —торговельне, промислобве підприємство.

Дело лежит без движения — справа не рушася.

По релом вору и мука — катуві по замісці.

Ведение дела—провадження справи.

Дело мастера боится — дільника й діло боїтьсяся.

Немного дела—діла не скільки.

Дело табак—кéпська справа.

Умно вести дело—з розумом провадити справу.

Это дело можно считать потерянным — цю справу можна вважати за пропану.

Ну и дела—ну й робота.

ДЕНЬ—день; дина.

Присутственный день—урядовий, службовий день, дніпа.

Неприсутственный день—неурядовий, неслужбовий день, дніна.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

День-денской—увесь день; цілісний день.

Два дня назад—пред двома днями; за два дні піред цим; два дні тому.

Днем—удень.

В тот день—того дня.

На тех днях—тіми днями.

На-днях—шіми днями.

На следующий день — назавтра, другого дня.

Любой (какой угодно) день—поперший ліпший день.

На другой (второй) день—другого дня.

На другой день утром—на ранок.

Третяго дня—позавчора; передучбра.

В один из дней—одного дня.

В течение дня—за день.

В продолжение целого дня—через цілісний день; протягом цілого дня, цілодобий.

День за днем идет—день по дню минает. **Несколько дней (подряд)** — кілька днів (поспіль).

В течение первых дней—у перших днях.

Изо дня в день—день-у-день; день крізь день; день при дніві.

Со дня на день—день від дня.

Днем за днем—день за день.

Каждый день—що-дня; що-день; день-у-день.

С каждым днем — що-дня; від дня до дня.

Каждые два, три дня—що-два, що-три дні.

Спустя два—три дня — за два—три дні; по двох—трьох днях.

По сей день—по цей день; понині; аж дбсі..

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Рабочий день—робітний, робочий день.
Добрий день (при ветствіе)—добрий день.
Желать доброго дня—на день добрий (на добрий день) давати.

ДЕНЬГИ—гропі; (редств а)—кішти.
Большие деньги—великі гропі; великі кішти.
Мелкие деньги—дрібнякі; дрібні гропі.
Серебренные деньги—срібнякі.
Медные деньги—міднякі.
Отсутствие денег—безгропіш.
Обращение денег—бійт гропіш.
Взыскивать деньги—стягати гропі з кого.
Собирать деньги—збирати гропі; назбирати гропіш.
Свободные деньги—гуляці гропі.
Кровные деньги—кривавиця.
Наградные деньги—нагорода гропіми.
Наличные деньги—готобі гропі; готівка.
Бумажные деньги—паперові гропі.
Прогонные деньги—прогоні.
Под'емные деньги—дорожне; допомічне.
Суточные деньги—добові гропі.
Кормовые деньги—харчові гропі.
Из-за денег—чрез гропі.
Отпускать деньги—видавати, давати гропі.
Предоставлять деньги—уділяти гропі, кішти.
Представлять деньги—подавати, здавати гропі.
Выдавать деньги—виплачувати гропі.
Собраться с деньгами—спромогтися на гропі.
Обратить в деньги—обернути на гропі.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Потерять деньги—загубити гропі; (в операції)—втратити гропі.
Требовать деньги—правити гропі.
На чистые деньги—на готові гропі.
Лишние деньги—зайві гропі; лежані гропі.
Недостаток в деньгах—грошова скрута; сутіжно на гропі.
Выдача денег—війплата гропіш.
Возврат денег—повертання, повернення гропіш.
Остальные деньги—рёшта гропіш.
За неполучением денег (в конце фразы)—бо не одержано гропі.
За деньги—за гропі; заплатно.
За деньгами—по гропі.
Денег не хватает—бракує, не стає гропіш.
Не стало денег—забракло гропіш.
Деньги падают—гропі падають.
Деньги обесцениваются—гропі знецінюються.
Вносить деньги кому—платити гропі кому; (куда)—вкладати гропі кудай!
Забронировать деньги за учреждением—забезпечити гропі за установою.
Не имеющий денег—безгропішний.
На это я издержал все деньги—на це я поклав усі гропі.
У меня вышли все деньги—я витратився з гропіш.
Ассигнованные деньги—асигновані гропі, кішти.
Ассигнованные банком деньги—гропі, що асигнував банк.
ДЕРЖАТЬ, -СЯ—тримати,-ся; держати,-ся.
Держать себя—побудитися; триматися.
Держать экзамен—складати іспит.

Держать наготове—тримати, держати паготової.

Временно держать у себя—передержува-ти кого, що.

Держать пари—закладатися; битися об заклад; іти, заходити в заклад.

Держаться вместе—гурту, купи тримати-ся; купитися.

Держаться за одно—тримати за ким; в одін гуж тягти з ким.

Держаться стойко, твердо—міцно трима-тися, кріпітися.

Держаться на стороже—матися на бачно-сті; бути сторожко з ким.

Держаться своего—додержувати свого; не відати, -ся свого.

Держать слово—см. Слово.

Держать в ежовых рукаицах—в тісних руках держати.

ДЕТСТВО—дитинство; дитячі літа; вік дитячий, дитинчий.

С детства—з дитинства; змалку; змá-лечку.

Владать в детство—здитинюватися.

С раннего детства—з малого мальства; з пуп'янки.

ДЕЯНИЕ—дія; діло; вчинок; (м н о ж.)—діяння.

Незаконное действие—незаконний учінок.

Преступное действие—злочин.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ—діяльність; чин; акція.

Побуждать к деятельности кого—поста-вити до діяльності кого; розворушити кого.

ДИВО—диво; чудо.

На диво—на диво; напрочуд; навдиво-віжу.

Диву дался—дивом дивувався, здиву-вався.

ДЛИНА—довжина; довгість.

Длино, в длину—завдовшки.

ДЛЯ—для; на; до.

Для меня, тебя, для всех...—мені, тобі, всім...

Для магазина, учреждения... (н у ж н о) — магазин, установі... (трέба).

Для начала, для образца...—на початок, на зразок...

Материалы для сведений, отчетов...—ма-теріали до відомостів, звідомлень...

Шкаф для бумаг, ящик для писем и т. п. —шáфа на папéри, скринька на листí і т. ин.

Срок, день... для сдачи, подачи и т. п.—тérмін, день... здавати, подавати і т. ин.

Для исполнения, ограждения...—щоб ви-конати, захиstitи...

Для чего?—нáцо? навíцо? для чого?

Для того, что—бо; тому що; чéрез те, що.

Не для чего—немá чого; немá нáцо; нí-чого.

До—до; перед.

Душ (верст и т. п.) до двадцати, сорока і т. д.—душ (верстов і т. ин.) з двад-цять, сорок і т. инш.

До революции, до войны и т. п.—пéред революцією, пéред війною і т. ин.

До того, что—аж.

Добиваться—домагатися; дохóдити; (презр.)—допинатися; допíстися чого.

Добиваться судом—доправлýтися.

ДОБРО—добро.

Идет к добру—на добре йдеться; на га-разд ілеться.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Нет худа без добра—ліхо не без доброго.
Добро пожаловать—прόсимо; просьмо до гостів.

Добро бы—хоч-би-ж; хай-би вже.

ДОБРОТА—добрість; (м я г к о с т ь)—лагідність.

По доброте—з добрості.

Проявить доброту—показати (свою) добресть; явити милість.

ДОБРЫЙ—добрый; ласкавий; (х о р о ш и й)—добрый; гарний; хороший.

Добренький—ласкавенький.

Становиться добрым—добрішати; ласка-вішати.

Будь добр, будьте добры (пожалуйста)—будь, будьте ласка; будь ласка; будьте ласкаві; зроби, зробіть ласку; спасібі тобі, вам.

Чего доброго—буває, бував часом; хто зна. **В добрый час**—час добрій вам; на добрій час.

ДОБЫВАТЬ—добувати; здобувати; видобу-вати; (шутл.)—добигати чого; (при-обрестъ)—придбати.

Добыть (за работать) с трудом, с горем пополам—загорювати що; розгорюватися на що.

Трудно добыть что—трудно, сутіжно на що.

ДОВЕРЕННОСТЬ—довіреність; доручення; (полномочие)—уповноваження.

По доверенности—за довіреністю; за друченням.

Выступать по доверенности—чинити на підставі довіреності.

Совершать доверенность—складати довіреність.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Заверять доверенность—засвідчувати до-віреність.

Уничтожить доверенность—скасовувати довіреність.

ДОВЕРИЕ—віра; довіра; довір'я.

Заслуживающий доверия, достойный до-верия, внушающий доверие—віри гідний; вірогідний; певний.

Внушать (с о б о ю) доверие—викликати, будити довіру.

Не заслуживающий доверия, не внушаю-щий доверия—невірогідний; (сомните-льны) —непевний.

Лишать доверия—позбавляти віри; одбира-ти довіру.

Утратить, потерять доверие к кому—зне-віритися кому або в кого.

Утратить, потерять доверие чье—відшасті віри; втратити віру чио; вихідти з довір'я.

Оказывать доверие—вірити кому, на кого; здаватися на кого; давати віри кому.

Снискать чье-либо доверие—запобігти чиєї віри; приверніти до собе чио віру.

Злоупотреблять доверием — надуживати чиєї віри (довіри); обертати чио віру на зло.

Питать доверие—найти віру кому; дійма-ти віри кому.

ДОВОД—доказ; доказ.

Обращаться к доводам—братися до доказів.

ДОВОЛЬНО—доволі; досить; досталь; (по-лио) —тобі; буде.

Довольно тебе (ему и т. д.)—буде з тобе (з його і т. ін.).

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Довольно об этом—тіді (доволі, буде) про це.

Довольно много—багатенько; чимало.

Довольно долго (холодно, твердо и т. д.)—довгінко (холоднінко, тверднінко і т. ніш.).

Довольно большой—чималій; величенький.

Довольно с меня и этого—стане мені й цього.

ДОВОЛЬНЫЙ—задовблений; вдовблений; вагоджений.

Быть довольным чем—бути задоволеною в чого.

Остаться довольным — задовольнитися, вдовольнитися.

Я этим не доволен—я з цього не радій. **Он ничем не доволен**—йому не додойш.

ДОВОЛЬСТВІЕ—постачання.

Довольство провіантное—харчування.

Довольство квартирное — приміщення; помешкання.

Довольство путевое—подорожні видатки

ДОГОВОР—договір.

Арендный договор—орéндний договір.

Заключить договор—складати договір; учинити, укладати договір.

Расторгнуть договор—скасувати, зірвати договір.

Нарушать договор—зламати, порушувати договір; відклідатись від договора.

Договор словесный, письменный—договір на словах, на писмі.

Обуславливать что договором—зумовити що в договорі.

По договору—за договором; з договору.

ДОГОНКА—догоня.

В догонку—наздогні кому, за ким.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ДОЖИДАТЬСЯ—дожидати, ся; чекати; (с оттенком надежды)—сподіватися; **Дожидайся!**—атож!

ДОЗВОЛЯТЬ—дозволяти.

Дозволять себе что—допускати чого.

Не дозволено—не вільно.

ДОЗНАНИЕ—дізнання.

Дознание производить—чинити, робити дізнання.

ДОКАЗАТЕЛЬСТВО—довід; (подтверждение)—доказ; (свидетельство)—свідоцтво; (доказывание)—доказання.

В доказательство—на довід; на доказ.

Доказательства письменные—довооди листовні.

Доказательства вещественные—речові докази.

Доказательства косвенные—посередні докази.

Веские доказательства—важні, поважні докази.

За отсутствием доказательств—см. Отсутствие.

ДОКАЗЫВАТЬ—довоодити; (подтверждать данными)—доказувати.

Доказывать свои права на что—довоодити свої права до чого; свідчити свої права до чого.

Доказывать свое—свого довоодити.

Доказывать на деле—ділом довоодити.

ДОКАНЧИВАТЬ—докінчувати; закінчувати; завершувати.

Доканчивать делать—доробляти.

Доканчивать чтение, писание и т. п.—дочитувати, дописувати, то-що.

ДОКЛАД—доповідь.

Заслушать доклад—віслухати доповідь.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

По докладу (прения)—про доповідь, з приводу доповіди (обговорення, дискусії).

Докладувати о ком—сповіщати про кого. **Без доклада не входить**—не сповістившись, не західти.

На доклад—на доповідь.

Входити с докладом—доповідати.

Вносити доклад в собраніє—подавати доповідь до зборів.

ДОКУМЕНТ—документ.

Документом, документально засвідетельствовати—посвідчити документом; зафіксувати.

Документ бесспорний—документ безсуперечний.

Документ подложний—підроблений, фальшиваний документ.

Документ засвідетельствовати—посвідчити документа.

Документом підтверджений—документом потвірдженій.

Оправдательный документ—виправдний, виправдувальний документ.

Служити документом—працювати за документом.

ДОЛГ—борг; позичка; позичка; (обязанність)—обов'язок; повинність.

Первым долгом—передусім; найперше.

Сомнительные долги—непевні борги.

Исполнять долг—чинити обов'язок.

Отсрочивать долг—поборгувати; відкладати виплату боргу.

Изменять своему долгу—зрадити свою повинність.

Забирать в долг—боргувати; брати набір, на віру.

В долг—набір; позикою; боргом.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Входить в долги—запозичатися.

Брати в долг, набирать в долг—позичати в кого; боргувати в кого; брати набір у кого; напозичатися.

Влезать в долги—заборгуватися.

Давать в долг, верить в долг—позичати кому; давати набір кому.

Залезть в долги—загрізнути в боргах.

Взятый в долг—позичений; борговий.

Взять за долг—одібрати за борг.

Покрывать, погашать долг—сплачувати, виплачувати борг; виплачуватися з боргів.

Поверить в долг—повірити набір.

Требовать долг—прайвити борг.

Взыскивать долги—стягати, виправляти боргі.

Долг гражданский—громадянський обов'язок.

Долг погашенный—борг сплачений.

Возврат долгов—повернення, повертання боргів.

По долгу (служби)—обов'язків (службових).

Отпускать в долг—давати набір, в кредит.

Считать долгом—вважати за обов'язок.

Сложить долг с кого—дарувати кому борг.

Отдавать последний долг (умершему)—віддавати останню шапу (пебіжчикові).

ДОЛГИЙ—довгий.

Довольно долгое время—чималий час.

Довольно долгий—довгенький.

Отложить в долгий ящик—одсунуті на більшість.

Вот и вся не долг—a—оце її усé; оце її по всьому.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Долго ли до беды—чи далéко до біді.
ДОЛЖЕНСТВОВАТЬ—мусіти; має (зробити, написати).
Должен (сделать, написать) — повінен (зробити, написати).
Должен деньги—вінен троші.
ДОЛЖНО—слід; трéба; (полагається)—налéжить; (подобает)—годиться.
Должен быть—мусить бути; повінно; (вероятно)—мáбуть; пéвно; либо́н.
Не должно быть—не повінно бути.
Как должно—як слід; як мусить бути.
Как быть должно—як має бути; як ви-падае.
ДОЛЖНОСТЬ—посада.
Состоять в должности—бути, перебувати на посаді.
Сложить должность—зріктися посади.
Занимать должность—обіймати посаду; (адміністр.)—держати юряд.
Искать должности—шукати посади.
По вступлении на должность—обійнявши посаду.
Поступить на должность—стати на посаду.
Смещать с должности, отрешать, отстранять, отчислять от должности—усувати, скидати з посади.
Вступить в должность—обійти посаду.
Назначать на должность—призначати на посаду.
Сдавать должность—зложити посаду; (кому) — здавати посаду кому.
Оставлять должность—кидати посаду; уступати з посади.
Исправлять чью должность—заступати кого на посаді; застуپати чио посаду.
Исправляющий должность—заступник.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Определять на должность—настановляти, призначати на посаду.
Временно исполняющий должность—тимчасовий засту́пник.
Ответственная должность—відповідальна посада.
Вакантная должность—вільна, гуліща посада.
По должности—з обов'язків службових.
ДОЛЯ—чáстка; пай; пайка; (судьба)—доля.
Третья доля—третина.
Пятая доля—п'ятіна.
Десятая доля—десятіна.
Вступать в долю—приставати до спілки.
Принимать в долю—приймати до спілки.
На (вашу) долю приходится—на (вашу) чáстку припадає.
Делить на доли—наювати.
Прийтись, пасть на долю—припасти кому; припадати на пáйку.
Выпасть на долю—судýтися; кому; спікати коб.
ДОМ—дім; будíнок; (домашній кров)
—домівка; домівля; господа; осéля.
Торговый дом—торгóвий, торговельний дім.
Детский дом—дитячий будíнок, дім.
Дом отдыха—будíнок для відпочíнку.
Дом постоянный (заезжий)—зáїзд.
Дом принудительных работ—будíнок примусових праць.
Дом в два этажа—будíнок на два поверхні.
Дома—вдома; дóма.
Домой—додому.
На дому принимать—вдома приймати.
ДОМАШНИЙ—хáтній; домовій.

Домашние животные — свійські, хатні тварини.

Домашний скот — худоба.

Домашняя птица — дробинá.

Дсмашний обиход — хатній ужиток.

ДОНЕСЕНИЕ — повідомлення.

По **донесениям с мест** — за добписами, відомостями з місця.

Секретное донесение — таємне повідомлення.

ДОПОЛНЕНИЕ К ЧЕМУ — додаток до чого; доповнення.

В дополнение — як додаток; на додаток до чого.

ДОПРОС — допит.

Снимать допрос — допитувати кого; вчиняти допит кому.

Подвергнуть допросу — взяти на допит; допитувати.

Произвести допрос — вчинити допит.

ДОПУСКАТЬ — пускати; допускати; попускати; (предполагати) — припустити.

Допустим — покладімо; припустімо.

Не допускать чего (предотвратить, чого) — запобігти чому.

ДОРОГА — дороба; шлях; путь.

Дорога большая, торговая — бітий шлях; великий шлях; гостинець.

Проезжая дорога — проїзний шлях.

Железная дорога — залізниця.

Окольная дорога — манів'єць.

По дороге (с кем) — по руці з ким.

Собираться в дорогу — лаштуватися, лагодитися в доробу, в путь.

Сбиваться с дороги — загубити доробу; стропітися.

Найти дорогу, стать на настоящую дорогу — вийти на певний шлях.

Напасть на дорогу — набігти, вхопити троїй.

Стать поперек дороги кому — заступити стежку; стати поперек шляху; стати на перешкоді; зав'язати доробу.

Без дороги — навмисні; манів'ячими.

Снаряжать в дорогу — см. **Снаряжать.**

ДОРОЖИТЬ ЧЕМ — дорожити чим; шанувати що; стояти за чим; (ценить) — цінувати що; складати величку ціну на що.

Он очень дорожится — він і ціні не складає.

ДОСАДА — прйкість; досада; нудота.

Какая досада! — яка шкода!

С досадой — прйкро; з сёрцем.

Досада разбирает — досада берé, вабирає. **Подавлять досаду** — здáлювати своє сérце.

Причинять досаду кому — чинити прйкість кому.

ДОСТАВАТЬ — доставати; досятати; добувати; роздобувати; вистачати; ставати.

Не доставать — бракувати.

ДОСТАВКА — довіз; пристава; приставка; (поставка) — постачання чого кому.

Почтовая доставка — пересилання поштoвe.

С доставкой на дом — з привезом (принесом, приставкою) додому.

ДОСТАТОЧНО — доволі; дбасить.

Более чем **достаточно, совершенно достаточно** — задбасить.

Достаточно кому — буде з кого.

Достаточно для чего — стає, вистачає на що.

Достаточно хорошо — гарáзд, добрe.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ДОСТАТОЧНИЙ (зажиточный) — за-
мбжній; (у довготривалій)
—достатній.

Бути достаточним (безч.) —ставати; ви-
стачати.

Достигати куда, до чого —доходити чого-
що чого; досягати чого, до чого.

Достижичи всого —осяйті, осягнути все.

Достижичи слави —зажити слави, честі.

Достигати совершеннолетия —доходити
(півніх) літ.

**Достиг известної прочности своего положе-
нения** —став на лад.

ДОСТОИНСТВО —гідність, достойність; (ка-
чество, ценность) —вартість.

С достоинством —поважно.

Сохранять достоинство —повагу до себе
тримати.

Чувство собственного достоинства —само-
повага.

Лишить человеческого достоинства —по-
важавити людської гідності; упослід-
(н)ити.

Ценить по достоинству —віддавати кому
належне; шанувати кого, по заслугі.

По достоинству —по заслугі.

Поддерживать достоинство —утримувати
гідність.

Достоинства этого проекта следующие —
вартості цього проєкту такі.

ДОСТУП К КОМУ, ЧЕМУ —приступ; дісту-
ре до кого, чого.

Получить доступ —здобути діступ; до-
ступитися.

ДОХОД —прибуток.

Доход валовой —гуртовий прибуток.

Доход годовой —прибуток річний, за рік.

Доход чистый —чистий прибуток.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Доход косвенный —посередній прибуток.
Доходность чого —прибутки з чого.

Доходы увеличиваются —прибутки зро-
сталися.

Поступать в доход —надходити до при-
бутку.

Вносить в доход —вкладати на прибуток.
Приносить доход —давати прибуток.

ДРЕБЕЗГИ —ігришки; скалки.

Разбить в дребезги —розвісти на дрізки,
скалки; на гамуз потрощити.

ДРУГ —друг; пріятель.

Друг друга —один (одне) одного.

Друг другу —один одному.

Друг за другом —один по одному.

Друг против друга —один проти одного;
навпроти себе.

ДРУГОЙ (второй) —другий; (иной) —
інший; інакий.

И тот, и другой —і той, і цей.

Ни то, ни другое —ні те, ні се.

Другое запел —іншої співаве.

ДРУЖБА —приязнь; пріятельство; прияте-
ловання.

Водить с кем дружбу —приятелювати з
ним.

По дружбе —з пріязні.

Сводить дружбу, вступать в дружбу —за-
ходити в пріязнь; заприязнитися; за-
приятелювати.

ДУМАТЬ —думати; гасати; (рассуждать)
—міркувати про що, над чим; (иметь
в м'яслях) —в голові покладати що;
мати на думці; (полагати) —покла-
дати.

И думать забыл —і гадки не має.

Нечего и думать —шкода й гадки; нема
чого думати, тадати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

И не думает вовсе—і думки не кладé.

Так (он) думает—так (він) гадає; така (в нього) думка; (він) такої думки.

И не думай этого—і в тобову цього не клади.

ДУРАК—дурень; дурник; дурйо; дурний.

Остаться в дураках—поштися в дурні.

Набитый дурак—дурний як драній чобіт.

Дурака валять—дурника клéти, стрóти.

ДУХ— дух; (з а п а х) — дух; пах; пахощi.

Не в духе—не по собi щось; в поганому настрою.

Не хватило духу, (сделать что)—не насмів; не відважився; не наважився.

Собраться с духом—набратися відваги, сміливості; наважитися.

Воспрянуть духом—збадьорішати.

Перевести дух—віддихати; дух звёсти.

Падать духом—занепадати духом; упадати на дусi.

Придать духу—додати дýху.

Духом—мýтто; вмент; враз.

Захватывает дух— дух забиває.

За одним духом—однýм нападом.

ДУША—душá.

По-душе—по душі; до сérця; до сподоби.

Без души (что делать) — не тýмлячи себе.

Отвести душу—спочити душéю.

В душу не идет—в дýшу не лíзе.

От души—від щýрого серця.

Отдать на душу—відлати на вýру.

Сколько душе угодно—до схóчу; скільки душá забажає.

С души тянет—з душí вéрне.

Покрыть душою—покrýвдити; взýти грíха на душу; схиблутi; не по прávdí зробоiti.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Душа в пятки ушла—на душі похололо; душá не на місці.

ДУШЕВНО—душéвно; щýро.

Душевно вам преданный—душéю вам відданий; вам щýрий; щýро до вас прихýльний.

Дыхание—дýхання; пôдих; віддих; дух.

Переводить дыхание—звóдити дух; (уста в) — віддихувати; відсáпувати.

Притайти дыхание—затаїти духа.

Спирать дух—забивати дух; захóплювати дух.

E.

ЕДВА—лéдвe; залéдвe; (с т р у д о м, на силу, е л e - е л e) — лéдвe; насилу; всíлу; чéрез сýлу; від сýли.

Едва лишь—тýльки-но; тýльки-що; скóро.

Едва-едва — лéдв-e-léдвe; тýльки-тýльки; тýльки що; (с т р у д о м) — лéдв-e-léдвe; сýлу-в-сýлу; насилу-сýлу; на превелику силу.

Едва не (чуть не, почти) — лéдвe не; ма́ло не; трóхи що не; за ма́лýм не; як не.

Едва-едва не—лéдв-e-léдвe не; ма́ло-ма́ло не; трóхи-трóхи не.

Едва-ли—лéдвe чи; наврýд чи.

Едва-ли (чуть ли не, почти) — лéдвe не; ма́ло не; чи не; трóхи чи не; ма́буть чи не.

ЕДИНИЦА—одиниця.

Единица измерения—мíрнýча одиниця.

ЕДИНСТВЕННЫЙ—единый; одинокий; однýм-одýн.

Единственный в своем роде—свóго рóду единый; единый серед свóгó рóду.

ЕДИНІЙ—єдіній; одін тільки.

Во-едино—до-купн.

Наедине—на самоті; самотою; (с другим) —сам-на-сам.

ЕЖЕГОДНО—що-рік.

Ежегодний—щорічний.

ЕЖЕДНЕВНО—що-дня; день-у-день.

Ежедневний—щоденний.

ЕЖЕМЕСЯЧНО—що-місяця.

Ежемесячний—щомісячний.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНО—що-тижня; (каждоє воскресенье)—що-неділі.

Еженедельний—щотижнівий.

ЕСЛИ—коли; якби; якщо.

Если бы—якби; коли-б.

Если можно—якщо можна.

ЕСТЬ—є; єсть.

Какой ни есть—хоч який; будь-який.

Сколько ни на есть—хоч скільки є; хоч скільки булб, буде.

Как есть (вполне, совсем) — чисто; теть.

То есть—цеб-то; себ-то; тоб-то.

ЕХАТЬ НА ЧЕМ—їхати чим (кіньми, автіом, санями, то-що).

Ехать быстро на лошадях—бігти (кіньми).

Ехать медленно—їхати повільно; тіопати; плуга́нитися.

Ехать верхом—їхати (бігти) ве́рхи; бігти конем.

Ехать галопом—бігти угвал, чвалом; чвалувати.

Ехать рысью—їхати тіопки, тюпцем.

Ехать шагом—їхати ходю, ступю.

Ехать в гору—їхати на, під гору.

Ехать в направлении к чему—прямувати до чого.

Ехать по (степи)—їхати чим (стéпом).

Ехать по железной дороге—їхати залізничною.

Ехать по морю—плывти мóрем.

ЕЩЕ—ще; ішце.

Еще бы—ще-б пак; атож пак; (где у ж) — деж пак.

Ж.

ЖАЛОБА—скáрга.

Подавать жалобу—подавати скáргу.

Кассационная жалоба—касаційна скáрга.

Вносить жалобу — заносити, подавати скáргу.

Достигнуть чего жалобой—вýскаржити.

ЖАЛОВАНИЕ (деньгами) — платні; (деньгами и разн. припасами — содер жанне) — утрýмання.

Двойное, тройное, добавочное жалование — подвійна, потрійна, додатковá платні.

Прибавлять жалование — підвіщувати, платнію; надбавляти платні.

Жить жалованьем — жити з платні.

Положить жалованье — призначити платні.

Полагающеся жалованье—налéжна платні.

ЖАЛОВАТЬ КОГО—обдарóувати чим, кóро; дарувати кому, що; (к кому) — відбíдувати кого; бувати в кóго.

Добро пожаловать — (мýлости) прόсимо; просьмо до господи.

ЖАЛОСТЬ—жалъ; жáлощи.

Без жалости—без жалю; без жáлощів.

Из жалости к кому—з жáлю, з жáлощів до кóго; жаліючи, шкодуючи кóго.

Какая жалость—який жаль; яка шкода.
Возбудить жалость в ком—викликати жаль у кого.

Жалость охватывает—жаль берé кого.

ЖЕЛАНИЕ—бажання; хотіння.

По собственному желанию—по своїй волі; з власної волі; своюю охочтою, волею; самохіті.

По желанию кого—на бажання чиб; на волю чиб.

Придавать желания—заохочувати.

Против желания—проти волі; через силу; неволею.

Выражать желание принять участие в чем—зголошуватися до чого.

Удовлетворить чье-либо желание—вволіти чию волю.

Исполнять чье-либо желание—чинити чию волю.

Возбуждать желание в ком—заохочувати, підохочувати кого до чого.

Выражать желание—висловлювати бажання.

Обниматься желанием—запалитись бажанням.

По собственному желанию или по при нуждению—по волі чи по неволі.

Выполнить желание—увілити волю.

ЖЕРТВОВАТЬ—жертвувати; офірувати.

Жертвовать собой—віддавати себе (на жертву).

ЖИВОЙ—живий; (подвижной)—мотбрний; меткий; швидкий; (бойкий) —живайший.

Остаться в живых—віжити.

Оставлять в живых—лишати живого; лишати при житті.

Задеть за живое—вразити, дозолити, допекті кому.

На живую руку—на швидку руку; (на) швидкобруч.

Делаться живее—живішати; моторнішати.

ЖИЗНЬ—життя.

При жизни—за життя.

Жизнь дорогая, дешевая—проїйтік дорогий, дешевий.

Вводить, проводить в жизнь (постановление, закон)—перевбідити в житті; запроваджувати в житті.

Укоротить жизнь—вкорити, змалити віку.

Оканчивать жизнь (доживати)—віку доживати, добувати.

Влачить жизнь—блудувати, животіти.

Вести жизнь—проводити життя.

Долговременная жизнь—вік добгий.

Пожертвовать жизнью—наложити життєм.

Лишить кого жизни—віку кому збавити; життя, кого позбавити.

Лишить себя жизни—собі смерть заподіяти; вкоротити, змалити собі віку; позбавити себе життя.

ЖИТЕЛЬ—мешканець.

Житель предметья—передміщанин.

Житель столицы—столичанин.

Житель приграничный—узграничанин.

Житель лесной местности—лісовик.

Житель степной местности—степовик.

Исконный житель—тубілець.

Городской житель—городянин.

Сельский житель—селянін.

ЖИТЕЛЬСТВО—житло; пробування; перевіування.

Место жительства—місце пробування, мешкання.

Вид на жительство—пашпорт; свідоцтво на перебування, пробування, прожиття.

По жительству (по місту жительства)—на місце, на місці перебування.

ЖИТЬ—жити.

Жить чем—жити з чого.

Жить безбедно—жити в достатку.

Отдельно жить—жити на різно.

Живущий—той, хто (що) живе.

ЖИТЬЕ—життя; животіння; (пребыва-
ніє)—пробіток; пробування.

Нет життя из-за кого — просвітку нема
через кого.

ЖРЕБІЙ—жеребок.

Метать, бросать жребий—кідати жеребок.

По жребию—на жеребок; за жеребком.

ЖУРНАЛ—журнал.

Еженедельный журнал—тижневик.

Двухнедельный журнал—двохтижневик.

Ежемесччный журнал—місячник.

Журнал исходящий — журнал вихідних паперів.

Журнал входящий — журнал вступніх паперів.

По журналу—по журналу (число); за журналом (дбілка).

3.

ЗА—за; по; на; до; чéрез; пéред; замість.

Сесть за стол—сісти до столу.

Браться за что—брáтися до чого.

Ідти, ехати, посылати и т. п. за кем, чим (чтобы принести взять и т. п.) —їті, іхати, посылати і т. ин. по кого, по що.

Посылати за себя—посилати замість сéбе.
Итти за делом—іти за дíлом.

Вскоре за—незабáром післá.

За (неделю) перед этим—(тиждень) пéред цим; пéред (тижднем).

За неспособностью, несогласием и т. п.—чéрез нездáтність, незгáду й т. ин.

За (год) раньше — (рік) наперéд; пéред (рóком).

Записывать за (мною) — запíсувати на (мéне).

За неимением—не маючи; чéрез брак; бо немáє; колý немáє.

За неполучением—бо не одéржано.

Вступаться за кого—обступати за ким, за кого.

ЗАБВЕНИЕ—забуття; забúток.

Предавать забвению—у непáм'ять повер-
тати, пускáти.

Приходить в забвение—піти в непáм'ять.

ЗАБИРАТЬ—забирати.

Забирать все без остатку—вибирати, по-
вибирати геть усé.

ЗАБЛУЖДЕНИЕ — помилка; помилкова дýмка.

Быть в заблуждении—помилýтися.

Власти в заблуждение—помилýтися.

Вывести из заблуждения—з'ясувáти кому́ його́ помилку; бчі розкрýти кому́.

Вводить в заблуждение—збивати на по-
милку; опшкúвати кого.

ЗАБОТА—клопот.

Взять на себя заботу о чём—взíти на сéбе клопотання про що; дбáти, клопотáтися про (за) що.

ЗАБОТИТЬСЯ—дбáти; клопотáтися про (за)
кого, що; піклувáтися ким, чим (про
кого, що); пильнувати кого, чого.

Не заботитися о чём—занéдбувати що.
ЗАБРОНИРОВАТЬ ЧТО ЗА КЕМ—забезпéчити що кому́, за ким.

ЗАВЕДЕНИЕ—зáклад.

Торговое заведение—торговельний зáклад.

Учебное заведение—шкóла.

ЗАВЕДОМО—свідомо; свідома; напéвно; на-
перéд знáти.

Заведомо (ложный, неправильный и т. п.)—
напéвно (брехлýвий, непráвильний).

ЗАВЕДЫВАЮЩИЙ ЧЕМ—завíдуваč чого́.

ЗАВЕЩАНИЕ—заповіт.

Духовное завещание—духівниця.

Нотаріальное завещание—нотаріальний
спадкóвий зáпис.

ЗАВИДОВАТЬ—зáздрити кому́, на що; мá-
ти зáздрість на кóго.

Завидно делается—зáвидки беруть.

ЗАВИСИМО—залéжно.

Независимо—незалéжно.

ЗАВИСИМОСТЬ—залéжність.

В зависимости от—зaléжно від.

Вне зависимости от чего—незалéжно від
чого.

ЗАВИСТЬ—зáздрість; зáздроці; зáвидки.

С зависистю смотреть—зáздрими очíма ди-
виться; зáздрим оком поглядати.

ЗАВОД—зabóд.

Завод винокуренный—туральня; вýнница.

Завод пивоваренный—бровáрня.

Завод железный—рúдня.

Завод восковой—воскобóйня.

Завод дегтярный—дігтárня.

Завод кожевенный—гарбáрня.

Сахарный завод—цукровáрня.

Бумажный завод—пapírня.

Завод лесопильный—тарта́к.

Завод мыльный—миловáрня; милýрня.

Завод кирпичный—цигéльня.

Поташный завод—будá.

Завод силикренный—бúрти.

Стеклянный завод—гута.

Завод металоплавильный—гамáрня.

ЗАВОДИТЬ—запровáджувати; завбóдiti.

Заводить пружину, часы—накручувати
пружину, годíнника.

ЗАДАВАТЬ—задавáти; загáдувати.

Задать кому гонку—дáти пérцю кому.

ЗАДАЧА—задáння.

Входить в задачи чьи—належáти до зав-
дань чиїх.

ЗАДЕРЖКА—затрýмання; (пр omedle-
ниe)—затрýмка; загáяння.

Без задержки—негáйно.

Вследствие задержки—чéрез затрýмання,
затрýмку.

ЗАЕМ—пóзика; пóзичка.

Делать заем—позичáти в кóго; робíти
пóзику в кóго; брати пóзику.

Давать в заем—позичáти кому; робíти
пóзику кому; давáти пóзику.

Внутренний заем—внúтрішня пóзика.

Внешний заем—зовнішня пóзика.

ЗАКАЗ—замóлення.

По заказу—на замóлення.

Заказы поступают — замóлення надхó-
дять.

ЗАИКНУТЬСЯ О ЧЕМ—починáти мóбу про
що.

И не заикнуться об этом—áні слова про
це; áні пáри з уст.

ЗАКАТ—зáхід.

На закате—навzáході.

ЗАКЛЮЧАТЬ—(содержать в себе) —
містити; (давать заключение) —
робíти вýсновок; подавáти свої думky.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Заключать в тюрьму—ув'язнювати; брати до в'язниці.

Заключаться (состоять) в чём—поляті в чому; бути.

ЗАКЛЮЧЕНІЯ (вывод) — висновок; (условия, договора)—складання; (нагри, счетов) — замкнення; (в тюрьму)—ув'язнення.

В заключение (необходимо отметить)—наприкінці (трέба відзначити).

На (ваше) заключение—(вам) на висновок.

Дать, сделать (своё) заключение—подати, зробити (свій) висновок, подати своє думку.

Обвинительное заключение — обвинний висновок.

По заключению чьему—за чиїм висновком.

Сделать заключение—зробити висновок; подати свóє міркування..

По заключению (сделки, условия)—скла́вши, підписавши (угоду, умову).

Согласно заключения вашего — згідно з вашим висновком.

Заключение вводить—виснóвувати; робити висновок.

ЗАКЛЮЧІТЕЛЬНИЙ — остаточний; кінцевий.

Заключительная надпись — кінцевий напис.

Заключительный баланс — кінцевий баланс.

Заключительные прения — кінцеві дискусії.

Заключительное слово—кінцевé слово.

ЗАКОН—закон; право.

Нарушать закон — ламати, переступати закон, право.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Существующий, действующий закон — чинний закон.

Жилищный закон—житлóвий закон.

Противоречащий закону—суперечний із законом.

Вводить закон в силу, в действие—надавати законові сили, чинності.

Пренебречь законом, обойти закон — знéхтувати закон; (шутл.)—розминувся з законом.

Проводить закон в жизнь — переводити закон у життя.

Прилагать закон—прикладати, застосовувати закона.

По закону—по закону.

ЗАКРЫВАТЬ (в о б щ е) — закривати; (дверь, окно)—зачиняти.

Закрывать рот—затуляти рóта.

ЗАЛОГ—застáва.

В залог отдать—застáвити; віддати в застáву.

В залог брать—брать в застáву.

Брать (деньги) под залог—брать (грóші) під застáву.

Залогом этого является—запорúка цього е.

Освобождать из-под залога—викупати з застáви.

ЗАМЕДЛЯТЬ (х од ч е г о)—змéншувати; тамувати.

Не замедлим (ответить вам)—не гáючись (відповімо вам).

ЗАМЕНЯТЬ—замінити; перемінити.

Заменять кого—заступати кого; ставати за кого.

ЗАМЕСТИТЕЛЬ—заступник.

Заместитель председателя, заведывающего —заступник головý, завідувача.

ЗАМЕЧАНИЕ — зауваження; (порицаннe)—нагáна, догáна.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Делать замечание—зауважувати.

Иметь на замечании—мати на увázі, на óці.

ЗАМЕЧАТЬ—зауважувати; помічати; при-
мічати.

Замечу при этом, что—зауважу до цього,
що.

Заметьте себе—затýмте собі.

ЗАНИМАТЬСЯ (р а б о т а т ь)—працювати;
(какой-нибудь професієй,—
напр., торговлей, риболов-
ством, ремеслом)—торгувати, ри-
бальчити, ремісникувати...; (у чи ть ся)
—вчиться.

Заниматься хлебопашеством—хлібороби-
ти; жити в хліборобства.

Он этим занимается—він коло цього
хóдить.

Он этим не занимается—це не його
спráва.

Он делом занят—він дíло рóбить.

Он занят этим делом—він працює коло
цієї спráви.

Заниматься в учреждении—працювати в
устанóві.

С любовью заниматься чем—кохáтися в
чому, на чому.

Место занято—мíсце не вíльне.

Я занят—мені ніколи, нема коли; мені
нема чáсу; (ч е м)—я працюю коло чого.

ЗАНЯТИЕ—праця; профéсія.

Промышленное занятие—промисловство.

Занятие хлебопашеством—хліборобство.

Ремесленное занятие—ремісництво.

Торговое занятие—торгівництво.

Личное занятие—особиста праця, про-
фeсія.

Род занятий—праця; профeсія.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Часы занятий—урядбі годíни.

ЗАНУМЕРОВАТЬ—занумеровать.

Занумеровано и скреплено печатью—за-
нумеровано и скріплоно печáткою.

ЗАПАС—запас; припас.

На запас—про запас.

ЗАПИСКА—цидúлка; записка.

Объяснительная, пояснительная записка—
пояснювальна записка.

ЗАПИСЬ—запис.

Обратная запись—відворотний зáпис.

Запись в реестр—запис до реестру.

Раздельная запись—дільчий лист.

Передаточная запись—уступний лист.

Дарственная запись—дáрчий лист.

Первичная запись—первісний зáпис.

Меновая запись—замінний лист.

Переуступительная запись—відступний,
переписнýй лист.

ЗАПРАВЛЯТЬ (в о ч то) — вправляти;
(ч т о)—направляти.

Заправлять кем—верховóдити ким, над
ким.

ЗАПРОСИТЬ—запитати.

Запросить дорого—запрáвити.

ЗАПРЕЩЕНИЕ—заборона.

Налагать запрещение—заборонýти; накла-
дати заборону.

ЗАПРОС—запитання; зáпит.

По запросу о ...—на зáпит про...

Без запроса (ц е н ы)—без тóргу.

Входить с запросом—вдавáтися, зверта-
тися з зáпитом.

ЗАСВІДЕЦТВОВАТЬ—посвідчити.

**Засвідетельствовать свое уважение, bla-
годарность и т. п.**—засвідчити свої
пошáну, подíлку, то-що.

ЗАСЕДАНИЕ—засідання.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Заседание состоялось—засідання відбулося.
Заседание затянулось—засідання забарілось.
Открывать заседание—розпочинати, одкривати засідання.
Закрывать заседание—закривати засідання.
Заседание открытое, при открытых дверях—засідання прилюдне, привсеслюдне.
Заседание при закрытых дверях—засідання за зачіненими дверима.
Закрытое заседание—неприлюдне засідання.
Предстоящее заседание—настуپне, чергове засідання.
Об'являю заседание открытым—оповіщаю початок засідання.
Заседание отменяется—засідання відкладається.
ЗАСТАВИТЬ—примусити.
 Заставить молчать (прикусить языком) —замкнути вуста; зав'язати язикá.
 Заставлять думать о чем—завдавати думки кому про що.
ЗАСУХА—васуха; посуха.
 Сильная засуха—велика посуха.
ЗАТЕМ—дáлі; а дáлі; потім відтак.
 Затем что—через те що; тим що.
 Затем, чтобы—на те, щоб; для того, щоб.
ЗАТРАГИВАТЬ—зачіпáти; торкáтися.
 Затрагивать вскользь—торкнутися між іншим.
ЗАТЯГИВАТЬ—зволікати, ся; гáятьися із чим.
 Затягивать взносы—зависати з унéсками.
ЗАТРУДНЕНИЕ—труднощі; перешкоди.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Испытывать затруднение — зазнавати труднощів.
После долгих затруднений—після дового змагання.
Это не представляет затруднений—це не становить труднощів.
Поборов большие затруднения—через велике труднощі.
ЗАТРУДНЯТЬ (что)—утруднюювати що; (кого)—заклопотати кого.
Затруднить соглашение—утруднити згоду.
Боясь, вас затруднить—боїся вас заклопотати (чим).
Затрудняться—клопотатися.
Затрудняюсь вам ответить—мені важко вам відповісти.
Не стоит затрудняться—не варт клопотатися.
Выводить из затруднения—виводити з клопоту.
Выйти из затруднения—вийрватися.
ЗАТРАВИТЬ КОГО—захcкуювати.
ЗАХВАТЫВАТЬ—захоплювати; займати.
Захватывать в неволю—зайнйти в полон.
ЗАХОДИТЬ—захóдити.
 Заходить спереди—перед займáти.
 Заходить по дороге—завертати.
ЗАЩИТА—оборона; (прикрытие)—заслоня; (покровительство) —захист.
 Под защитой—під захистом.
 Подниматься на защиту—ставати до оборони.
 Вставать на защиту—обставати за ким, за чим; вступатися за кого, що.
ЗАЯВЛЕНИЕ—взайва.
 Заявление внеочередное — позачергова зайва.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Нотаріальне заявлення — нотаріальна заява.

Письменное заявление — писана заява.

Обратиться с заявлением — звернутися з заявою (до кого).

ЗДОРОВЬЕ — здоров'я; здоровля.

Находиться в добром здоровье — матися добре.

Лишать здоровья — забавляти здоровля.

Лишился здоровья — втратити, збутися здоров'я.

Как ваше здоровье — як ся маєте.

Ослабевать здоровьем — занепадати на здоров'ї.

Плохое здоровье — лихé здоров'я.

Слабый здоровьем — тхоблий.

ЗДРАВО — розумно; розсудливо.

Здравомыслящий — розсудливий.

ЗИМА — зима.

Зимой — узимку; взимі.

Начало зимы — зázимки.

В начале зимы — на початку зими.

В конце зимы — наприкінці зими.

В течение зимы — протягом, на пртязі зими.

ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕ — зловживання; зло-вжиток.

Злоупотребление по службе — службові зловживання.

ЗНАНИЕ — знанні.

По (своим) знаниям — (своїм) знанням.

Приобретать знание — набувати знань.

Удовлетворительные знания — достатні знанні.

ЗНАКОМЫЙ — знайомий.

Знакомый (хорошо) с чем — обізнаний на чому.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ЗНАТЬ — знати; відати.

Знать (уметь) **делать что** — вміти чого.

Если бы знать — коли-б знатті.

Знать толк в чем — розумітися, знастися на чому.

Он не знает усталости — йому знемоги немає.

ЗНАЧЕНИЕ — значіння; вага.

Иметь значение — важити; мати вагу, силу.

Большое значение — велике значіння; велика вага.

Это не имеет никакого значения — це пічого не важить.

Не утратилоисколько своего значения — не втратило нічого з своєї ваги.

Придавать мало значения чему — легковажити що.

Придавать большое значение чему — надавати великої ваги чому.

Приобретать значение — силу брати, взяти; набувати ваги.

ЗНАЧИТЕЛЬНЫЙ — значний, поважний; (по размеру, количеству) — великий, чималий.

Значительно больше — далеко бльше.

ЗНАЧИТЬ — значити; означувати; (иметь значение) — важити.

Что бы это значило — що воно за знак.

Много значит — багато важить.

Значит — тоб-то; отже; вихідить.

ЗРЕНИЕ — зір.

Точка зрения, с точки зрения — см. Точка.

Под (этим) углом зрения — під (цим) поглядом.

Иметь плохое зрение — недобачати.

Ослабевать зрением — слабшати на очі.

І.

- ИЖДИВЕНІЕ**—утримання; кошт.
На моем иждивении кто—я утримую кого.
- ИЗБАВЛЯТЬ**—візволяти; ратувати.
Избавьте нас от своей переписки—не турбуйте нас своїм листуванням.
- ИЗБАВЛЯТЬСЯ**—збуратися.
Избавиться от кого—здіхнатися кого.
- ИЗБЕГАТЬ**—унікніти.
Во избежание—щоб уникнути; уникнути; щоб не.
- ИЗБИРАТЬ**—обирати.
Избирать кого кем—обирати кого на кого.
Избирать председателем—обирати на голову.
- ИЗБРАНИЕ**—обраниння.
Единогласное избрание—одноголосне обрання.
- ИЗБЫТОК**—зайвина.
С избытком—з лишкою.
- ИЗВЕСТИЕ**—звістка; вість.
По известиям—за відомостями.
Плохое известие—недобра звістка.
Свежее известие—нова, остання звістка.
- ИЗВЕСТНО**—відомо.
Неизвестно за что—не знáти за що.
Насколько мне известно—скільки я знаю.
- ИЗВЕСТНОСТЬ**—слáва.
Ставить в известность о чем—повідомляти про що; давати до відома що.
Приобрести известность—слáви зажити.
Поставить в известность кого—повідомляти кого; дати до відома кому.
- ИЗВЕСТНЫЙ**—відомий.
Известный по (своим трудам) — відомий чим (своїми працями).

- ИЗВЕЩАТЬ**—оповіщати; повідомляти; подавати звістку.
Своевременно извещать—вчасно повідомляти.
- ИЗВЕЩЕНИЕ**—повідомлення; звістка.
По извещению—за повідомленням.
- ИЗВИЧАЕНИЕ**—вібачення; пробачення; перепрощення.
Приносить извинение—перепрощувати.
- ИЗВИНИТЬ КОГО**—вибачати, пробачати, дарувати кому.
Извиняться—перепрощувати.
Извините—вібачте; пробачте; вибачайте; даруйте.
- ИЗВИЧАЕНИЕ ЗА ВЫРАЖЕНИЕ**—вібачте на цім слові; не вам кажучий.
- ИЗВЛЕЧЕНИЕ** (действие)—витягання; добування; (результат) — вýтяг; здобуток.
Извлечение из протокола—вýтяг із протоколу.
- ИЗДАВАТЬ**—видавати.
Издавать на (чей) счет—видавати (чиїм) кóштом.
- ИЗДАНИЕ**—видання.
Повременные издания — періодичні видання.
- ИЗДАВНА**—віддавна; здавна; з давнього давна; з давніх давен.
- ИЗДЕВАТЬСЯ НАД КЕМ**—знущатися з кого; глузувати з кого.
- ИЗДЕЛИЕ**—вýроб.
- Домашнего изделия**—доморобний; саморобний.
- ИЗДЕРЖКИ**—вýтрати.
Издержки производства—вýтрати на вýробництво.
Производственные издержки — виробничі вýтрати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Производительные издержки—продукційні, доцільні витрати.

Возлагать издержки—покладати, накладати витрати, видатки на кого.

Путевые издержки—дорожні, подорожні витрати, видатки.

ИЗДЕРЖИВАТЬСЯ—витрачатися.

Издержаться до копейки—вітратитися з грошей.

ИЗ-ЗА—з-за, із-за; (по причине)—чезрез.

ИЗЛАГАТЬ—викладати.

Письменно излагать что-либо—спісувати що.

ИЗЛИШЕК—лішок.

Излишок при отдаче—передаток.

ИЗМЕНЕНИЕ—переміна; зміна; відміна.

Во изменение—zmіняючи; на zmіну.

До изменения—до zmіни.

Впредь до изменения—надалі до zmіни; до дільшої zmіни; пбки не буде zmінено, скасовано.

Изменение в личном составе—переміна в особовому складі.

Изменение расписания поездов—zmіна за лізінчого руху.

Изменение пароходных расписаний—zmіна пароплавного руху.

Вносить изменение во все—zmіняти що; запроваджувати zmіну до чого.

ИЗМЕНЯТЬ—zmіняти.

Изменять кому—зраджувати кого.

ИЗНАШИВАТЬСЯ—зносуватись.

Машина изнашиваеться—машина зуживається, виробляється.

ИЗНЕМОГАТЬ—знемагати; знесилюватися; упадати на силах.

Изнемогать от чего—знемагати на що.

ИЗНЕМОЖЕНИЕ—знемога; віснаження.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Приводить в изнеможение—вибивати з сил; виснажувати.

Впасть в изнеможение—віснажитись.
ИЗОБРАЖАТЬ—виобрàжувати; змальбувати.

Изображать из себя—удавати з себе.

ИЗРАСХОДОВАТЬ—вітратити; витрачати.

Израсходовать весь товар—вітратитися із товару (краму).

ИЗУМЛЕНИЕ—здивування.

Приходить в изумление—здивуватися.

ИССЛЕДОВАНИЕ—дослідування; дослідження; дослід.

Научное исследование—науковий дослід; (труда) —наукова розправа.

На исследование—на дослід.

По исследованию—за дослідженням; за дослідом; після дослідження.

ИМЕЕТСЯ—є.

Не имеется—немає.

Если таковые имеются—якщо такі є.

Имелось в виду—була думка.

ИМЕННО—а саме.

Именно тогда, такой и т. п.—саме тоді, такий і т. ін.

ИМЕТЬ—мати.

Об этом он понятия не имеет—він на цім нічого не тямить.

За неимением—не маючи; через брак; бо немає; коли немає.

Не имея до сего времени сведений, за требованных отношении моим от . . . за № . . .—не маючи дбі (до цього часу) відомостів, що я запитував про них у листі з дня . . . під Ч. . .

ИМУЩЕСТВО—майно; добро; статки.

Движимое имущество—рухоме майно; рухомість.

Недвижимое имущество—перухоме майнб; нерухомість.

Имущество после отца—батьківщина.

Имущество после матери—матерійзна.

Имущество после брата—братівщина.

Благоприобретенное имущество—набуток; надбане майнб, добро.

Наследственное имущество—спадкове майнб.

Государственное имущество—державне майнб.

Городское имущество—міське, комунальне майнб.

Частное имущество—приватне майнб.

ИМЯ—ім'я, ім'яння.

По имени—на ім'я; на ім'яння.

От моего имени—від мене.

Імя, отчество, фамилия—ім'я, по батькові та прізвище.

Собственное имя—власне ім'я.

На мое имя—на мое ім'я.

Честное имя—добра слава.

Носить имя—зватися.

Как по имени—як на ім'я.

ИНИЦІАТИВА—ініціатива.

По (собственной) инициативе—з (власної) ініціативи.

ИСК—позов.

Пред'явить, возбудить иск—заложити позов на кого; позивати кого.

Встречный иск—стрічний, зустрічний позов.

Гражданский иск—цивільний позов.

ИСКАТЬ—шукати.

Искать судом—позивати; судом працюти.

Искать ощупью—шукати помадки.

Искать пропитания—хліба глядти.

ИСКЛЮЧАТЬ—виключати; вилучати; вираховувати.

Исключая—крім; oprіч; за винятком.

ИСКЛЮЧЕНИЕ—віннятко.

За исключением—крім; oprіч; за винятком.

Представлять собою исключение—становити виняток; бути винятком.

За немногими исключениями—з небагатьма винятками.

Подлежит исключению по §—трέба, належить виключити за §.

За исключением воскресений и праздничных дней—крім неділь та свят.

Без исключения—без винятку.

В виде исключения—як виняток.

ИСПОЛНЕНИЕ—виконання.

Во исполнение (предписания)—виконуючи (припис).

Побуждать к исполнению (лаской, наградой)—заохочувати до виконання; (угрозой, наказанием) — спонукати до виконання.

Для исполнения—щоб виконати; на виконання.

Плохое исполнение—недоладне, кенське виконання.

Предварительное исполнение—попереднє виконання.

Подлежит исполнению—трέба виконати.

Приводить в исполнение—виконувати.

В исполнение не приводить—виконувати не треба.

К (неуклонному) исполнению—до (неухильного) виконання.

Об исполнении донести—виконавши, повідомте; про виконання повідоміть.

Принудить к исполнению—змусити, щоб виконав.

ІСПОЛНЯТЬ—виконувати; відбувати; робити.

Исполнено будет—буде зроблено; (о спектаклі) —виставлено буде.

Ісполнять чем (мудростью)—вішовнити чим (мудрістю).

ІСПОЛЬЗОВАННЯ—використування, використання.

По использовании—використавши.

ИСПУГ—шердік.

От испуга—з перельку.

ІСПЫТАНИЕ—іспит.

Подвергнуть испытанию—взяти на іспит; піддати іспитові.

ІСПЫТЫВАТЬ—випробовувати; дізнавати.

Испытать что (п е р е ж и т ь)—зажити чото; зазнати чого.

Сам на себе испытал—сам тому дізнавець.

ИСТЕЦ—позовник.

Действовать в качестве истца—виступати позовником.

ІСТЕЧЕНІЕ—скінчення.

По истечении (срока)—як вийде термін; (вообщє) —по скінченні; як, коли скінчиться.

ІСХОД—кінець.

Благоприятный, неблагоприятный исход —щасливий, нещасливий кінець.

На исходе (первого года)—наприкінці (першого року).

На исходе что (деньги) —кінчаться (гробії).

ІСЧИСЛЕНИЕ—обрахунок; обчислення.

В золотом исчислении—з золотом; вираховуючи золотом.

По (предварительному) исчислению—за (попереднім) обрахунком.

Не поддаваться исчислению—не надаватися до обрахунку.

ИТОГ—підсумок.

В итоге—разом.

Окончательный итог—остаточний підсумок.

В конечном итоге—після всього.

Подводить итоги—підсумовувати.

ИТТИ—іти; (о времени) —минати; спливати.

Итти вперед (прогressировать) —поступати.

Итти впереди—передувати; (перед відителю відозвати) —перед весті.

Итти напрямик—простувати.

Итти к чему (к добру)—іти на що (на добре).

Идет слух—чутка, поголоска йде.

Итти к лицу—личити.

Итти медленно—іти повільно, появагом, нога за ногою.

Итти окольным путем—іти манівцями, позавгорідно.

Итти наперекор—на пенню кому робити.

Итти по улице, полю, лесу и т. д.—іти вулицею, польем, лісом і т. ін.

Итти сплошною массою—іти лавою.

Итти напролом—пробоєм іти.

Итти по стопам чьим—іти за чиїм прикладом.

Идет—згода; таразд.

Идемте—ходім(о).

Не идет (не подобает)—не личити.

Ему идет (везет)—йому щастіть.

Идет к добру—на добрі йдеться.

Идет к тому, что...—іде, ідеться до того, що...

К чему это идет—до чого воно йдеться.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Пошло на несчастье—пішло на ліхо, на горе.

Пошло прахом—пішло в півець.

К.

КАЖДЫЙ—кожний; кожен.

Каждый в отдельности—кожен з'окріма.

Решительно каждый—кохнісінький.

КАЗАТЬСЯ—здаватися; видаватися.

Казаться странным, удивительным—дійти на здаватися.

КАК—як.

Как-то—якось; одного разу; (перед перечислением)—а саме.

Как будто (бы)—наче; неначе; ніби; мов; немов.

Как вдруг—коли ще; аж ось.

Как же—як-же; а як-же; де-ж пак.

Как видно—знасти; маубуть.

Как должно (быть)—як-слід, як-трέба.

Как-ни-как—як-не-як; так чи сяк.

Как полагается—як слід; як тодіться.

Как бы не так—та-ба.

Как нарочно—як на те; як навмисно.

Как попало—абі-як.

Как только, как скоро—скоро, тільки-но.

Как придется—як буде; до чого дійтися; як набіжить.

Как бы тр ни было—хоч-як; хоч-що; хоч-би й що.

Как-нибудь—абі-як; як-небудь.

Как-нибудь будет—якось то буде.

Как много—якого баґато.

Как есть—зовсім; цілком; чисто.

Как угодно (воля ваша)—як собі знаєте; як собі хочете.

Как хочешь—про мене.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Как можно скорее, лучше и т. п.—як-найшвидше; що-найшвидчіше; як мігла швидче; як-найкраще й т. ін.

Как-раз (в меру)—як-раз; саме.

Как случится—як трапиться.

Как по имени—як на ім'я.

Как следует—як слід; як тодіться; гарядз.

Как-раз в это время—саме під цей час.

Как-раз во время—саме в пору.

Как-раз кстати—саме до речі.

Как снег на голову—несподівано.

Как в бездонную бочку—мов у прірву.

Как гора с плеч—як камінь з серця.

Как в воду канул—як водюю зміло.

Как ни в чем не бывало—наче й не булі нічого.

Как например—як от; як ось.

Как говорится—мовляв; скажано.

Как говорят—як то кажуть; мовляв; як той казав.

Как быть?—що робити? що почати?

Как следует поступить?—як слід учинити?

КАКОЙ—який.

Какой-то—якийсь.

Какой-нибудь—абі-який; будь-який; який-небудь.

Какой угодно—хоч який.

КАМЕНЬ—камінь; (с об.)—каміння.

Драгоценный камень—самоцвіт.

Камень преткновения—притічина.

Краеугольный камень—кутній камінь.

Подводные камни—клини.

Надгробный камень—надгробок.

КАНИЧ—переддень.

Накануне—напереддіні.

КАПИТАЛ—капітал.

Капитал собственный—капітал власний.

Капитал занятый—капітал позичений.
Капитал оборотный—капітал оборотний.
Капитал основной—капітал основний.
Капитал амортизационный — капітал амортизаційний.

Наличный капитал—готові гроші; готівка.
КАСАТЬСЯ—торкнітися.

Что касается (этого)—що до (цього).
Это (меня) не касается—це (мене) не обходить; це до мене не стосується.

КАССА—каса.
Кassa несгораемая—вогнетривала кáса.
Кassa взаимного воспомоществования—каса взаємної допомоги.
Кassa ссудо-сберегательная—позичково-оцінкова кáса.

КВАРТИРА—помешкання.
Сдавать квартиру—наймати кому́ помешкання.
Снимать квартиру—наймати в кого помешкання.

Сходить с квартиры—перебиратися.
КАЧЕСТВО—якість; **(с в о й с т в о)**—властивість.

По качеству (этот материал является) — якістю (цей матеріал є).
Плохой по качеству—лихий на якість.
В качестве кого—як хто; за кого.
Испытывать качество—дізнавати, випробовувати якість.

КВИТАНЦІЯ—квитанція; квиток.
По квитанции (получать)—на квитанцію (одержувати).

КЛЮЧ—ключ; (источник)—джерело.
Бить ключем—джерелом бити.
Кипеть ключем—клекотіти.

КЛЯТВА—присяга.

Давать клятву—присягатися, заприсягтися.

КЛОНІТЬСЯ—хилитися, схилитися.
К чему это клонится—до чого воно йде, йдеся.

КНИГА—книга; книжка.
Заключать книги—замикати книги.
Книга входящих, исходящих бумаг—книга вступних, вихідних паперів.

Приходо-расходная книга—книга прибутків та видатків.

Вносить в книгу—заводити до книги.
Записная книга — нотатків книжка; книжка для нотаток; пам'ятка книжка.

Открывать книгу — розгортати книгу; (бу х.)—розділіти книгу.

Подворная книга—дворова книга.
Счетная книга—рахункова книга; книга рахунків.

КНИЖНЫЙ—книжковий.
Книжный склад—книжкова комора.
Книжный магазин—книгарня.

КОДЕКС—кодекс.
Кодекс гражданский—кодекс цивільний.

Кодекс гражданско-процессуальный—кодекс цивільно-пресуальний.

Кодекс законов о труде—кодекс законов про працю.

Кодекс земельный—кодекс земельний.
Кодекс уголовно-процессуальный—кодекс карно-пресуальний.

Кодекс уголовный—кодекс карний.
КОГДА—коли; як.

Когда-бы—коли-б; як-би.
Когда бы то ни было—аби-коли; коли припаде; хоч коли.

Когда-либо, когда-нибудь—коли-небудь, будь-коли.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛСОВОЇ МОВИ.

Когда-то—колійсь.

Когда еще—ще як.

КОЕ-ГДЕ—подекуди; де-не-де.

Кое-как—абі-як; як-небудь.

Кое-когда—де-колій; колій-не-колій.

Кое-кто—де-хто.

Кое-что—де-що.

Кое-куда—дё-куди; абі-куди.

КОЛИЧЕСТВО—кількість; числів.

Порядочное количество (чего) — чимало (чого).

В достаточном количестве (имеется ч то) — довильно на що.

По количеству—кількістю; числів.

КОМАНДА—команда; загад.

По команде—з команди; з наказу.

КОМИССИЯ—комісія.

Согласительная комиссия—погоджувальна комісія.

Наблюдательная комиссия—назорча, спостережна комісія.

Междуведомственная комиссия—міжурядл.ницька комісія.

Землеустроительная комиссия—землевпорядна комісія; комісія землевпорядкування.

Вносить (план) в комиссию — подавати (план) до комісії.

По комиссии—після комісії.

Комисия по составлению, по продаже...—комісія для складання, для продажу...

КОМИТЕТ—комітет.

Избирательный комитет—виборчий комітет.

Комитет исполнительный—виконавчий комітет.

КОМПАНИЯ—товариство; спілка; компанія.

Входить в компанию—вступати, приста-вати до спілки.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛСОВОЇ МОВИ.

КОНЕЦ—кінечко; край.

В конце—наприкінці.

В конце-концов—кінечко-кінцем.

Наконец—врэшті; зрэштою.

Положить конец—край покласти, дати.
Доводить, приводить до конца—доводыti
краю; доводыti що до путті, до зроббу;
дати райду чому.

Прятать концы—ховати кінці.

В конце месяца, года—в кінці, наприкінці місяця, року; з кінцем місяця, року.

К концу—під кінечко; на кінці.

В конец—до краю; до рэшти.

Под конец—наприкінці.

С конца в конец—од краю до краю.

Конец делу—скінчено спраўу.

На худой конец—в гіршому разі.

КОНТРАКТ—контракт.

По контракту—за контрактом; з контракту.

Заключать контракт—брэти контракт.

КОРЕШОК—корінечко.

Корешок ордера—ордербій корінечко.

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ—кореспондэнція; лістування.

Заказная корреспонденция — рекомендованна кореспондэнція.

КРАСКА—фабра; бáрва.

Светлые, темные, краски—ясні, тэмні кольоры.

КОРЧИТЬ ИЗ СЕБЯ—удавати з себе.

КРАЙНОСТЬ—крайність; (затрудн. положение)—скрутка; (излишество) —надмірність.

Доводить до крайности (рассердить)—обурити, розгнівіти когб.

Дойти до крайности (материальной)—дійти до скрутки.

- КРАСНЫЙ**—чевонний; (красивый) — гарний; красний.
Красная строка—новий рядок.
Красный товар—крам.
КРЕДИТ—кредит.
 Давати в кредит—давати в кредит, набір.
Мелкий кредит—дрібний кредит.
Взаимный кредит—обомільний кредит.
КРЕПОСТЬ—міць; міцність; твердість;
 (в оен.)—фортеця.
Купчая крепость—купча; купчий лист.
Закладная крепость—заставна; заставний лист.
КРИЧАТЬ—кричати; гукати.
 Кричать караул—на гвалт кричати; пробі кричати.
Громко кричать—криком кричати.
Кричать во все горло—кричати на все горло.
КРОМЕ—опріч; окрім; крім.
 Кроме того—до того; до того всеого.
 Кроме как—окрім.
КРУГ—коло.
 В круг (его) обязанностей входит—до (їого) обов'язків належить.
 Круг лиц, которым разрешается—кому сâме дозволяється.
 Круг дел, обязанностей...—обсяг справ, обов'язків...
 Круг общества—товариство.
 В (своем) кругу—поміж (своїми).
 Кругом—круг; наїкільо.
КСТАТИ—доречи.
 Не кстати—не до речі.
 Кстати случиться—нагодитися.
КТО—хто.
 Кто-то—хтось.
 Кто бы ни был—хоч хто.

- Кто-нибудь**—будь-хто; хто-небудь.
Кто угодно—хто-хоч.
Кто-нибудь другой—хтось інший.
Кто-нибудь один—котрійсь.
КУДА—куді.
 Куда-либо, куда-нибудь — куді-небудь; аби-куді.
Куда-то—кудісь.
Куда угодно—хоч-куді.
Куда там—де-там.
КУРС—курс.
 Переменный курс—змінний курс.
По курсу—за курсом.
Поднять курс—підвищити курс.
Курсы по украиноведению—курси українознавства.
- Л.**
- ЛАДИТЬ**—лайгодити; ладнати.
 Не ладят между собой—між ними нелайгода.
Он со всеми ладит—він з усіма в добрій злайгоді.
ЛЕГКИЙ—легкий.
 Легок на помине—про бóвка помівка, а бовк і в хаті.
ЛЕНЬ—ліннощі; ледарство; ледацтво.
 Лень напала—ліннощі обсліли.
 Лень мне (что сделать)—лінськи мені (щось зробити).
ЛЕТО—літо.
 Летом—у літку.
 Каждое лето—що-літа.
ЛЕТА—вік; літá.
 Ваших лет—вашого віку.
 Летами—на літá.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ЛИБО—або.

Кто-либо—хто-небудь.

Какой-либо, где-либо и т. п.—який-небудь; де-небудь і т. ін.

ЛИСТ—аркуш.

Окладной лист—лист до оплати; податковий, окладний лист.

Исполнительный лист—виконавчий лист.

Заглавный лист—титульна сторінка.

Вводный лист—увізчий, ввідний, увібачний лист.

ЛИЦО—обличчя; лицé: вид; (особа)—особа; (чого-либо)—лицé, перéд.

Лицо официальное—офіційна особа.

Лицо должностное—урядова особа; урядовець.

Лицо юридическое—юридична особа.

Лицо частное—приватна особа.

К лицу, не к лицу кому—до лицá, не до лицá; лíчить, не лíчить комú.

Перемениться в лице—змінитися на виду.

Лицом к лицу—лицé в лицé; бко в бко; віч-у-віч.

На лицо (с лицевой стороны)—на лицé, спереду.

Быть на лицо—бути присутнім.

Лицом к селу—обличчям до села.

Открытое лицо—ясné лицé, обличчя.

Апеллирующее лицо—особа, що апелює. **Посторонним лицам вход воспрещен**—стороннім (особам) вхóдити заборнено.

ЛИЧНО—особисто.

Лично явиться—самому прийтí, з'явитися.

ЛИШНИЙ—зáйвий.

Лишним быть—у зáйві бути.

Сто с лишним—сто з боком, з тáком.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ЛИШЬ—тільки; лиши; лéдвє.

Лиши только—скоро; зале́двє.

Лиши бы было угодно—аби була лáска.

Лиши бы—аби; абі-то.

ЛУЧШИЙ—кращий; лéпший.

Лучше всего—найкráще; за все, над усе кра́ще.

Как нельзя лучше—як-найкráще.

Лучшим сделаться—покра́щати; поліпшати.

ЛЬГОТА—пíльга.

Пользоваться льготой—пíльгувáтися; користуватися з пíльги.

Пользующийся льготой—пíльговíк.

Налоговые льготы—податкові пíльги.

Давать льготу кому—пíльгувáти кого; давати пíльгу кому.

М.

МАГАЗИН—магазин; крамníця.

Магазин хлебный—хлібница.

Магазин книжный—книгарня.

Магазин оптовый—гуртовá крамníця.

Магазин складочный—комóра; склеп.

Магазин текущий продажи—крамníця біжúчого продажу.

Магазин розничной торговли—роздрібна крамníця.

МАКЛЕР—фáктор.

Заниматься маклерством—факторювати.

МАЛО—мáло; (немного)—небагато.

Мало-мальски—мáло-не-мáло; скільки-небудь; хоч трóшки.

Мало того—більше; ще й більше; нáвіть більше.

Мало-по-малу—потрóхи; потрóху; помáлу; помáлу-мáлу; повблі.

Без малого—трохи не; міло не.

МАЛОЛЕТСТВО—малоліття; недолітство.

С малолетства—змалку; змалечку.

По малолетству—чéрез недолітство.

МАНЕР—манір; взір; спóсіб; штиб; кшталт.

Таким манером—отáк; таким чином, спóсібом, рóбом.

На манер—на вíзр; на штиб; на кшталт.

МАНОВЕНІЕ—пóмах; миг.

По мановению—з пóмаху.

МАРКА—мárка.

Гербовая марка—гérбова мárка.

Почтовая марка—поштова мárка.

Погашать марку—перекréсловати, шкóдити мárку.

МАСТЕР—мáйстер.

Старший мастер—головний (старший) мáйстер.

Золотых дел мастер—злотýр; золотáр.

Портняжный мастер—кравéць.

Сапожный мастер—швець.

Часовых дел мастер—годинникáр; годиннáр.

На все руки мастер—до всýбого здáтен.

Горе мастер—попсýймастер; партáч.

МАСТЕРСКАЯ—мáйстéрня.

Слесарная мастерская—слосáрня.

Столярная мастерская—столýрня.

Кузничная мастерская—кузня.

Сапожная мастерская—швáльня; шéвня.

Ткацкая мастерская—ткальня.

Малýрная мастерская—малýрня.

Портняжная мастерская—кравéчня.

МАТЕРИАЛ—матерíйл.

Испытывать материал—випробувати матерíйл.

Материал строительный—матерíйл будівельний.

Оберточный материал—обгóртний мате-рíйл.

Сирый материал—сировина.

Материал горючий—матерíйл палкýй.

Материал отопительный—пáливо; пали-вина.

Материал смазочный—шмаровýдло; ма-стýво.

МАШИНА—машíна.

Пишу́щая машина—друкáрська машíна; писáльна машíна; машíна до письmá.

Машина паровая—машíна паровá.

Высокого, низкого давления машина— машíна висóкого, низького тýснення.

Шить на машине—шýти на машíну.

МЕЖДУ—між; поміж; мéжи; сéред; посерéд.

Междú прочим—між йншim.

Междú тем—протé; а протé; тим чáсом.

Междú собой (выбирать)—з-мéжи сéбе, з-посерéд сéбе (вибирáти).

Междú собой (говорить)—прóміж сéбе (розмовляти).

Междú нами будь сказано—хай по нас рíч.

МЕЛОЧЬ—дрібнýца; (о дeньгa x)—дрібнí грóші; дрібнáк.

По мелочи—дрібнýцями.

МЕНЕЕ—менш.

Менее всего—як-наймénше; що-наймénше; менш над усé.

Тем не менее—з усíм тим; одnáк; протé; усé такí; а в тíм.

МЕНЯТЬ-СЯ—міняти-ся; зміняти-ся; мін-тися.

Меняется к лучшему—повертáє на крáщé.

МЕРА—мíра; (м e р о при я т и е)—захóдя.

Изыскивать меры—добрáти спóсобу.

Меры предосторожности—зáходи прóти небезпéки.

Предупредительные меры—запобіжні заходи.

Принимать зависящие меры—вживати належних заходів.

По мере, в меру того как—в міру, як.

В меру—до міри.

Не вмеру—занадто; чéрез край.

Употреблять меры—вживати заходів.

По мере, в меру возможности—по змозі; якож мòга.

По мере получения и т. п.—в міру як одéржувало і т. ін.

Снимать мерку—брàти міру.

По мере сил—по спромóзі.

По крайней (меньшей) мере—що-найменше.

Сверх меры, через меру—над сйоду; чéрез силу; над міру.

В большей (меньшей) мере—бóльшою (мénшою) мірою.

В равной мере—однáково; а так сáмо.

В полной мере—цілком.

Меры, принятые вами, нецелесообразны—зásоби, що ви вжили, недоцільні.

Прибегать к мерам—вдаватися до заходів.

О мерах, вами принятых, надлежит донести—про заходи, що ви вжили, трéба (налéжить) повідомити (до відома по-дати).

Принудительные меры—примусові заходи.

Меры пресечения—заходи до припинення.

Мерою выдавать—видавцéм давати.

МЕРЯТЬ—мíряти.

Мерять на свой аршин—на свою мірку мíряти.

МЕСТО—місце; місцíна; (должность)—посáда, (о вещах)—пакунок.

В одно место (складывать)—до кóни; до гúргу.

В другом месте—де-йнде.

В другое место—кудý-йнде.

Во всех местах—скрізь; по всіх усóдах.

До этого места—дóсі; до цього місця.

На видном, открытом месте—на видноті.

К месту (прийти съ, сказать) — до рéчи.

Местами—де-де; де-не-де; подéкуди.

Лишить места—скýнути з посади.

Не у места—не до рéчи; не до ладу.

Ни с места—ані руш; ані з місця.

По местам—на місце.

Больное место—болюче місце.

Усадебное место—грунт; садíба.

Место для лежания—місце лежати.

Место для сидения—місце сидіти.

Место жесткое—місце твердé.

Место спальное—місце спáльне.

Место платежа—місце виплати.

Иметь место (о способах) — бùти; стáтися; відбутися.

Собрание имело место в—збóри відбулися в...

С места в карьер—з копíта в скач.

Лишиться места—збутися посади.

Поступить на место—дістáти посаду; стати на посаду.

МЕСЯЦ—місяць.

В конце месяца—з кінцем місяця; наприкінці місяця.

Каждый месяц—що-місяця.

МЕТАЛЛ—метáл.

Метал благородный—метáл дорогоцінний.

МЕТОД—метода.

Метод двойной записи—метода подвíйного зáпису.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

По методу—за методою.

МІЛОСТЬ—лásка; мілість.

Милости просим—пробісмо (до господи).

Искать, добиваться чьей милости — запобігати чибі лásки

По милости (чьеї)—з лásки (чиєї); чéрез кóго.

Сделайте милость—бúдьте ласкáві; будь лásка.

Из милости—з лásки.

МИНУТА—хвили́на.

Без (столько) минут (столько-то) часов—за (стíльки) хвили́н (такá) година.

Столько-то минут такого-то часа—стíльки хвили́н на такý (годину).

На минутку—на хвили́нку; на часíнку.

В хорошую минуту—під добрú руку.

За (столько-то) минут—за (стíльки) хвили́н.

Каждую минуту—що-хвили́ни.

Через (столько-то) минут—за, чéрез (стíльки) хвили́н.

Ежеминутно, поминутно—раз-у-раз; що-хвили́ни.

С минуты на минуту (ожидать)—кóжної хвили́ни.

В ту же минуту—тієї-ж хвили́ни.

Сию минуту—цю-ж мінь.

МИР—мир; (в селенна я)—світ.

Заключить мир—замíрюватися; підписувати мир.

МИРНО—мирно.

Жить мирно с кем—жýти в злáгоді з ким.

МНЕ—мені.

Мне все равно—про менé; менí байдуже; дárма; однáково.

Мне и невдомек—я й не тудý; менí й на дўмку не спáло; менí й не нвятамкý.

По мне—про менé.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

МНЕНИЕ—думка.

По (моему) мнению—на (мою) дўмку; на (мíй) погляд; як (я) гадаю.

Укрепиться во мнении—зміцніти на дўмці.

Общественное мнение—громáдська дўмка.

Поддерживать мнение—підпíрати дўмку.

Придерживаться какого мнения—долдер-жуватись якóй дўмкі.

Оставаться при своем мнении—лишатися з влáсною дўмкою; держатися, долéр-жуватися своєї дўмки; обстоювати своїй дўмкы; стóйти на своєму.

Особое мнение—окréма дўмка; окréмий погляд.

Соглашаться с чьим мнением—приставáти на чибó дўмку, гáлку.

Обмен мнений—обмін думок, думкамí.

МНОГО, МНОГИЙ—багáто; багáцько; багáто-хто.

Не особенно много—не як багáто.

Во многом (не согласны)—багáто в чóму (не погóджуємось).

Очень много—дúже багáто; сýла; страх.

Довольно много—чýмало; багатéнько.

Многие так думали—багáто хто так гадáв.

Многим (кажется)—багатьом, багáто ком (здається).

Многое о себе думать—вýсоко нестíся; вýсоко гадати про сéбе.

МНОЖЕСТВО—багáто; сýла.

Бесчисленное множество—бéзліч.

Многое множество—сýла-силéнна.

Бесчисленное множество—сýла силéнна.

МОЛВА—помóвка; поголбс; слáва.

Дурная молва—поговíр; неслáва.

МОЛОДОЙ—молодíй.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛНОВОЇ МОВИ.

В молодые годы—віку молодого; за молоду; за молодошів.

МОЛОДОСТЬ—молодість; молоді літá; молодоші.

По молодости лет—чéрез молоді літá.

По молодости—з молодошів.

МОЛЧАТЬ—мовчáти.

Молчи, молчите—мовчý, мовчýти; цить, цýтьте.

Молча, молчком—мóвчки; нíшком.

МОМЕНТ—момéнт.

В настоящий момент—темéр.

К настоящему моменту—на цей час.

Моментально—вment; умýть; духом.

МОНЕТА—монéта.

Той же монетой (отплатить)—тýмн-ж грýшми (віддати).

МОЧЬ—міць; сíла; (глагол) — могтý, зможтý; здúжати; здоліти; спромогтýся.

Не в мочь, мочи нет—не сíла; не спромога; не під сíлу.

Со всей мочи, что есть мочи—що-сíли, чим-дужеч.

МУЖЕСТВО—мужністъ.

Внушать мужество кому—осмілýти когб.

Гражданское мужество—громадянська відвáга.

МЫСЛЬ—дýмка, гáдка.

И в мыслях не было—і на дýмку не спало; і дýмки не булó.

Собираться с мыслями—збирати думкí.

Приходить на мысль—на дýмку спадати; навертатись на дýмку.

Не допускать и мысли—і дýмки не допускати; і в голові не покладати.

При (одной) мысли об этом—на (саму) дýмку, зáдку про це.

Отчетливость мысли—с м. **Отчетливость**.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛНОВОЇ МОВИ.

С такими мыслями—у таких думках.

Наводить на мысль—дáти на рóзум.

По мысли (автора)—на дýмку (автора).

Верится мысль—рóйтися гáдка.

Иметь в мыслях—матý на думці.

Намечать в мыслях кого—закидати на кóго.

Постичь чью мысль—збагнýти дýмку чи ѿ образ мыслей—нáправом думбик.

Узнавать образ мыслей—умá вивéдувати.

Н.

НАБЛЮДЕНИЕ—спостерéження; (на дíсмотр)—дóгляд.

Под наблюдением—під дóглядом.

По наблюдениям—як спостерéження; за спостерéженнями.

По данным наблюдения—за даними спостерéження.

Иметь (неослабное) наблюдение за кем, чем—дóглядати (пильно) кóго, що.

НАГРУЗКА—навантáження.

В порядке нагрузки—як навантáження.

По нагрузке—для навантáження.

НАВЫК—вpráva; звýчка.

Приобрести навык—набути вprávi.

НАДВИГАТЬСЯ—насувáтися.

Надвигается что—захóдити що; заходить ся на що.

НАДЕЖДА—надія; сподівáння; сподіванки.

Поддерживать надежды—трíти надія.

Слабая надежда—малá надія.

Питать надежду—держати, мати, покла-дати надію.

Потерять надежду—втратити надію.

Быть в надежде—мати надію.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Полагать, возлагать надежды—покладати надію на кого, на що.

Льстить себя надеждой—мати мілу надію на що.

Оправдывать надежды—справдjuвати, здійснювати надії, сподівання.

Твердая надежда—певна надія.

НАДЗОР—нагляд; дбягляд.

Надзор тщательный—дбягляд пільний.

Прокурорский надзор—прокурорський дбягляд.

Под надзором—під дбяглядом.

НАДОБНОСТЬ—потреба.

По мере надобности—в міру потреби; як до потреби.

Смотря по надобности—коли треба; як треба; скільки треба.

Явилась надобность—см. Являться.

По миновании надобности—коли мине потреба.

По встретившейся надобности—зважаючи на (таку) потребу; через те, що трапилася (вийнила) потреба.

НАДПИСЬ—нáпис.

Поручительная надпись—доруччний, доручальний напис.

Передаточная надпись—передатний, передавальний напис.

Пеpeуступительная надпись—відступний; переступний напис.

Доверительная надпись—вірчий напис.

Бланковая надпись—бланковий напис.

Путем надписи—см. Путь.

НАЗВАНИЕ—нáзва.

Носить название—звáтися; мати нáзву.

По названию, под названием—під нáзвою.

НАЗНАЧАТЬ—призначати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Назначать кем—призначати, настановити на кого.

НАКАЗАНИЕ—кара.

Подлежит наказанию—підлягає карі.

Под страхом наказания—під загрозою карі.

Налагать наказание—накладати, наложити кару.

Нести наказание—відбувати кару.

Жестокое наказание—літота кара.

Высшая мера наказания—найвища кара.

В виде наказания—за кару.

Вместо наказания—замість карі.

Подвергаться наказанию—підпасти, підпадати під кару.

Подвергнуть наказанию—накласти кару на кого; віддати на кару кого.

НАКОНЕЦ—нарешті; зрештою; (в концe) —наприкінці; (при перечисленні и и) —кінець-кінцем.

НАЛИЧИЕ, НАЛИЧНОСТЬ (фактов) —найвність; (людей) — присутність; (кассы) —готівка.

В наличии, наличности—присутній; є.

Платить наличностью—см. Платить.

В виду наличия чего—зважаючи на те, що є що; зважаючи на присутність.

В случае наличия чего—в разі, коли є що.

Свободная наличность—гульща готівка.

НАЛОГ—податок.

Облагать налогом—оподаткуювати.

Обложение налогами—оподаткування.

Освободить от налогов кого—звільнити від податків кого; зняти податки з кого.

Налог прямой—податок простиж.

Налог косвенный—податок посередній.

Налог поземельный—поземельне.

Налог уравнительный—податок вирівнільний.

Прогрессивно-подоходный налог—від прибутковий податок.

Облегчение налога—зменшення податку.

Налог квартирный—податок житлової.

Налог помольный—податок на мёлivo.

Распределять налоги—розкладати податки, виправі.

Налог подоходно-поимущественный—податок прибутково-майновий.

Внесение налога за что—оплаќа чого.

Обременительные налоги—тежкі податки.

НАМЕК—натяк.

Делать намеки—натякати.

Намекать на что—натякати на що; гнути куды, на що; закидати на здогад.

НАМЕРЕНИЕ—намір; замір.

Иметь намерение—мати намір, думку.

Принять намерение—брати, взяти намір.

Тая намерение—ховáючи замір.

С намерением—намісно; умисно.

НАПРАВЛЕНИЕ—напрямок; напрям.

По направлению к—в напрямі до.

Противоположное направление—протилежний напрямок, напрям.

Идти по направлению к—прямувати до.

Сохранять какое-либо направление—одержувати якого напряму.

НАРУШЕНИЕ—порушення.

Нарушение обязательного постановления, закона—порушення обов'язкової постанови, закону; (о законе, кроме того)—переступство.

Нарушение договора—зламання договора, умови.

Нарушение владения—порушення володіння.

НАСЕЛЕНИЕ—людність.

Население города—міська людність.

Население государства—людність держави.

НАСЛЕДОВАТЬ КОМУ—брати спадок, спадщину по кому; (подражати)—наслідувати кого, що.

НАСЛЕДСТВО—спадщина, спадок.

Получать наследство—одибирати, діставати спадок, спадщину.

Доставшийся по наследству—спадковий; спадливий; припалий на спадщину.

НАСТОЙЧИВО—дуже; упёрто; настірливо.

Крайне настойчиво—невідступно.

Настойчиво просить—см. **Просить.**

НАСТАВЛЕНИЕ—наука; направа; напущення.

По наставлению—з поради; з неправи.

Давать наставления—давати поради, ради.

НАСТОЯЩИЙ—справжній; (этот)—цей; (о драгоценных металлах)—цифрій.

Настоящим удостоверяется, что...—цим свідчимо, що...

НАСТУПАТЬ—наступати; (о сроках времени, днях, датах и т. п.)—наставати, надхбдити, захбдити.

НАТЯЖКА—натяг; натягання.

С натяжкой (можно предположить)—через силу, від сили (можна приступити).

НАУЧАТЬ ЧЕМУ—навчати чого; на розум наводити.

НАУЩЕНИЕ—намова; направа.

По научению—з намови; з направи.

НАХОДИТЬ—знаходить, надхбдити, здібу-

вати що; натрапляти на що; вбачати що.

Находить случайно—надібувати.

Находить при чтении, в книге и т. п. (неща специально)—здибувати, натрапляти, бачити, читаючи, в книзі, то-що.

Находит хорошим, плохим—визнáвати за дбáре, лихé.

Нахожу нужным, возможным—уважаю за потрібне, за можливе.

Находить поличное—вітрусити крадене.

Я нахожу что...—я вважаю, що...

Нашел (в заключение чего) —прийшóв до вýсновку.

Нашел его за работой и т. п.—застáв його при роботі, то-що.

Нашел кому поверить—булó кому повірити.

НАХОДИТЬСЯ ГДЕ—бутi де; перебувати де.

Находиться в (полной) зависимости от кого, чего—(цілком) залéжати від кóго, чого.

Находиться на военной службе—служíти у вýську.

Находиться в беспамятстве—непрітóмним бутi.

Находясь—бувши.

НАЧАЛО—почáток.

Сначала—спочáтку.

С начала существования, работы, учреждения и т. п.—відкóли існує, працює устанóва і т. ин.

В начале (года, книги)—на почáтку (рóку, книги).

Начала (знания)—почáтки (знанíї).

На началах (хозрасчета)—на пíдставі (госпрозрахунку).

На паритетных началах—на парітéтических пíдставах.

НАЧИНАТЬ—починати.

Начинать говорить—знімати, зняти голос.

Началось (лето, праздники, дожди и т. д.)—зайшlo (літо, святкі, дóщі і т. ин.).

НЕБРЕЖНОСТЬ—недбáльство; недбáльництво.

По небрежности—чéрез недбáльство.

Явная небрежность—видíме недбáльство.

Преступная небрежность—злочинне недбáльство.

НЕВДОМЕК—невтýмкí.

НЕГОДНОСТЬ—непридáтність.

За негодностью—чéрез непридáтність.

Приводить в негодность—з'ужýти, зíпсувати.

НЕГОДНЫЙ—непридáтний; негодíщий.

Негодные средства—нікчémні зáсоби.

НЕГОДОВАНИЕ—обурення.

Возбуждать негодование в ком—обúрювати кóго.

НЕДЕЛЯ—тýждень.

На прошлой, на той неделе—минуłого тýжня.

Неделю назад—пéред тýжнем.

На следующей неделе—на тíм тýжнí.

На ближайшей неделе—найблíжчого тýжня.

Неделю тому назад—тýждень тому.

Через неделю—за тýждень.

Недельный—тижнéвий.

НЕДОВЕРИЕ—недовíр'я; неймовíрливість.

По недоверию к—через недовíр'я до кóго.

Высказывать недоверие—висловлювати недовíр'я.

Обнаруживать недоверие—викривати не-
довір'я.

НЕДОВЕС—непобвна вага.

НЕДОРАЗУМЕНІЕ—непорозуміння.

По недоразумению—через непорозуміння.
Вышло, получилось, недоразумение —
остался, непорозуміння.

НЕДОСТАВАТЬ—бракувати.

Мне недостает—мені бракує.

НЕДОСТАТОК (порох, дефект)—хіба;
вада; (отсутствие чего-либо)—
брак; нестача.

По недостатку **чого** (времени,
средств)—через брак, бо бракувало
(часу, кількітв).

Недостаток в чем—брак чого, на що.

Скрывать недостатки—личкувати хіби.

Упрекать за недостатки—картати вади.

НЕДОСУГ—недозвілля; ніколисво; гарячий
час.

Мне недосуг—мені ніколи.

НЕДОЧЕТ—недблік.

Недочет в работе—хіба в роботі.

НЕИЗВЕСТНО—невідомо.

Неизвестно за что—не знали за що.

НЕКСТАТИ—не до ладу; не до речі.

Некстати прийти—невчасно прийті.

НЕЛЬЗЯ—неможна; не вільно;

До нельзя—до жінця; до краю; до остан-
ку; через краї; занадто.

Нельзя-ли—чи не можна (бува, часом).

НЕМНОГИЕ—мало-хто; небагато.

Немногое—мало-що; малість.

Для немногих—для, про небагатьох.

Немногим—мало-кому; небагатьо.

За немногим остановка—дрібніці бра-
кує.

НЕМНОГО—трохи; небагато; щось із.

Немного не—мало не.

Немного спустя—трохи згідом; незаба-
ром після; невдовзі.

НЕНАВІСТЬ—ненависть.

По ненависти (ко мне)—з ненависти (до
мене).

НЕОБХОДИМЫЙ—потрібний; неодмінний;
неминучий.

Крайне необходимый—кінче потрібний.

Необходимо—трέба.

НЕОБХОДИМОСТЬ—потреба; неодміність;
неминучість.

Нет необходимости—не трéба.

Крайняя необходимость—конéчна пот-
реба.

НЕОДНОКРАТНО—не раз; кількаразово.

Неоднократно замечено нами...—не раз
помічали ми...

НЕПРИКОСНОВЕННОСТЬ—недоторканість.
Сохранять неприкосновенность—зберігати
недоторканість.

В неприкосновенности—непорушно.

НЕПРИГОДНОСТЬ—непридатність.

По непригодности—через непридатність.

НЕПРИЯТНОСТЬ—неприємність; прíкість.

Доставить неприятности—здавати прíкро-
сти, жалo.

Сделать неприятность—справити непри-
ємність.

Иметь неприятности—мати неприємності.

Без всяких неприятностей—без ніякої
прікости.

НЕРАДЕНИЕ—недбалість.

По нерадению—через недбалість.

НЕРЕШИТЕЛЬНОСТЬ—нерішучість.

Быть в нерешительности—вагатися.

НЕСКОЛЬКО—кілька; дé-кілька.

Несколько отличаться и т. п.—трохи різ-
нитися і т. ін.

НЕСМОТРЯ НА ТО, ЧТО—хоч; дáрма що;
не вважаючи на те, що.

НЕСОГЛАСІЕ—незгода.

Произошло **несогласие**—незгода повсталá.

Пошли **несогласия**—пішлó на розлад.

По несогласию, вследствие несогласия—
чéрез незгоду.

НЕСОСТОЯТЕЛЬНОСТЬ—неспроможність.

По несостоятельности—чéрез неспромож-
ність.

НЕСТИ—нести; відбувати.

Нести высоко себя, нестись—пишатися;
записитися; вýсоко літати; (и р о н.)—
кýрпу гнýти.

Он все свое несет—він своé провáдить,
тovчé, торбчить.

НЕСЧАСТЬЕ—нешастя; лíхо.

Случилось несчастье с кем—лíхо спіткáло
кого.

К несчастью—на жаль.

По несчастью—чéрез нешастя.

НЕТ—ні; (н е им eет с я)—немáє.

Внезапное несчастье—нáгле лíхо; лíхá
напáсть.

Да нет—та нí.

Так нет-же—так-же нí.

На нет сойти—звестíся нí на що.

НЕУДАЧА—невdáча.

Постигла неудача—невdáча спіткáла.

Потерпеть неудачу—зазнáти невdáchi.

НИКОГДА—нікóли.

Никогда еще этого не было—з рóду, з
вíку цього не булó.

НИЧЕГО—нічого; (восклицаніе) —
дáрма.

Ничего себе—нічогéнъкій; незгíршиj.

Решительно ничего—нічогéсінько.

НОВОСТЬ—новинá.

Свежие новости—остáнні новýнні.

НОСИТЬСЯ—носítся; (бегать)—метати-
ся; метуштýтися; (пáрить)—шутáти.

Носиться с кем, с чем—пáнькатися, цáць-
катися з ким, з чим.

НОМЕР—чíсло; нóмер.

За № таким-то (бумага)—чíсло тáке (ли-
ста); пíд таким чíслом (лист).

Один, два... номера (газети)—один, два...
прíмíрники (газети).

НОЧЬ—нíч.

Ночью—уночí.

Доброй ночи—добрánіч; на-добрánіч.

Каждую ночь—що-ночи; нíч-у-нíч.

По ночам—ночáми.

В ту (темную, дожливую и т. п.) ночь—
тíєї (тéмної, дощовóї і т. ін.) нóчи.

В ночь под (вторник)—вночí прóти (ві-
вторка).

Перед наступлением ночи—прóти нóчи.

Наступает ночь—надхóдить, знахóдить-
нíч.

Глухая, темная ночь—глухá нíч.

Глубокая ночь—глúпа нíч.

В полночь—о пíвночí.

Нужда (нe обходи мость в чéм)—
потréба чого, на що; (матéриаль-
нáя)—нестáтки; злýдні.

Жить в нужде—бíдувати; жýти в злýд-
нях.

Крайняя нужда—гóстра потréба.

Кровная нужда—нáлда потréба.

Нужды нет—бáйдуже; дáрма; нí гáдки; і
ráдки немá.

По нужде—з потréби.

Нуждаться в чéм—потрибувати чого.

О.

С (и ли **ОБ**) **ЧТО**—об що; (о ком, чём)—про, за кого, що.

Опереться о стол и т. п.—спрітися на стіл і т. ін.

Дом о двух этажах—будинок на два поверхні.

ОБВИНЕНІЕ—обвинувачення.

Ложное обвинение—наклеп; обвинувачення облудне.

Вводить обвинение на кого—обвинувачувати кого; (перед судом)—оскаржувати.

Пред'являть обвинение кому в чем—обвинувачувати кого за що, в чому; привинювати, всуджувати кому що.

Судить по обвинению в...—судити, обвинувачуючи за...

Дело по обвинению в...—справа про обвинувачення за...

Свидетели со стороны обвинения—свідки з поводової сторони.

Встречное обвинение—стрічне, зустрічне обвинувачення.

ОБВИНЯТЬ КОГО В ЧЕМ—виніти, винуватити, обвинувачувати кого за що, в чому; привинювати кому що; (перед судом)—оскаржувати кого, за що; всуджувати кому що.

Обвинять во лжи кого—винуватити за брехню, наклеп; брехню завдавати кому.

Обвинять кого напрасно—наволікати пеню на кого.

ОБДЕЛЫВАТЬ—оброблити; (о мешени и чаты) — обшарпти; обмахлярувати; (обделывать чём) — оправляти.

Обделывать дело—см. Дело.

ОБЕДНТЬ—збідніти; збіднішати; зубожіти; занепасти.

Совершенно обеднть—звестіться, перевестіся ні на що; зйті на злідні, на пси.

Несколько обеднть—прибідніти; підупасті.

ОБЕЗУМЕТЬ—збожевбліти; здурити; одуріти.

Обезуметь от боли и т. п.—збожевбліти, одуріти з боля і т. ін.

ОБЕСПЕЧИТЬ КОГО ЧЕМ—забезпечувати кого чим.

Обеспечить кого в чем—забезпечити кому що.

Обеспечить себя запасами—зафундувати.

ОБЕСПЕЧЕНИЕ—забезпечення.

Имущественное обеспечение—майнове забезпечення.

Для обеспечения—щоб забезпечити; на забезпечення.

ОБЕССИЛИВАТЬ—знесилюватися; занепадати на силі.

Обессиливать от работы—віробитися.

ОБЕЩАНИЕ—обіцянка; обіцяння.

Давать обещание кому—обіцятти кому;

Письменное обещание—пісана обіцянка.

Исполнить обещание—справдити обіцянку; встягти на слобі; додергати слова.

Не сдержать обещания—східити обіцянку; відскочити слова; не додергати слова.

По обещанию—як обіцяно.

СБЖАЛОВАТЬ—оскаржити.

Обжаловать куда (в комиссию)—оскаржити де (в комісії).

ОБЗОР—бліяд.

Беглый обзор—побіжний бліяд.

ОБИДА—обрáза; крýвда.

Кровная, жестокая обида—тяжкá обрáза, крýвда.

Наносить обиды—крýвду чинíти.

Выносить обиды—крýвду терпíти.

В обиду не давать—не давати скрýвдити.

Не в обиду будь вам сказано—не обращаючи вас сказати.

ОБИНЯКИ—манівці; (в разговоре) — пíдступці.

Без обиняков—навпростéць; без сóрому кázка.

Обиняками—навздóгad; манівцáми.

ОБИХОД—ужýток; потрéба.

Для своего обихода—собí на вжýток; для влásного вжýтку.

Пустить в обиход—пустýти до вжýтку; запровáдити в ужýток.

ОБЛЕГЧЕНІЕ — полéгчення; полéгкість; пíльга.

Получить облегчение—діставати пíльги, полéгкості.

ОБМАН—опшуканство; óшук; облúда.

Без обмана—без óшуку.

Обман зрения—омáна.

Обман чувств—манá.

Вводить в обман кого—дурíти, обдúрювати кого.

Впадать в обман—захóдити в облúду, в óшук.

Явный обман—видíма облúда, брехнá.

ОБМАНЫВАТЬ,-СЯ—опшukувати,-ся; обмáнювати,-ся.

Обманутися в ком, чом—помилйтися на кóму, чóму.

ОБМЕН—обмíн; замíн, замíна.

В обмен—на замíну; на обмíн; мíньмá.

Торговий обмен — торговельний обмíн; торговельна мíньбá.

Выданный в обмен—обмíнений.

ОБНИМАТЬСЯ—обніматися; обіймáтися.

Обниматься огнем—брáтися вогnem.

ОБОРОТ—обгí; оборот; оберта́ння; (обратная сторона)—зворít; (выраженіе)—зворít.

Пускати деньги в оборот—пускати грóші в обгí.

Смотря на обороте—дивíсь на зворóті, на зворóтному бóці.

Дать делу другой оборот — повернúти спрáву інáкше.

Дело приняло хороший, дурной оборот—спрáва повернула на дóбре, на лихé.

Разговор принял такой оборот — розмóва звернúла на тáкé, в такíй бíк.

Денежные, кассовые, торговые обороты—грóшовí, кáсовí, торговí (торговéльní) обороти.

Оборот вокруг чего-либо—оберт.

ОБРАЗ—образ; (рeлиг.)—ікона.

Образ жизни—спóсіб життя.

Главным образом—найбóльше; найголовніше; (преимущ.)—перевáжно.

Каким бы то ни было образом—будь якýм спóсobом; за всяку цíну.

Образ мыслей—с м. **Мысль**.

Надлежащим, достойным образом — як слíд; як трéба; налéжно; як налéжить.

Решительным образом—рішучé.

Тесным образом—щíльно; тíсно.

Каким образом—як; якýм спóсobом, чýном, рóбом.

Никоим образом (нельзя)—аж нíяк (не можна).

Никаким образом—жáдним спóсobом.

Равным образом—а так сáмо.

Внешним образом—на бóгляд; на бóко; зокóла; з пóгляду.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Таким образом (і так, следовательно) — отже; отб'ж; вихідить; (так) — так; таким способом; таким чином.

ОБРАЗЕЦЬ — зразок; взірець.

По (такому) образцу — на (такий) зразок; на (такий) взірець.

Братъ за образецъ — брати на, за зразок, взірець.

По образцу выбирать — до зразку вибирати.

ОБРАЗОВАНИЕ (созиданіе) — утворювання; (просвіщеніе) — освіта, наука.

Получить образование — освічуватися; здобувати, діставати освіту; доходити освіти, науки.

Образование начальное — освіта початкова.

Образование среднее — освіта середня.

Образование высшее — освіта вища.

Образование общее — освіта загальна.

ОБРАЗОВЫВАТЬ — утворювати; складати; становити.

Образует что — становить що; є що.

ОБРАЗОВЫВАТЬСЯ — утворюватися; (в озникати) — повставати.

Образуется складка — набігає бріжка.

ОБРАЩАТЬ во что — обертати, повернати на що.

Обратить в бегство — повернути на втіки.

Обратить в ничто — повернути в нічече.

ОБРАЩАТЬСЯ К КОМУ — звертатися, вдаватися з кого.

Обращаться с кем — поводитися з ким; ставитися до кого.

Обращаться за чем — звертатися по що.

Обратиться в бегство — кидатися тікати; пускатися навтіки.

Обращаться вокруг — обертатисяколо чого; колувати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Обращаться во что — переходити в що; обертаця, повертаця на що; (в о чотирибо худше) — сходить на кого, що; переводитися на що.

ОБРАЩЕНІЕ — обертання.

Денежное обращение — обіг гропей.

Обращение с кем — поводження.

Обращение к кому — звертання, вдавання.

Из'ять из обращения — вилучити з обігу.

ОБСЛЕДОВАНІЕ — обслідування; дослідження.

Делать обследование — обслідувати; досліджувати.

ОБСТАНОВКА — обстановка; обстанини.

Неблагоприятная обстановка — несприятливі умови, обстанини.

При (такой) обстановке (работать и т. п.) — в (таких) умовах (працювати і т. ін.).

ОБСТОЯТЕЛЬСТВО — обстанини.

При каких (теперешних, благоприятных, плохих и т. д.) обстоятельствах — за яких (цьогочасних, сприятливих, лихих і т. ін.) обстанин.

При хороших обстоятельствах — в доброму разі.

Тяжелые обстоятельства — скрутні обстанини; скрута.

Попасть в тяжелые обстоятельства — с м.

Попадать.

Выбыться из тяжелых обстоятельств — піднестися з бід.

Сопровождающие обстоятельства — супровідні обстанини.

Поправить обстоятельства — поправити справи, долю.

Поправить свои обстоятельства — підмогтися.

По личным, домашним, независящим и т. п. обстоятельствам — з особистих,

хáтніх, незалéжних і т. ін. причин; чéрез особи́сті, хáтні, незалéжні і т. ін. обстáвни.

Учесь, взвесить обстоятельства—звáжити обстáвни; взяти на увáгу обстáвни.

Обстоятельства, увеличивающие или уменьшающие вину—обстáвни, що збльшують чи змéншують вину.

Поступать сообразно обстоятельствам—чинити, звáживши обстáвни.

Сообразно обстоятельствам, смотря по обстоятельствам—як до обстáвни; зважаючи на обстáвни.

По непредвиденным обстоятельствам—причин непредбáченіх.

ОБСУЖДАТЬ—обмíркóувати; розмíркóувати; зважати; розважати що.

Обсуждать всесторонне—обмíркóуввати з усіх боків, усіма сторонами.

Обсуждать совместно—рáдитися про що; обговорювати що.

ОБУСЛОВЛИВАТЬ—зумовлювати.

Обусловливать собой что—спричинятися до чого.

Обусловленный—зумовлений; умовлений; (чим) —залéжний від чого.

ОБУЧАТЬ ЧЕМУ—учити, навчати чого.

Обучать чтению, письму—навчати читати, писати.

Обученный чему—вýвчений, нáвчений чого.

ОБХОДИТЬ—обхóдити.

Обходить кого чем-либо—минáти, обмíнати кого чим.

Обойти молчанием—поминуты мóвчки.

Обойти (о б м а н у ть)—о(б)дурити.

Обойти кого лестью—злéстити кого.

ОБХОДИТЬСЯ—обхóдитися; (о бращатъ ся)—повбóдитися.

Обошлось в (сто руб.)—стало за (сто крб.); кóштувало (сто крб.).

ОВЩЕПРИНЯТЫЙ—загальновжýванýй.

Общепринято—звичáйно.

ОБЩЕСТВО—громáда; громадя́нство; суспíльність; суспíльство.

Бывать в обществе—бувати на лóдях, у товари́стvі.

Общество потребителей—спожíвче товари́стvо.

Страховое общество—страховé товари́стvо.

Ученое общество—наукóве товари́стvо.

ОБЧИЙ—загáльний; (совместны й) — спíльній.

В общем—загалом; у цíлому.

ОБ'ЕМ—обсяг; обшир; (матем.)—об'єм.

В полном об'еме—в цíлому обсягу.

ОБ'ЯВЛЯТЬ—сповідати; оголошувати; об'являти.

Об'явить кому-либо свою волю, желание и т. п.—з'ясувати кому' свою вóлю і т. ін.

Об'являть чем (неприкосновенным)—оголошувати за що (за недотóркане).

Об'явить себя кем—назвати ким.

ОБ'ЯСНИТЬ—з'ясовувати; пояснювати.

Нам надо об'ясняться—нам трéба порозумітися.

ОБЫКНОВЕНИЕ—звíчай; поведíнка.

По обыкновению—(як) звичáйно.

По своему обыкновению—своїм звичáєм.

Сверх обыкновения—над звýчай.

Такое обыкновение—так ведéться; такýй звíчай.

Иметь обыкновение—брáти звýчку.

Войти в обыкновение—повестітися.

Выйти из обыкновения—вýвестися.

ОБЫКНОВЕННЫЙ—звичáйний; звýчний.

Самый обыкновенный—звичайнíсінкий.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Обыкновенным образом—звичайно.

Обыкновенно—звичайно.

ОБЫСК—обшукування; трус.

Найти при обыске—вітрусти.

Домашний обыск—трус у господі.

Производящий обыск—трусій.

ОБЫЧАЙ—звичай.

Быть в обычae—вестися.

Войти в обычай—повестися.

Для обычая—для звичаю; для годиться.

По обычaю—по звичаю.

ОБЯЗАН КТО—повинен, мусить хто.

Обязан кому, чему—зобов'язаний перед ким; має дякувати кому, чому; сталося кому чéрез що.

Своим уладком учрежденie обязано безхозяйственности—установа занепала чéрез негосподарність; до занепаду установи спричинилась негосподарність.

ОБЯЗАННОСТЬ—зобов'язок; повинність.

Считать, полагать своею обязанностью—мати, вважати за свій зобов'язок; мати собі за зобов'язок.

Слагать обязанности—скидати зобов'язки.

Исполняющий обязанности—заступник в зобов'язках.

Исполнять, нести обязанности—виконувати зобов'язки.

Отправлять обязанности—відбувати зобов'язки.

Возлагать обязанность—накладати зобов'язок.

Обязанности по службе—службові зобов'язки.

Вменять, ставить в обязанность—зобо-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

в'язувати кого; ставити за зобов'язок кому.

Ставить себе в обязанность—брать соба за повинність.

Вмененный в обязанность—поставлений за зобов'язок.

Вменено (ему) в обязанность—на (немого) покладено зобов'язок, повинність.

По обязанности—з повинності; з зобов'язку.

ОБЯЗАТЕЛЬСТВО—зобов'язання.

Обязательство письменное—зобов'язання на письмі (шисане); умова на письмі; присяжний лист.

Обязательство долговое, денежное—зобов'язання бортгове, грошове.

Обязательства взаимные—зобов'язання обопільні.

Принимать на себя обязательства, по отношению к кому—брать на себе зобов'язання проти кого.

Брать на себя обязательство—зобов'язуватися.

По обязательству уплатить—сплатити зобов'язання.

ОБЯЗЫВАТЬ—зобов'язувати.

Обязывать подписькой кого—зобов'язувати кого на письмі.

Обязывать себя словом—в'язатися словом.

ОВЛАДЕВАТЬ КЕМ, ЧЕМ—опановувати кого, що.

Овладеть производством, вниманием и т. п.—опанувати виробництво, увагу і т. ін.

Овладеть собой—опанувати себе; запанувати над собою.

Нами овладело отчаяние—нас огорнув розpac.

ОЛАСКА—розголошення; опублікування; розголос.

Давати огласку, придавати огласке—розголошувати; давати розголос.

Получити огласку—набути розголосу.

Для избежання огласки—щоб не було розголосу; щоб уникнути розголосу.

ОГЛЯДКА—гляд.

С оглядкою (осторожно)—oberéжно.

Без оглядки—безоглядно; не отглядаючись.

Бежати без оглядки—тікти неблядки, без очей, не озираючись.

ОГОВАРИВАТИ (делать оговорку)— застерігти; зазначати; (оклеветати)—обмовляти; ославляти; обгуджувати.

ОГРАНИЧИВАТИСЯ—бути обмеженим чим; обмежуватися чим, на чому.

Етим дело и ограничилось—на цьому все й стало, скінчилось.

Я ограничиваюсь (этю сумою)—я обмежуюся на (цій сумі); задовольняюсь (цією сумою).

ОДЕРЖИВАТИ ВЕРХ НАД КЕМ—братьи бору над ким.

ОДИН, ОДНА, ОДНО—один, одна, одне; сам, самий, сама, саме.

Одно из двух—одно з двох.

Один-единственный—одним однісінський.

Все до одного—всі до одного; геть усі.

Ни один—жаден; жадній.

Один только (о людях)—сам за себе.

То одно, то другое—то те, то те.

Совершенно один—сам-один, сам-самісінський.

Один-на-один—сам-на-сам; віч-нá-віч.

Один-в-один—голова в голову.

Один за другим—бдин по одному.

Один и тот же—той самий.

Одним один раз—раз-разом.

Один другому (за другим, к другому и т. п.)—один бdnому (за bdnim, до bdnego i t. in.).

В один присест—одним нападом.

ОДИНАКОВО—однаково; нарівно.

Совершенно одинаково—однаковісінко.

ОДИНОЧЕСТВО—самота; самотина; самотність.

В одиночестве—на самоті; самотбою; в самотнії.

ОДНАЖДЫ—раз; одного разу; одного дня; якось.

Однаажды утром, вечером, в воскресенье и т. п.—одного ранку, вечора, однієї неділі і т. ин.

ОДНОВРЕМЕННЫЙ—одночасний; рівночасний.

Одновременно—одночасно; одночасово; рівночасово; разом.

Одновременно с этим (пересыпаем)—разом із цим (пересилáємо).

ОДНООБРАЗНЫЙ—одноманітний.

Сделать однообразным—здюманітнити.

ОДОБРЕНИЕ—хвалá; похвалá; (решение)—ухвалá.

Заслужить одобрение—заробити хвалý, похвалý.

Он пользуется одобрением—його хвалять.

С общего одобрения (сделать)—за спільною ухвалою (зробити).

С одобрения кого—ухвалив хто; за ухвалою кого, чиєю.

ОДОЛЖЕНИЕ—лásка, послуга.

Сделайте одолжение—зробіть лásку; будьте ласкаві; будь лásка.

Просить об одолжении—просійті послуги.

Сделай одолжение, скажи—скажи на мілість.

ОЖИДАНИЕ—чекання; дожидання; очікування; (с оттенком надежды)—сподівання.

После (долгого) ожидания—по (добрім) чеканні.

Обмануть ожидания—не спровадити сподіванки.

В ожидании (вашего распоряжения)—чекання вашого розпорядження.

В ожидании (в на д е ж д е)—сподіваючись.

Сверх (всякого) ожидания—над (уєшке) сподівання; негадано; (цілком) несподівано.

ОЖИДАТЬ—чекати; жадати; очікувати; (на д е я ть с я)—сподіватися.

Ожидать очереди—с м. **Очередь**.

Ожидать удобного времени—ждати (добрій) нагоди; часу виглядати.

Ожидать беды—начуваутися біди.

Нет основания ожидать (на д е я ть с я) —шкода сподіватися.

ОЗЛОСТИТЬ ПРОТИВ КОГО—узяти злобу на кого.

ОКАЗЫВАТЬСЯ—виявлятися; поразуватися.

Оказывается, что...—виявляється, що...

Оказывается—вихідить

Он оказался (годным)—виявилося, що він придатний.

ОКАНЧИВАТЬСЯ—кінчатися; докінчуватися; (истекати)—вихідти.

Оканчиваться благополучно, неблагополучно—вихідти на добре (на добрі), на зло (на ліхо).

Этим оканчивается (книга)—на цюому її кінець (кінзі).

ОКЛАД—утримання; положена платні; (в с б о р а х)—оклад.

ОКОЛЕСИЦУ НЕСТИ—теревені привіти; кулі літи.

ОКОЛО (в о к р у г)—коло; навколо; довкола; окружні; навколо; (в о з л е, п о д л е)—коло; біля; край; побіч; обік кого, чого; (п р и б л и з и т е л ь н о)—трбжі не; мало не; під що; близько чого; з що.

Около двух часов (сейчас)—блізько другої години (зіраз).

Около трех часов (сейчас)—блізько третої години (зіраз).

ОКОНЧАНИЕ—закінчення; закінчення; (ко-нече)—кінець.

Перед окончанием чего—наприкінці чого. **Скончание следует**—кінець буде.

По окончании года, срока—по закінченні року, терміну; як рік, термін вийде; (по окончании чего-либо)—по чому.

ОКОНЧАТЕЛЬНО—остаточно; доконечно; (с о в с е м)—цілком; цілковито; до поспілку; до решти; до краю; вкрай.

Окончательно отказываюсь—рішуче відмовляюсь.

Окончательно разориться—вкрай зруйнуватися.

ОПАЗДЫВАТЬ—спізнюватися; спізнатися; запізнюватися; припізнатися.

Опаздывать к началу чего—спізнюватися на початок (чого).

ОПАСЕНИЕ—опаска; побоювання; страх; пострах.

Без опасений—безпечно.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Возникає опасение—західить напевність.
Под опасением—під страхом; під опа-
скою; під загрозою.

ОПАСНОСТЬ—небезпека.

Находиться в опасности—бути, перебу-
вати в небезпеці.

Предупреждать, предварять об опасности—
перестеригати кого.

Подвергать опасности—наряжати на не-
безпеку.

Подвергаться опасности—наряжатися на
небезпеку; пішадати під небезпеку.

Возникает опасность—західить небезпека.
Вне опасности—по-за небезпекою.

Оставлять в опасности—лишати в не-
безпеці.

ОПИСЬ—опис..

Инвентарная опись—інвентарний опис.

ОПИСЫВАТЬ—списувати що; описувати
що; (юрид.)—цінувати; описувати;
переписувати.

ОПОМНИТЬСЯ — стямитися; (об разу-
митися)—схаменутися.

Не успеть опомниться как—не зчутися,
не стямитися, не зоглядітися як.

ОПРАВДАНІЕ—віправдання.

В оправдание кого—щоб віправдати
кого.

В свое оправдание—щоб віправдатись.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ — визначення; (судеб-
ного) —вирок; ухваля; (на долях
ності) —настановлення; призначення
(на посаду).

Определение действия—означення дії,
чину.

ОПРЕДЕЛЕННО—візначенено; напевно.

Определенно выраженный—виразний.

ОПЫТ—проба; спроба; досвід; дослід.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

В виде опыта—як спроба; на спробу.
Узнать по опыту—досвідчитися; переві-
ритися.

Умудренный опытом—добрє досвідчений.
Приобретать опыт—набувати досвіду.

По (своему, личному) опыту, на опыте—
з (свого, особистого, власного) досвіду;
на собі; по собі.

Сделать опыт—спробувати.

Производить опыт—зінмати спробу; ро-
біти досвід, дослід.

ОПЫТНОСТЬ—досвідченість; відповідність.
Сколько не велика его опытность—хоч який
він досвідчений.

ОРИГИНАЛ—оригінал; первопис; (о че-
ловеке)—дивак.

Верно с оригиналом—згідно з оригіналом,
з первописом.

ОРДЕР—брдер.
По ордеру (получать)—на брдер (одержу-
вати).

ОРУЖИЕ—зброя.
Браться за оружие—братися, ставати до
зброй.

Поднять оружие—взятися до зброй.

С оружием в руках—збройно.

Во всеоружии (знания)—(добре) узбро-
єний (знанням).

ОСВЕЩЕНИЕ (действие)—освітлюван-
ня; (свет) —освітлення; світло.

Искусственное освещение—штучне освіт-
лення, світло.

**Газовое, керосиновое, электрическое осве-
щение**—газове, гасове, електричне
освітлення.

Достаточное освещение—достати світла.

Освещение вопроса—вісвітлення питання.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ОСВОБОЖДАТЬСЯ—візволіти, звільнити, ся.

Освобождаться от рабства—скідати ярмо; візволітися з неволі, з-під корми.

ОСВОБОЖДЕНИЕ—звільнення; визволення.

Для освобождения—щоб звільнити, візволити; на звільнення.

По освобождении—звільнівши; візволивши; коли звільнено, візволено.

ОСЕНЬ—бесінь.

Осенью—в осені; по осені.

ОСКОРБЛЕНИЕ—обра́за; нарӯга; знева́га.

Оскорблениe чести—обра́за для честі.

Наносить оскорблениe—ображати.

Подвергнуться оскорблению—зазнати обра́зи; упасти в обра́зу.

Подвергнуть оскорблению—обра́зити.

Оскорблениe словом, действием—обра́за, виневата словом, чином.

Оскорблениe при исполнении служебных обязанностей—обра́за під час виконання службових обов'язків.

Публичное оскорблениe—прилюдна обра́за.

Личное оскорблениe—особиста обра́за.

ОСЛАБЕВАТЬ—слабнути; слабшати; (фізически)—знесилюватися; виснажуватися.

Дисциплина ослабевает — дисципліна слабшає.

ОСМЕЯНИЕ—осміяння; посміх; глум.

Подвергать осмеянию — виставляти на посміх.

Подвергаться осмеянию—на посміх здаватися.

ОСМАТРИВАТЬ—оглядати; озирати обдивлятися.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Осмотривать с ног до головы—оглядати від голобви до п'ят.

Осмотрывать со всех сторон—оглядати на всі боки.

ОСМОТР—блізд; розгляд; оглядання; розглядини.

Производить осмотр—оглядати; обдивлятися.

Осмотр на местах—блізд на місці.

Беглый осмотр—побіжний блізд, розгляд.

ОСМОТРИТЕЛЬНЫЙ—обачний; обачливий; обережний.

Быть осмотрительным—мати на бачності; ходити стіроjkо коло чого.

ОСНОВАНИЕ—заснування; (з афіладка з даними) —закладини; (основа) — основа; підвальна; (причина) —підстава; рагія; (почва) —грунт; (подвода) —прівід; (науч.) —засада.

Основание для предположения—підстава гадати.

Иметь основание—мати ґрунт, підстави; (быть правым) —мати рагію.

Брать за основание—засновувати на чому.

До основания—до краю; до щенту.

Первое (главное) основание—первоідстava.

Нет основания—немає підстави.

Есть основание (думать)—є підстави (гадати).

Без основания—безпідставно.

Без всяких оснований—без жадних підстав.

На каком основании—з якої рагії; з якої причини.

Послужить основанием—стати за підставу до чого.

На (этом) основании—на (цій) підставі.
Признать основание за нем—візнати рâцію кому.

Достаточное основание—достатня причина.

ОСНОВЫВАТЬСЯ—засновуватися; закладатися; (основываться на чём)—засновуватися чим, на чому; спиратися на що, на чому; виходити з чого.

Основываться на фактах—спиратися на фактах, на факти.

ОСОБА—особа.
Важная особа—важна, велика, значна особа.

ОСОБЕННО—особливо; зокрёма (в особенности) — особливо; найбільше; надто; доконче.

Не особенно—не надто; мало що.
Не особенно хороший (умный и т. п.)—не який добрый (розумний і т. ін.).

Не особенно давно—нешо-давно.
Не особенно долго—нешо-дово.

Эти факты, особенно первый...—ці факти, зокрёма (найбільше) пérший...

Из всех дел это особенно запутанное—з усіх справ це найзаплутаніша.

ОСОБЕННОСТЬ—особливість; (отличительство)—відмінність.

В особенности—особливо; зокрёма; найбільше.

ОСТАВАТЬСЯ—зоставатися; лишатися; залишатися.

Оставаться вакантным—гульти; вакувати.

Оставаться должным—завинити кому; заборгувати кому.

Оставаться в накладе—утратити.

Оставаться непричастным—зоставатися у бобці, з боку; віметним бути.
Продолжать оставаться—надалі лишатися.

Счастливо оставаться—зоставайтесь, будайте здорові, щасливі.

ОСТАВЛЕНИЕ—залишения.
Оставление дела—облішенння справи.

С оставлением в должности—залишаючи на посаді.

С оставлением должности—уступивши з посади.

По оставлении чего—залишивши що.
ОСТАВЛЯТЬ—зоставляти; лишати; залишати; полишати; кідати.

Оставлять кого в покое—давати спокій кому.

Не оставьте (меня) без уведомления (ответа)—не відмовтеся (мене) повідомити (мені відповісти).

Оставить без последствий—залишити без наслідків.

Оставь, оставьте—облиш, облиште.

Оставим это—облишмо це; облишмо про це.

Оставлять свое намерение—покинути свій намір.

Оставлять без рассмотрения—залишати без розгляду, не розглянувші.

Оставьте это—не руште цього.

ОСТАЛЬНОЕ—рéшта.
В остальном—в іншому.

Из остальных (присутствующих)—з рéшти (присутніх).

ОСТАНОВКА—зупінка; припінка; припін.

Небольшая остановка—коротка зупінка.

Без остановки ехать, идти и т. п.—їхати, ійті без упину, спину, припину.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Остановка в выдаче жалованья—загáйка в вýплаті платні.

Остановка (только) за кем—за ким (тільки) і (діло) стало.

ОСТАТОК—остáча; останок; рéшта; залишок.

Остаток жизни—рéшта життý.

Остаток старины—забúток старовинý.

Остаток материи—обрíзок; окráвка.

Остаток еды—недóїдки.

Остаток питья—недóпітки.

В виде остатка (сумм)—як рéшта (сум).

Без остатка—все цілком.

До остатка—до останку; до рéшти.

ОСТРАСТКА—пoстрах.

Для острастки—на пoстраху.

ОСУЖДЕНИЕ—засúдження; зáсуд; бáсуд.

Условное осуждение—умóвний зáсуд.

Достойный осуждения (по рицани) — вárтgiй дагани.

ОСУЩЕСТВИМЫЙ—здíйсненний.

Это вполне осуществимо—це рíч цíлком здíйсненна.

Осуществимо ли это — чи здíйсненна це рíч.

ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ—здíйснення.

Получать реальное осуществление—спрáвлід здíйснитися.

ОТ—від; з чого.

От радости, счастья, боли и т. п.—з рáдості (rádostív), з щáстя, з бóлю й т. ін.

ОТВЕТ—відповідь.

Удовлетворительный ответ—достатнія відповідь.

Дельный ответ—долáдня відповідь.

Утвердительный ответ—згідна відповідь.

В ответ на...—відповідаючи на...

Уклончивый ответ—ухильна відповідь.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ—відповідальність.

Брать на себя ответственность—брáти на себе відповідальність.

Нести ответственность—відповідати за що.

Слагать ответственность—скідати з себе відповідальність.

Привлекать кого к судебной ответственности—позивати до суду (в суд) кого; подавати до суду на кого.

Ограниченнaя ответственность—обмежена відповідальність.

На (полной) ответственности—під (цілковитою) відповідальністю.

Имущественная ответственность—майнбóва відповідальність.

Взаимная ответственность — круговá відповідальність.

Ответственность личная—особиста відповідальність.

ОТВЕЧАТЬ—відповідати; відkáзувати.

Отвечать письменно — відпíсувати; на письмí відповідати.

ОТВОД—бáдвід.

Заявлять отвод кому—одbóдiti кого.

ОТВРАЩЕНИЕ—огýда.

Возбуждать отвращение — викликáти огýду.

ОТГОВОРКА—відмбóвка; (у в е р т к а)—вýкрутика.

Без отговорок—безсуперéчно; не сперечались.

ОТДАВАТЬ—віддавати.

Отдавать назад—повергáти.

Отдавать на посмеяние—на глум віддавати.

Отдавать в наймы—наймáти.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ОТДАВАТЬСЯ—віддаватися; (о звуке)—лунати; байти(ся) лунюю; (предаваться чиму)—вдаватися в що.

Отдаватьсь на суд, волю, милость и т. п.—здаватися на суд, волю, ласку (чию), то-що.

Отдается в наем—найматься.

ОТДЕЛЫВАТЬСЯ ОТ ЧЕГО—викрүчуватися; відкараскуюватися.

Счастливо отдалась—дешево відбутися.

ОТДЕЛЕНИЕ—віддлення; відокремлення; (учреждения) філія; (отдел) — відділ, відділ.

Отделение счетное—відділ рахунковий.

Отделение для курящих, некурящих — перерід для (про) курців (куріїв); для (про) некуріїв.

ОТДЕЛЬНОСТЬ—окремість; окремішність. В **отдельности**—зокре́ма.

ОТДЕЛЬНЫЙ—окремий; (взятый по розы, в одиночку)—поодинокий.

Отдельные факты, явления, люди и т. п.—поодинокі факти, явища, люди, то-що.

ОТДЫХ—відпочинок; спочинок.

Без отдыха — не спочиваючи; без спочинку.

Во время отдыха — спочиваючи; під час спочинку.

ОТЗЫВ (кого откуда) — відклікання, відклик; (мнение о ком, чем) — думка про кого, що; (заключение о чем, ком) — здання; вісновок; (ответ) — відповідь; відпис; (юрид.) — відзоб.

Дать отзыв о ком, чем — сказати (подати) свою думку про кого, що.

ОТКАЗ (кому в чем) — відмова; відмов-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

лення кому чого; (чай от чего) — відмовлення від чого; зрешення чого.

Отказ (в своей просьбе) получить — відмову (на своє прохання) одержати, дістяти.

Отказ от места кому — відмова посади кому; звільнення з посади кого.

ОТКАЗЫВАТЬ кому в чем — відмовляти кому чого, в чому; (з а в е ш а т ь) — відмисувати.

Отказывать кому (отрешать от должности) — звільнити (з посади).

Наотрез отказать — цілком відмовити.

ОТКАЗЫВАТЬСЯ ОТ ЧЕГО — відмовлятися від чого; (отрекатися) — зрікатися чого, кого.

Отказываться от своих слов, мнений и т. п. — зрікатися, зректися своїх слів, думок, то-що; відмовлятися, відмовитися від своїх слів, думок.

ОТКЛАДЫВАТЬ — відкладувати.

Откладывать рассмотрение дела — с м. **Рассмотрение**.

Откладывать в долгий ящик — відсувати на бе́зрік.

ОТКРЫВАТЬ — відкривати; (что-либо затворенное) — відчиняти; (немного) — відхиляти; (изобретать) — винахідити.

Открывать тайну — виявляти таємницю.

Открывать деятельность — розпочинати діяльність.

Открывать лавку — закладати крамницю.

Открывать сообщника — виказувати спільника.

Открывать кампанию—розпочинати кампіанію.

ОТКРЫТЫЙ—відкритий; розчинений; відхілений; (книга)—розгубнута; (изобретенный) —винаайдений; (отровенный) —цирий.

Банк (магазин) открыт от, до—банк відчинений (крамниця відчинена); банк (крамниця) відчинено від до.

ОТКУДА—звідки; відкіля.

Откуда-то—звідкільсь; звідкись.

Откуда бы ни было—хоч-би звідки; хоч відкіля було, буде.

Откуда ни возьмись—де не взявся.

ОТЛАГАТЕЛЬСТВО—зволікання; відволобка; відклáд.

Дело не терящее отлагательства—пильна, негайна, нагальна справа.

Без малейшего отлагательства—ніяк не відкладаючи; негайно.

ОТМЕНА—скасування; знесення.

В отмену (приказа)—замість (наказу); касуючи (наказ).

ОТМЕЧАТЬ—значити; відзначувати.

Как (нами) уже отмечалось—як (ми) вже назначали.

ОТНОСИТЕЛЬНО (этого)—що до (цього).

Относительно нового, крепкого и т. п. —порівнюючи новий, міцний.

Относительно этого дела обратитесь к...—в цій справі зверніться до...

ОТНОСИТЬСЯ—відноситися; (относиться к кому, к чему)—стосуватися; (к кому)—стáвитися до кого.

Относящийся к чему—налéжний до чого; що стосується до чого.

Относящийся к делу — належний до справи.

Неотносящийся к делу—сторонній.

Это (ко мне) не относится—це (до мене) не стосується.

Относиться хорошо—стáвитися добре.

Относиться к кому, к чему с уважением—шанувати кого; стáвитися з пошаною (повагою) до кого.

Относиться пренебрежительно — нéхтувати кого, що.

Относиться легкомысленно—легковáжити що.

Относиться хладнокровно—стáвитися спокійно до чого; холодним óком дивитися на що.

Относиться несправедливо к кому—крайдити кого.

Относиться враждебно к кому—ворогувáти на кого, прòти кого; вороже стáвитися до кого.

Враждебно относящийся к кому—воро-жий до кого.

К вам относятся как к людям—вас за людей мають.

Это к вам не относится—це до вас не стосується.

ОТНОШЕНИЕ (к кому, чему)—відноси-ни; стосунок; стáвлення до кого, чого; (матем.)—відношення; (капцеляр-ское)—завідомлення; лист.

Благожелательное отношение к кому — лáска, прихáльність до кого.

При хорошем отношении—за добрих від-носин; гарно стáвлячись; коли гарàзд стáвітися.

Почтительное отношение — шаноба до кого.

Непочтительное отношение—неповáга до кого; непошáна.

Несправедливое отношение — крівда кому.

Взаимные отношения—взаємні відносини; стосунки; взаємини.

Враждебные отношения—ворожнеча.

Быть в хороших отношениях—в доброті якіті з ким.

Иметь к чему отношение—стосуватися до чого.

Отношения между событиями, явлениями и т. п.—залежність.

Высказывать свое отношение к чему-либо—вилювлювати свій погляд на що.

В отношении кого, чего—що до кого, що до чого; (в сравнении с кем, чем) —проти кого, чого.

В этом отношении—з цього погляду; цією стороною.

Во всех отношениях—з кожного погляду; всіма сторонами.

Процентное отношение—відсоткове відношення.

В процентном отношении—відсотково.

В отношении количественном, качественном—з боку кількосного, якосного.

Ответное отношение—відповідь.

На ваше отношение имею честь уведомить —на вашого листа маю за честь повідомити.

ОТНОДЬ НЕ—жадним способом; жадною мірою.

ОТПРАВЛЯТЬ (кого куда)—виряджати; (по чой, жел. дор.)—пересилати; (обязанности и т. п.)—відбувати, виконувати; (проп. о ком)—справлядžувати.

ОТРАСЛЬ—пáрость; тáлузъ; дíлýнка.

Во всех отраслях знания, промышленно-

СТИ И Т. П.—в усіх гáлузях (на всіх дíлýнках) знаній, промисловості й т. ін. Книги по всем отраслям—книжки з усіх гáлузей.

ОТСТАВКА—відставка.

Выходить в отставку—виходити на відставку.

Давать отставку кому—відстановляти кого (від посади).

ОТСТАВЛЯТЬ—відставляти; (от должности)—відстановляти.

ОТСТУПАТЬ—відступати.

Отступать от истины—ухильтися від правди.

ОТСУТСТВИЕ—відсутність; (недостача чого)—брак, нестача.

В (моем, твоем и т. п.) отсутствии—за відсутності (мої, твої і т. ін.); не при мені й т. ін.

На время отсутствия кого, чего—пóki не буде кого, чого.

В виду отсутствия—чéрез відсутність (кого); чéрез брак (чого); (в конце фразы)—бо (чого) немає.

Благодаря отсутствию (о вещах)—чéрез брак; (о людях)—чéрез відсутність.

Отсутствие денег—безгрішя.

Находиться в отсутствии—не бути (тут).

За отсутствием (доказательств)—чéрез брак, відсутність (доказів).

В случае отсутствия—якщо немає; якщо не буде.

Отсутствующий безвестно—безвісний.

ОТСЮДА—звідци; звідціль; звідцілі.

Вон отсюда—геть звідци.

Отсюда следует, что...—з цього виходить, випливає, що...

ОТТОГО—того; тому; тим; чéрез те.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Оттого-то—тим-то.

Оттого что—того (тому, тим, чéрез те), що.

ОТЧАЯННІЕ—розпач; розпóка; відчай.

Приходить в отчаянніе—впадати в розпач.

Приводить в отчаянніе—довбóдити (призвóдити) до розпачу кого.

Я в отчаянніи, что не могу — менé аж розпач берé, що не мóжу.

Полный отчаяннія—розпáчливий.

Под влиянніем отчаяннія—з розпачу.

С отчаянніем—розпáчливо.

ОТЧЕТ — звіт, звідомлення про (за) що; спрavóдання про що (з чóго).

Годичний отчет—звіт, звідомлення за рік; рíчний звіт.

Денежный отчет—звідомлення, спрavóдання грошовé.

Давать, сдавать отчет кому, перед кем—давати, складати звіт, звідомлення кому, перед ким.

Давать себе (полный) отчет о чем, в чем—здавати собі (цілком) спрavу з чóго, про що; (цілком) усвідомлювати собі що.

Представлять (немедленно) отчет—подавати (негáйно) звіт, звідомлення, спрavóдання.

Поступать, не давая себе отчета—чинити несвідомо.

Давать, брать под отчет—давати, брати на звіт.

ОТЧЕТЛИВОСТЬ—виráзність; чéткість.

Отчетливость мысли—ясність дýмки.

ОТЧЕТНОСТЬ—звітність.

Отчетность денежная—звітність грошовá.

ОТЧИСЛЯТЬ (в чью пользу)—відрахóувати (на кóго, на чиú корись); (у дeр-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

и в а тъ)—вивертати; (кого кудá) —перевóдити, відряджáти кого, кудá, від чóго.

ОТ'ЕЗД—від'їзд.

Быть готовым к от'езду—бути на від'їзді.

За от'ездом, по случаю от'езда—з причини від'їду, вýїзду.

Накануне от'езда—напередóдні від'їзу.

ОТЫСКИВАТЬ—відшукувати.

Отыскивать путем распросов—напýтувати кого, що.

Отыскивать один другого—зшукуватись.

Отысканный — відшуканий; знайдений; (судом) —вýпозиваний, вýправлений судом.

ОХВАТЫВАТЬ—охóплювати; обýмáти; (о чуствах) —понíмати; обгортáти.

Период (этот) охватывает—доба (ця) обýмáє.

Мыслю охватывать (постичь)—загáнутти, засягти що.

ОХОТА (желание) —охота; бажання.

По (своей) охоте—з (свої) вóлі, охоти.

С охотой—залюбкí; охбче.

С большой охотой—з дорогою душéю.

Нет охоты—не охота.

Если есть охота—як охота.

Пришла охота—спáла охота кому.

Почувствовать охоту—заохóтитися до чóго.

Выражать охоту — охóтитися; заохóтитися.

Возбуждать охоту в ком — розохóчувати кого.

Потерять охоту к чему—знеохóтитися до чóго.

Охота пуще неволи—охóта гíрша від неvóлі.

ОХОТНО—залиюбкій; рáдо; охбче.

Охотнее—радніше; рáдше.

Охотнее всего—найрадніше, найрáдше.

Очень охотно—від цілого сéрця; з дорóбою душéю; залиюбкій.

ОЦЕНКА (действие)—оцінювання; цінування; (резульлат) —оцінка.

Согласно с оценкой — відповідно до оцінки.

ОЧЕВІДНО—очевідно; видимо.

Совсеменно очевидно—видима річ.

ОЧЕРЕДЬ—чéргá; чéред; ряд.

На очереди—на чéргзі.

По очереди—чергю; по чéрзí; почерéжно.

Вне очереди, не в очередь—без чéргí; безчéржно; по-за чергю.

В порядок очереди—за рýдом; по-ряду чéрги.

Очередь за кем—чéргá кому.

Соблюдать очередь—шильнувати, додéрживати чéрги; тримати чéргу.

В первую очередь—у першу чéргу; передусім; насамперед.

В свою очередь—і собі; своєю чергю.

Очередь наступила—прийшла чéргá.

Попасть в очередь—під чéргу прийтися; в ряд прийтися.

Быть на очереди (о делах, вопросах)—бути, стояти на дéннім порядку, на чéрзі дня.

Ставить вопрос на очередь—стáвити спрáву на порядок дéнний.

Пришла очередь за кем, чем—прийшла чéргá на кого, що, кому, чому.

Придет очередь—дійтиться ряд.

Ожидать очереди—вастóювати (засиджувати) чéргу.

И тебе придет (наступит) очередь—і до тебе ряд дíде.

ОЧУТИТЬСЯ—потрапити; опинітися.

Очутиться в (другом месте)—потрапити до (іншого місця).

ОШИБАТЬСЯ—помилятися.

Если не ошибаюсь—коли не помиляюсь.

ОШИБКА—помилка; похибка.

По ошибке—помилково.

Вкраилась ошибка—трáпилася помилка.

Исправлять ошибку—виправляти помилку.

Впадать в ошибку—допускатися помилки.

Вводить в ошибку—призвóдити кого до помилки.

П.

ПАЛЕЦ—пáлець; (конец пальца)—пúчка.

Большой палец—великий пáлець.

Указательный палец—вказівний пáлець; вказівéць.

Средний палец—середній пáлець.

Безымянный палец—шідмизінний пáлець.

Мизинец—мизíнок.

Считать по пальцам—лічити на пальцях.

Смотреть сквозь пальцы—дивитися на що крізь пúчки, пальці.

Пальцем не пошевелит—і пальцем не кине; і за холodну воду не візьметися.

ПАЛКА—цілóк; пáлиця.

Из-под палки—з прýмусу.

ПАМЯТЬ—пáм'ять (воспоминание)—пáм'ять; пáм'ятка; згадка; спóмин.

Память к чему—пáм'ять на що, до чéго.

Пам'ять притупилася—пам'ять притерлася.

Твердая пам'ять—добра пам'ять.

Пам'ять ослабевает—пам'ять слабне.

В здравом уме и твердой памяти—в добреї пам'яті і при розумі.

Врзаться в память—в тямкій вбйтися; в тямку вдаєтися.

Составаться, запечатлеться в памяти—в пам'ять упасти кому.

Держать в памяти—мати на пам'яті, в тямці; держати в голові.

Лишиться памяти—втратити пам'ять.

Удержать в памяти—запам'ятати.

Удерживаться в памяти—держатися голові.

Изглаживаться, выпадать из памяти—виходити, випадати, зникати з пам'яті.

Приходить в память, в себя—до пам'яті приходити; спадати на думку; даватися на згадку.

Без памяти—не пам'ятати; не тямлячи; (сознання)—непрітомно.

Плохая, короткая память—ледача пам'ять.

По памяти (говорить)—по пам'яті; з голові.

Для памяти—на пам'ятку.

По старой памяти—за давньою звичкою.

Приводить что на память кому—нагадувати, притадувати кому що.

Памятный—пам'ятний; пам'ятковий.

Приходить на память—навертатися на думку; спадати на думку; на пам'ять приходити.

ПАРА—пáра; двбé; (супружеская)—подружжа.

По парам—пáрами; по пárі.

Пара слов—кілька слів; дві слóви.

Разрознить пару—рошарбувати що.

Один из пары—допáрок.

Под пару—до пárі.

Подбирать пару—добирати до пárі.

ПАРАЛЕЛЬНЫЙ — паралéльний; рівнобіжний.

Паралельно с чем—паралéльно, рівнобіжно чому, до чого.

ПАРНЫЙ (составляющий пару) — паристий; пárний; до пárі.

Не парные предметы—рóзпари; рóзпарки.

ПАСТЬ—упасти; полягти.

Пасть на кого (отразиться на ком) —позначитися, окочійтися на кому; скластися на кому.

ПЕНЯТЬ НА КОГО—парікати, рéмствувати на кого.

ПЕРВЫЙ—пérший.

Первое основание—первооснова.

ПЕРЕВОД (на другой язык) —перéклад; (дела вище) —перекладáння.

Перевод по службе—переміщення.

Перевод по почте, телеграфу—перéказ поштовий, телеграфний.

Перевод банковый, почтовый—перéказ банківський, поштовий.

Перевод стрелки—пересув стрілки.

По переводу—перéказом.

Перевод на (украинский язык)—перéклад українською мóвою, на українську мóву.

Не поддается переводу—не надається до перéкладу.

ПЕРЕВОДИТЬ (по почте, телеграфу) —перекáзувати, пересилáти (поштою, телеграфом); (кини) —переклáдати.

Переводить на (український язык) — перекладати українською мовою, на українську мову.

ПЕРЕВОДНОЙ (вексель, билет) — переказовий (вексель, білєт); (о книгах) — перекладний; (о бумаге) — копіювальний.

ПЕРЕГОВОРЫ — перемовини.

Вступить в переговоры — розпочати перемовини; стати до перемовин.

Вести переговоры с кем — провадити перемовини з ким; трактувати з ким.

Сорвать переговоры — зірвати перемовини.

Мирные переговоры — мирові перемовини.

ПЕРЕД — піред.

Перед наступлением вечера — на підвечір; надвечір.

Перед сумерками — прйсмержком.

Перед рассветом — удбсвіта.

ПЕРЕДАВАТЬ ЧЕРЕЗ КОГО — передавати ким.

Передавати на словах — перека́зувати.

ПЕРЕНОС — перенесення.

К переносу (40 рублей) — до перенесення (40 карб.).

ПЕРИОД — період; доба.

Предыдущий период — попередня доба.

ПЕРЕПИСКА ЧЕГО — переписування; (з кем) — листування.

Заниматься излишней перепиской — тягти час на листування.

Излишняя переписка — зайве листування.

Вести переписку с кем — листуватися з ким.

Переписка продолжается — листування триває.

ПЕРЕПИСЫВАТЬ — переписувати; копіювати.

Переписуватися — листуватися.

ПЕРЕРЕЗЫВАТЬ — перерізувати; перетинати.

Перерезать пополам — перекріяти; перез половинити.

ПЕРЕРЫВ — перерва.

Обдененный перерыв — перерва на обід.

ПЕРЕСТАВАТЬ — переставати; вгавати; покидати; (о ветре, шуме, дожде и т. п.) — ущухати.

Перестать болеть, сердиться и т. п. — переболіти, пересердитись і т. ин.

Не переставая — не перестаюч; не вагаючи; безперестанно; без перестанку; одноб-одні.

Перестань, перестанте — єбді тобі, вам.

ПЕРЕЧЕНЬ, **ПЕРЕЧЕТ** — перелік.

Ограничительный перечень — обмежний перелік.

Искрывающий перечень — вичерпуючий, повний перелік.

Примерный перечень — зразковий перелік.

ПЕЧАТЬ — печать; печатка; (пресса) — друг; преса; (клеймо) — тавр.

Наложить печать — наложити, накласти печатку.

С приложением печати — з притисненням (з відтиском) печатки.

Приложить печать к чему — притиснути печатку до чого; відтиснути на чому.

Подписью и приложением печати свидетельствую — підписом і відтиском печатки свідчу.

Взлом печатей — порушення, зірвання печатей.

Отдавать (книги) в печать — віддавати, здавати (книги) до друку.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Одобрить к печати—ухвалити до друку.
Появиться в печати—з'явитися друком.
Выходить из печати—виходить друком.
Мелкая печать (шрифт)—дрібний друк.
Убористая печать—тісний (густий) друк.
Крупная печать—буйний друк.
ПИЛИТЬ КОГО (и по скаж.)—голову кому, істи, жувати.

ПИСАТЬ—писати.

Писать на (украинском языке)—писати (українською мовою).

Писать под диктовку—писати з голосу.

Писать до востребования—писати до запитання.

ПИСЬМО—лист.

Ответное письмо—відпис.

Поздравительное письмо—привітальний лист.

Просительное письмо—прохáльний лист.

Письмо до востребования—лист до запитання.

Заказное письмо—рекомендований лист.

Рекомендательное письмо—рекомендаційний лист.

Сноситься письмами—листуватися.

Денежное письмо—грошовий лист.

Письмо со вложением (100) руб.—грошовий лист на (100) карб.

Доверочное письмо—вірчий лист.

Очень нужное письмо—пальний лист.

Открытое письмо—одвéртий лист; (п р о ч.)—листівка, листовна картка.

В ответ на ваше письмо—відповідáючи (відпíсуєчи) на ваšого листа.

Получать письма—відбирати листи.

Вскрыть, распечатать письмо—розліпіти листа.

По (при) получении (этого) письма—

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

одéржавши (дістáвши, одібрávши) цю-го листа.

ПЛАН—план.

Составить план—скласти план.

Начертить, наметить план—накреслiti, назначити план.

Строить планы—планувати; укладати плáни; спнувати в головi.

Снимать план—сплановувати.

Ввести, поставить в план—запланувати.

Отйти на второй план—поступити на зáд; лишитися на (у) бóцi.

По плану—за плáном; з плáну.

ПЛАТА—плата; платнá.

Заработка плата—заробітня платнá;

Плата вперед—плáта згорý.

Наёмная плата—наймовé.

Арендная плата—орéнда; чинш; рáта.

Поденная, помесчная плата—подéнне, місячne.

Годовая плата—роківщíна.

Плата с персоны—плáта від особи.

Пословная плата—відслíвne.

Повременная плата—часовé.

Почтучная плата—відштúчne.

Сдельная плата—відрýдна плáта; відрýдне; зарбóне.

Плата за квартиру—плáта за помéшкання; комрénne.

ПЛАТЕЖ—платéж; вýплата.

Платеж в рассрочку—вýплат.

Платеж по (векселью, счету)—оплата (вéкселя, рамунка).

Срок платежа—платéжний тéрміn, ре-чинець.

Наложенный платеж—післяплáta.

Суммы наложенных платежей—с м. Сумма.

Просроченный платеж—задавнена відплата.

Выкупной платеж—викупні.

Рассрочить платеж—ро зкладти відплату.

Просрочить платеж—задавнити відплату.

Отсрочить платеж—відкладти відплату.

Платежеспособный—платіжеспромбний.

ПЛАТИТЬ—платити; виплачувати.

Платить наличными—платити готівкою.

Платить по частям—виплачувати частинами.

Платить в рассрочку—платити в розкладку.

Платить вперед—платити вперед; згорі платити.

ПЛЕЧО—плече; рамено.

Плечо с плечом—бліч; побліч; плечеві плечі; пліч-бліч.

По плечу (по силам)—під силу; до сили; до снаги.

Пожимать плечами—нізати, знізувати плечима.

ПЛОЩАДЬ—площа; майдан.

Площадь Карла Маркса—майдан Кárла Márkса.

Жилая площадь—житловá площа.

ПО—по; на; з; за; чéрез; для.

По (где?) учреждениям, городам и т. п.—по установах, містах і т. ін.

По мнению, убеждению и т. п.—на думку (погляд), на переконання і т. ін.

По распоряжению, приказу и т. п.—з розпорядження, з наказу і т. ін.

По исчислениям, предположениям и т. п.—за обрахунком, припущенням і т. ін.

По недоразумению, по болезни и т. п. (по причине)—чéрез непорозуміння, чéрез недугу і т. ін.

Учебник по счетоводству, по торговому праву и т. п.—шідручик рахівництва, торгового (торговельного) права і т. ін.

По своей величине, по своей силе и т. п.—своїм розміром, своєю силою і т. ін.

По Марксу, по Ленину и т. п.—за Márksem, за Léninim і т. ін.

Агент по получению, комиссия по составлению и т. п.—агент для одержання, комісія для складання і т. ін.

По закону, по праву—по закону, по праву.
По мне, по тебе и т. п.—по мені, по тобі і т. ін.

ПОБУЖДЕНИЕ—спонука; спонукання; захόта.

По собственному побуждению—з власної волі.

Из корыстных побуждений—з корисливого наմіру.

ПОВЕДЕНИЕ—поведінка; поведіння.

По поведению—поведінкою; поведінням.

Плохое поведение—недобра, лихá поведінка.

ПОВЕРЕННЫЙ—повірений.

Поверенный по делам—повірений у справах.

ПОВЕСТКА—повітка; оповітка.

Повестка дня—порядок дénний.

ПОВИННОСТЬ—повинність.

Повинность воинская—військова повинність.

Повинность натуральная—натуральна повинність; відбуток.

Повинность общественная—громадська повинність, обов'язок.

Денежные повинности—оплатки.

ПОВИНОВЕНИЕ—послух; слухання; покобра.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Быть в повиновении—підлягати кому.
ПОВОД—приїзд; причина; зачітка.

По (этому) **поводу**—з (цього) приїзду.
Без всякого **повода**—без ніякої причини.
Послужить **поводом**—спричинитися.
Кассационные поводы—прічини до касації.

ПОВРЕЖДЕНИЕ—пошкодження; ушкодження.

Сильное повреждение—велике пошкодження.

Принимать повреждение—шкодити; ушкоджувати.

ПОГАШАТЬ—сплакувати; виплакувати.

Погасить гербовые марки—перекрёслити, пошкодити гербові мärki.

ПОДАРОК—подарунок; дарунок.

В подарок—на дарунок.

ПОДВЕРГАТЬ ЧЕМУ—наражати на що; віддавати на що.

ПОДДАБРИВАТЬСЯ К КОМУ—упадати кóло кóго; підлабізнуватися до кóго.

ПОДДАВАТЬСЯ—піддаватися.

Не поддається переводу, исчислению и т. п.—не надається до перекладу, обрахунку, то-що.

ПОДДЕРЖКА—підтримка; (помощь) — підмога; допомога.

Оказывать (всемерную) **поддержку кому**—(всебічно) допомагати кому, підтримувати кого.

При (его) **поддержке**—за (його) допомогою.

ПОДКАПЫВАТЬСЯ—підкопуватися.
Подкапываться под кого—копати яму кому, під ким.

ПОДЛИННЫЙ—справжній; правдивий.
С подлинным верно—з оригіналом згідно.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ПОДНИМАТЬ—підіймати; (руку, ногу, газа)—підвідити; (тяжесть)—підважувати.

Мы (этого дела) не поднимем—нам (ци спрava) не по силам.

ПОДНИМАТЬСЯ—підвідитися; (о буре, ветре)—схоплюватися, зніматися.

Подниматься на ноги—зімнатися на ноги.
Подниматься в чyих глазах—підноситься у чyих очах.

Подниматься против кого—повставати на кого.

ПОДОБАЕТ—годиться; слід; лічиться.
Не подобает—не подоба; не лічить.

ПОДОБИЕ—подоба; подібність.

На подобие—на взір.

ПОДОБНЫЙ—подібний.

И тому подобное—то-що.

Подобные явления наблюдаются—такі явища трапляються.

ПОДОЗРЕВАТЬ КОГО—думати на кого; підозру мати на кого.

ПОДОЗРЕНИЕ—підозра; непевність.

Возбуждать подозрение—викликати підозру.

По подозрению—з підозри.

ПОДПИСКА—підписка.

Подписка на (газеты, журналы)—передплата на (газети, журнали).

По подписке—з передплати; передплатно.

Подписка принимается—передплату приймають, приймається.

ПОДПИСЬ—підпись.

За подписью кого—за підписом чиїм.

За надлежащей подписью—за належним підписом.

Скрепить подпись—ствердити підпис.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Засвідчувати подпись—посвідчити підпис, руку.

ПОДПИСАННЯ—підписання.

При подписании условия—підписуючи умову.

По подписании сделки—підписавши угоду.

ПОДРАЖАТЬ КОМУ, ЧЕМУ—наслідувати кого, що.

ПОДРОБНОСТЬ—подробиця.

До малейшей подробности—до ціти.

Входить в подробности—роздиратися в дрібницях; вдаватися в дрібниці.

ПОДТВЕРЖДЕНИЕ—потвірдження; ствірдження.

В подтверждение чего—ствірджуючи що.

В подтверждение этого—на доказ цього.

Являться, быть подтверждением чего—ствірджувати, доводити що.

ПОДХОДИТЬ — підходити; (приближатися) — наближатися; (о времени) — надходити.

Подходить хитро к чему—підвертатися до кого.

Подходить ближе к делу—браться більше до справи.

Подходить обиняком—кружлити.

Подходить вплотную к чему—тісно підходити до чого.

Это нам не подходит—це нам не годиться.

ПОДЧАС—йноколи; часом.

ПОДЧИНЯТЬ—лагодити; направляти; (покорятися) — скорійтися.

Подчинять кому-либо (по службе) — підпорядковувати кому.

ПОЕЗД—потяг.

Товарный поезд—вантажний потяг.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ПОЖАЛУЙ—відай; чого доброго; нехай так.

По мне пожалуй—про мене.

ПОЗВОЛЕНИЕ—дозвіл.

Спрашивать позволения чьего—дозволятися в кого.

По позволению—за дозволом.

ПОИСКИ—шукання; шуканина.

В поисках чего—шукуючи чого.

Безрезультивные поиски—шукання без настідків; даремна шуканина.

ПОЙТИ—шіти; сходити.

Пойти в учреждение, банк—шіти до установи, до банку.

Пойти за ведомостями—шіти по відомості.

Пойти в прок—у руку піти.

Пойти за течением чего—віддаєтися на волю чому.

Пошли несогласия—пішлоб в нелад, у розлад.

Пошло на несчастье—в ліхо пішлоб.

Пошло наоборот—пішлоб навпаки; пішлоб на переверт.

Пошло по-прежнему—повелбся по старому.

Пошло прахом—пішлоб в нівець; пішлоб за вітром.

Пойти, куда глаза глядят—світ за очі піти.

ПОКА—поки; доки.

Пока светло—зайвидна.

Пока везет—поки щастіть.

ПОКАЗАНИЕ—свідчення; свідкування; (термометра, счетчика) — пібказ.

Показания на суде—свідчення; зізнання.

По показаниям очевидцев—їз свідченів самовідців; як самовідці свідчать.

Давать (ложные) показания — (криво) свідчить на кого.

Ложные показания—кривосідчення.

Отбирать свидетельские показания—ви-
слухувати свідків.

ПОКОЙНИЙ—спокійний.

Покойный характер—лагідна вдача.

Покойный экипаж—вигідний екіпаж.

Покойное течение дел—спокійний пере-
біг, розвиток справ.

Покойный (у м е р ш и й) —небіжчик.

ПОКОРНЫЙ—покірний; слухнійний.

Покорно благодарю—широ дякую.

Ваш покорный слуга—відданий вам.

Покорнейше прошу—прόшо дуже.

ПОКОРЯТЬ—скоріти; підбивати; підгор-
тати.

Покорить своему влиянию—підбити під
свої руки.

ПОКРЫВАТЬСЯ, СЯ—покривати, ся; застиль-
ти, ся; (до ліг)—сплачувати.

Покрываются пылью и т. п.—припадати
порохом.

Покрывать себя славой—заживати собі
слави.

Покрываются плесенью и т. п.—браться
цвіллю.

ПОКУШЕНИЕ—замах.

Покушение с негодными средствами—зá-
мах із нікчémними засобами.

ПОЛ—стать.

Обоего пола—однієї і другої статі.

ПОЛАГАТЬ (п р е д п о л а г а т ь) —гадати;
припускати; (с ч и т а т ь) —вважати.

Полагаться на кого—покладатися, здавá-
тися на кого.

Полагать надо, что...—мáбуть, що...; трé-
ба гадати що...

Положим что...—припустімо, що...; (б у-

дем с ч и т а т ь) —вважати memo що;
вважа́мо що...

Полагаю выехать сегодня—гадаю виїхати
сьогодні.

Полагаю его за хорошего работника—маю
його за гарного робітника.

Полагаю своей обязанностью—вважаю за
свій обов'язок.

Полагаться кому (о деньгах) —налéжа-
ти кому.

Полагаться на кого—звіртатися, упевнýти-
ся на кого.

Так полагается—так трéба; (так п р и-
н я т о) —так годиться.

Как вы полагаете—яка вáша думка; як ви
гадаєте; як вам здається; як на вáшу
думку.

ПОЛЕЗНЫЙ—корисний.

Полезным быть кому—в пригоді стати
кому.

ПОЛИЧНОЕ—довіднé.

Поймать с поличным—зловíти на гарá-
чому вчíнку.

ПОЛНЫЙ—повний; цілковітій; цілий.

**Полная (ответственность, неосведомлен-
ность...)**—цилковита (відповідальність,
необізнаність...).

**Полный (рабочий день...), полная (сум-
ма...)**—цілий (робітний день...), ціла
(сума...).

ПОЛОЖЕНИЕ—становище; (состояние)
—стан; (положение доклада-
и т. п.) —утверждение—твéрджен-
ня; (устав) —статут; (о законе)—
положення.

Основные положения—засади.

Оставаться в одном положении—пробу-
вати в тому самому стаї.

Положение изменилось к лучшему, худшему—становище повернулось на краще, гірше.

Бедственное положение—бідування; злідні; лихá годіна.

Быть в бедственном положении—бідувати.

Безвыходное положение—безпорадне становище.

Критическое, затруднительное положение—скрутка; скрутнé становище.

Выходить из затруднительного положения—вібрятуватися із скрутки.

Твердое положение—певне, міцнé становище.

Положение о налогах—положення про податки.

Имущественное положение—майнове становище; достаток.

По положению (своему)—із (свого) становища; чéрез становище (своé).

Высокое положение (в обществе, по службе)—значнé становище.

Выжидательное положение—становище вичікування.

Входить в чье положение—ставати на чиé місце.

По положению (согласно закона)—згідно з положенням, статутом, законом.

Очутиться в безвыходном положении—опинітися в безпорадному стані.

Находиться в странном положении—потребувати в чудному стані.

Попасть в неловкое положение—см. Попадать.

Поставить в глупое положение кого—завдати дурнія кому.

Поставить в затруднительное положение кого—завдати скрутки, клóпоту кому.

Человек с положением—см. Человек.

Спасти положение—врятувати становище.

ПОЛОЖИТЕЛЬНО (утвердительно)—позитивно; (решительно)—рішуче.

Положительно все—геть усí, все.

Положительно никого, ничего—нікогосінько, нічогосінько.

ПОЛОЖИТЬ—покласти; скласти.

Положить оружие—скласти збрю.

ПОЛУЧАТЬ—одéрживати; дíставати; відбирати; отримувати.

Получаемый—одéрживаний.

Получить перевес—гóру вázти.

ПОЛУЧЕНИЕ—одéржання; одéрживання.

С получением, по получении (сего)—одéржавши, віддібравши (це).

ПОЛЬЗА—користь; (ба р и ш)—зиск.

В пользу кого, чего—на користь кому, чому.

Располагать в свою пользу—привертати до себе.

Высказываться в чью пользу—см. Выскажываться.

В свою пользу—собі на користь.

Извлекать пользу—використовувати що; мати користь із чого.

Принести пользу—давати користь, пожýток.

Послужить в пользу, на пользу—піти на користь.

Обратить в (свою) пользу—на пожýток, на користь (собі) повернути.

Иметь пользу—мати зиск.

С пользой употреблять—вживати на добрé.

ПОЛЬЗОВАНИЕ—користування.

Находиться в пользовании—бути на користуванні.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ЧЕМ—користуватися з чого, чим; тішитися з чого.

Пользоватися плохой репутацией—бути в неславі.

Пользоватися (расположением, любовью)—тішитися з (прихильності, любові).

ПОМЕХА—перешкода.

Служить помехой—стояти на перешкоді, на заваді.

ПОМИНАЙ КАК ЗВАЛИ—шукай вітра в пой.

ПОМНИТЬ—пам'ятати; запам'ятовувати; тягомити; затямлювати.

Будет он это помнить—далося це йому в знакі.

Мне что-то не помнится—мені щось не в тямкі.

ПОМОЩЬ—допомога; піоміч.

При помощи—за допомогою; за піоміччю.

Вид помощи—фірма допомоги.

Оказывать, подавать помощь—допомагати; давати допомогу.

Прийти на помощь—стати на допомогу, у піоміч.

Умолять о помощи—благати на допомогу.

Прибегать к помощи кого, чего—брати на допомогу кого, що.

Единовременная помощь—одноразова допомога.

Скорая помощь—швидка допомога.

ПОМЫКАТЬ КЕМ—коверзувати з кого.

ПОНИМАНИЕ—розуміння.

Взаємное понимание—позоруміння.

ПОНИМАТЬ—розуміти що; (знати толк в чём)—розумітися, знатися на чому; (взаємно)—порозумітися.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Я немного в этом понимаю—я де-що на цьому знаюся.

ПООЩРЕНИЕ—заохчення; заохота.

Для поощрения—на заохоту.

ПОПАДАТЬ—влучати; потрапляти.

Попасть в тон—узяти в лад.

Попасть в просак—у дурні пошітися, вклепатися.

Попасть в неловкое положение—не знати на яку ступінь; опинитися на льоду.

Попасть в тяжелые обстоятельства—потрапити в тяжке становище.

ПОПАДАТЬСЯ—попадатися; подібуватися; (случатися) —траплятися.

Попадаться в лапы—підійматися в лабети.

ПОРА—час; пора.

На первых порах—по-первых.

С тех пор, как—відтоді, як; з того часу, як.

С тех пор—з того часу.

С которых, каких пор—з якого часу; відколи.

Об эту пору—під цю пору; на цей час.

До сих пор—до сі.

Теперь настоящая пора—тепер сâме час.

Пора домой—час додому.

До тех пор, пока—доти, піоки; аж доти піоки.

Порой—часом.

До поры, до времени—до якогось часу; тим часом; піоки-шо.

ПОРАБОТАТЬ НАД ЧЕМ—рук докласти до чого; попрацювати коло чого, над чим.

ПОРИЦАНИЕ—доганя.

Достойный, заслуживающий порицания—вáргтій догані.

Заслужить порицание — заслужити на догану.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ПОРУЧАТЬ, -СЯ — доручати; припоручати; ручитися; поручитися.
ПОРУЧЕНІЙ — доручення.
Возлагать порученіе на кого — пропоручати кому що.
По поручению — з доручення.
ПОРУЧИТЕЛЬСТВО — порука.
Поручительство по (векселю) — порука на (векселі).
Имуществоное поручительство — майнова порука.
ПОРЯДОК — порядок; (трой) — лад; (очередь) — чéргá.
По порядку — по чéрзí; по ряду; (№ по порядку) — черговé число.
Порядок дня — порядок дénний.
В обычном порядке — звичайним порядком.
Учреждать порядок — запровáджувати лад.
В порядке (назначения, нагрузки...) — як призначення, як навалтанення.
Приводить в порядок, наводить порядок — впорядкувати; лад давати, робити.
Изменить порядок — повернутi лад.
Смотреть за порядком — вестi порядок; доглядати ладу.
Вводить порядки — завбдити, запровáджувати лад.
Соблюдать порядок — додéржувати порядку.
Установленный, существующий порядок — завéденний лад.
Все в порядке — все гарáзд.
В порядке очереди — с м. Очередь.
В спешном порядке — негáйно; спішно.
В бесспорном порядке — безсупéречно.
В административном порядке — адміністративно; адміністративним порядком.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Судебным порядком — судовно.
Число по порядку — порядковé число.
Считать по порядку — лічити з ряду, від ряду.
В надлежащем порядке (держать) — як слід, як годиться, як треба, як належить (требати).
В надлежащем порядке (проводить) — (переводити) установленим порядком.
ПОСВЯЩАТЬ КОГО ВО ЧТО — присвáчува-ти кого до чого.
Посвятить в подробности дела — докладно з'ясувати справу.
ПОСЛЕДНИЙ — останній: (окончатель-ний) — остаточний.
Последнее обстоятельство, факт, явление и т. п. — ця обставина, цей факт, це явище, то-що.
Срок последнего платежа — термін останчої виплати.
ПОСЛЕДСТВІЕ — наслідок.
Вести за собой последствия — тягти за собою що; спричинятися до чого.
По (своим) последствиям — (своїми) наслідками.
ПОСЛУЖИТЬ — послужити.
Послужить причиной — спричинитися до чого.
ПОСОБІЕ — допомога; (учебник) — підручник.
Денежное пособие — підсобні грóші; грошова допомога.
Единовременное пособие — одноразова допомога.
ПОСТАВИТЬ — постáвити.
Поставить на своем — довестi (до) свого.
Поставить вертикально — вертикально, прямцем постáвити.
Поставить ребром — постáвити руба.

Поставити на ноги — довести до розуму, до путьї; зняти на ноги.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ—постанова.

Обязательное постановление — обов'язко від постанови.

Делать постановление — постановляти, ухвалювати.

Принять постановление — ухвалити постанову.

ПОСТОРОННИЙ—сторонній.

Посторонние заработка, доходы—сторонні заробітки, прибутки.

Посторонним лицам вход воспрещается—стороннім (особам) вхід заборонено.

ПОСТУПАТЬ — чинити; діяти; (вести се бя) — поводитися; (куда) — вступати; (о деньях) — надходити.

Поступать (плохо) — робити, чинити (зле).

Поступать наперекор — на пенню кому робити.

Поступать по правде — ходити по правді.

Поступать на должность — см. **Должность**.

Поступать по своему, по иному — ходити своїм робом, іншим робом.

Поступать справедливо (дурно) — ходити правим (лихім) робом.

Как бы ты поступил — якби ти повівся; якби ти зробив.

ПОСТУПЛЕНИЕ КУДА — вступ до чого; (о деньях) — надходження.

Прочие поступления — інші внески.

ПОСТУПОК — вчінок; дія.

Бессмысленный поступок — безглúздий учінок.

Подлый поступок — ганебний учінок.

ПОСЫЛКА (действие) — посилання, (весь) — пакунок.

Посылка без цены — пакунок прости.

Посылка ценная — пакунок коштовний.

ПОТЕРПЕТЬ — потерпіти.

Потерпевший — скривдженій.

ПОТЕРЯ — втрати.

Нести потери — втрачати що; мати втрати.

Довести до потери — довести до втрати.

Сожалеть о потере кого, чего — жалкувати за ким, чим.

ПОТЕРЯТЬ — загубити; (иметь убытки)

— втратити; (в ремя) — змарнувати; загáяті.

ПОТРЕБЛЕНИЕ — споживання.

Предметы широкого потребления — речі загального споживання.

ПОТРЕБНОСТЬ — потреба.

Жгучая потребность — нагальна потреба.

ПОУЧАТЬ (в о б щ е) — навчáти розуму; на добрий рóзум навчáти.

Поучать чему — навчáти чого.

ПОЧЕМ — що за його; по чим.

ПОЧИНКА — лагодження; поправа; (о дежди) — латання.

Взять, дать в починку — взяти, дати до напряви.

ПОЧТЕНИЕ — шанба; повага; пошана.

С почтением — з пошаною; з повагою.

Внушать почтение — імпонувати кому.

Мое почтение — мое шанування.

Глубочайшее почтение — найвища пошана.

ПОЧТИ — майже; мало не; трохи не.

Почти нигде — мало де.

Почти что — мало що; мало не.

Почти даром — мало не дурно.

ПОЧТА — пошта.

Отправлять по почте — пересилати поштою.

Спешная почта — швидка пошта.

По почте — поштою.

Воздушная почта — повітряна пошта.

Возвратная почта — поворотна, зворотна пошта.

Пошлина — мýто.

Ввозная пошлина — довоzбe; привозбe; мýто за привіз.

Судебная пошлина — судовé; судовé мýто; оплата судовá.

Гербовая пошлина — гербове; гербове мýто.

Облагать пошлиною — накладати мýто на що; обмýтити що.

Пояснение — пояснення.

Ичерпывающее пояснение — пòвне пояснення.

Для пояснения — щоб з'ясувати.

ПРАВИЛА — правило; припис.

Соблюдать правила — додержувати правил.

По всем правилам — додержавши всіх правил; (шутл.) — на всіх підстáвах.

По правилу — за правилом.

ПРАВО — право; (авторское) — авторське п.; (вещное) — речевé п.; (государственное) — держáвне п.; (законодательное) — п. забудувáння; (менеджународное) — міжнародне п.; (наследственное) — спадкóвé п.; (обязательственное) — п. зобов'язання; (процесуальное) — процесуálne п.; (публичное) — публічне п.; (семейное) — родинне п.; (собственности) — право влásnosti; (торговое) — торговéльне п.; (уголовное) — кárne п.; (частное) — привáтне право.

Терять, утратить право — відпадати права.

Приобретать право — здобувати право.

Преимущественное право — перевáжne право.

восстанавливать в правах кого — поверта́ти, відновлювати правá кому.

Лишнее право — позбáвлення прав.

По праву давности — с м. **Давность**.

Защищать свое право — доЗбювати прáva.

Лишить прав — позбáвити прав кого; (судом) — від права відсудити.

Предоставлять, присваивать право кому — надавати, давати прáво кому.

Быть в праве — мати прáво; (основаниe) — мати ráдю.

По праву — по прáву.

Пользоваться правом — мати прáво; користувáтися з прáва.

Право голоса, слова — право на гóлос, на слово.

Уступить кому право — поступíтися кому правом; відступíти право кому.

Представляется вам право — ви маєте право; вільно вам.

Располагать своими правами — користувáтися з своїх прав.

Лишаться прав — позбúтися прав.

Лишить права слова — відібрáти слово в кого; позбáвити слова комо.

Обладать всеми правами — мати всі права.

Оговаривать себе права, оставлять за собой право — застерігáти собі право.

Ограничивать в правах — обмежувати в правах.

ПРЕБЫВАТЬ — лишáтися; жити; мешкати.

Пребываю к вам благосклонный — лisháysя до вас прихильний.

ПРАВЛЕНИЕ (действие) — керувáння; урядувáння; (орган) — упра́ва; правління.

Бразды правления — стерно, влади.

ПРЕВОСХОДСТВО — перевáга.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Добиватися превосходства над кем—до-певнити переваги над ким.

ПРЕВРАЩАТЬСЯ—перетворювати, ся на що; обертатися на що; повертатися на що.

Превращать в ничто—перевбодити, повергти на нівць.

Товар при перевозке превратился в щепки—товар під час перевозу потро-щівся.

ПРЕДЕЛ—межа; грань.

В пределах—в межах.

Вне пределов—за межами.

Выйти из пределов—перебрати міри; перейти за межі; зйті за край; перейти через край.

Положить предел—межі покласти; край покласти; берега дати.

ПРЕДЛАГАТЬ—пропонувати.

Предлагаю приступити к исполнению обязанностей—пропоную взятися до виконання обов'язків.

ПРЕДЛОГ—прывід.

Искать предлога—шукати прыводу, за-чіпки.

Под предлогом—начебто на що.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ—пропозиція; (т о в а р а) —постачання.

По (моему) **предложению**—на (мою) про-позицію; з (мої) пропозиції.

Входить с предложением—запропонову-вати; робіти; ставити пропозицію.

Предложение падает—постачання, спа-дає, меншає.

Предложение превышает спрос—поста-чання перевищує попит.

Вводное предложение, слово—вставнє речення, слово.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Внести предложение—подати пропо-зицію.

ПРЕДМЕТ—річ; (учебний)—дисципліна. На предмет (получення)—щоб (одэр-жати).

Предметом договора **является**—умову складається (складено) про...

ПРЕДОСТАВЛЯТЬ КОМУ, ЧТО—давати: (разрешать)—дозволити.

ПРЕДОСТЕРЕЖЕНИЕ—пересторога; засте-реження.

Для **предостережения**—в пересторогу; щоб застерегти проти чого; щоб запо-бігти чому.

ПРЕДПОЛАГАТЬ—припускати; гадати.

Предположим, что—припустімо, що; дай-мо на те, що.

Предполагать что-нибудь делать—мати на думці що робити.

Основательно предполагать—слухно та-дати.

Предполагается что-нибудь сделать—е думка що зробити.

ПРЕДПОЛОЖЕНИЕ—гадка; припущення.

По предположению—з припущення.

Сметное предложение—кошторисне при-пущення.

ПРЕДПОЧИТАТЬ ЧТО (ЧЕМУ)—давати пе-ревагу кому (перед чим); вважати за краще що.

Предпочитаю не вмешиваться—маю за краще не втручатися.

ПРЕДПОЧТЕНИЕ—перевага.

Оказывать (отдавать) **предпочтение**—від-давати перевагу.

ПРЕДПРИМЧИВОСТЬ—підприємливість; західливість; заміристість.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Предприимчивий—підприємливий; західливий; замірстий.

ПРЕДПРИЯТИЕ—підприємство.

Промышленное, торговое предприятие—промислове, торговельне підприємство.

Рискованное предприятие—непевна спráва; непевний намір.

Комунальные предприятия—комунальні підприємства.

Мелкое предприятие—дрібне підприємство.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ, -НИЦА—голова.

Быть председателем—головувати; за голову бути.

Председателем избрать — на голову обрати.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬСТВО—головування.

Под председательством — за головуванням.

ПРЕДСТАВЛЕНИЕ—подання; (в ображеніє)—уйвілення; уйва; (театральне)—вистава.

По представлении—на подання; (согласно с представлением)—за поданням; після подання.

По представлению кого—з чиїого подання; з подання кого.

Входить с представлением—звертатися з поданням.

Неправильное представление (о деле)—хібне уйвілення (про спráву).

Отчетливое представление—ясне уйвілення.

Составить себе (отчетливое) представление о чем—(ясно) здати собі спráву з чого, про що.

ПРЕДСТАВЛЯТЬ (заявление и т. п.)—подавати; (в мыслях) — уявляти;

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

(представительствовать) — представляти; (составлять что) — становити.

Представляя при сем—надсилаючи, по-даючи при цьому.

Живо представлять — виразно, ясно уявляти.

Представлять собою, из себя—явлити, становити собою; бути.

Представте себе—уявіть собі.

Что он собой представляет—що воно за людина.

ПРЕДСТОЯТЬ—стоїти піред ким; бути на меті; мати; мусити; наставати.

Мне предстоит поездка—я маю іхати.

Предстоит (большой труд)—буде (багато роботи).

Предстоящий—настуший; черговий.

ПРЕДУПРЕЖДАТЬ КОГО—попереджати, перестеригати кого.

Предупреждать что (несчастье)—запобігти чому (сліхові).

Предупредить благовременно—заздалегоди, загоді повідомити.

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ КОГО—попередження кого.

Предупреждение чего—запобігання чому.

Делать предупреждение—попереджувати.

ПРЕДУСМАТРИВАТЬ—передбачати.

Предусмотренный—передбачений.

Предусмотренный законом—передбачений у законі.

ПРЕДУСМОТРИТЕЛЬНОСТЬ—обачність.

Предусмотрительный—обачний.

ПРЕДШЕСТВЕННИК—попередник.

Предшественник по должности—попередник на посаді.

ПРЕДЫДУЩИЙ—попередній.

На предидущей (неделе)—того (тижня).
ПРЕД'ЯВЛЕНИЕ—подання; подавання; показування.

По пред'явленії—після подання; на подання; подавши; показавши.

ПРЕЖДЕ—перш; раніше.

Прежде чём—перш ніж.

Прежде всего—насамперед; передусім; поперед усього.

Преждевременно—зачасно.

ПРЕИМУЩЕСТВО—перевага.

Иметь преимущество—переважати.

ПРЕКРАЩЕНИЕ—припинення.

По прекращении—коли́ кінчиться; коли́ припинено буде.

ПРЕМИЯ—премія.

Страховая премия—страхова виплата.

ПРЕНЕБРЕЖЕНИЕ—зневага; погрода; гордування.

Оставлять в пренебрежении—занехаяти що.

С пренебрежением—гордуючи; зневажливо; погордливо.

Смотреть с пренебрежением—дивитися з погордкою.

ПРЕПОДАТЬ УКАЗАНИЯ—дати нараду, вказівки.

Преподать руководящие указания—дати вказівки до керування.

ПРЕСЛЕДОВАНИЕ—переслідування; пересліди.

Возбуждать преследование—розпочинати переслідування.

ПРЕПРОВОЖДАТЬ—надсилати; слати.

При сем препровождаю—при цьому надсилаю.

ПРЕПЯТСТВОВАТЬ—перешкоджати; на пе-

решкобі, на заваді ставати, бути; (меншати)—заважати.

ПРЕПЯТСТВІЕ—перешкода; перепона.

Препятствий нет, не встречается—перешкод немає.

ПРЕРЕКАНИЕ—суперечки.

Входить в пререкания—заходити, вдаватися в суперечки.

ПРЕСТУПЛЕНИЕ—злочин; злочинство.

Вовлекать в преступление—втягати в злочин, до злочину.

Совершить преступление—зробити, вчинити злочин.

Признаваться в преступлениях—см. Признаваться.

Признаки преступления—ознаки злочину.

Обнаружить, открыть преступление—відкрити злочин.

Уличить кого в преступлении—спіймати кого на злочині; довести злочин кому.

Преступление по службе, должностное преступление—службовий злочин.

Вменять в преступление—ставити за пропису; приймювати кому; (по суду)—всуджувати кому.

Преступление вменяемое кому-либо—злочинство привинене кому; (по суду)—всуджене кому.

На месте преступления—на гарячому вчинку.

ПРЕТЕНЗІЯ—претензія.

Быть в претензии—нарікати, рімствувасти на кого.

ПРЕУВЕЛИЧИВАТЬ—прибільшувати.

Преувеличенный—прибільшений; (слішком)—перебільшений.

ПРИ—при; за; в.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

При жизни, при помощи...—за життя, за допомогою...

При борьбе, при обстоятельствах...—в боротьбі, в обставинах...

При взыскании, при обложении...—стягáючи, оподаткóвуючи...; під час стягáння, оподаткувáння...

При ком, чем (состоять, находиться) — при кóму (бúти).

При всем том—не вважаючи на все те; пó-при все те.

При всем этом—протé; а протé.

ПРИБЛИЖАТЬСЯ—наближáтися до чого; (о времени)—надхóдити.

ПРИБОР—прылад.

Измерительный прибор — вимíрний прýлад.

Письменный прибор — прилáддя до письмá.

ПРИБЫЛЬ—прибýток; зиск.

Извлекать прибыль — зíскувати; мати зиск, прибýток.

Валовая прибыль—гуртовýй прибýток.

Чистая прибыль—розподíляти прибýток.

ПРИВЕТ—привітання; привít.

С товарищеским приветом — з товарíським привітáнням, привítом.

Передавать привет—перекáзувати привітáння.

ПРИВЛЕКАТЬ—притягáти; привáблювати; (интересовать)—цíкáвiti.

Привлекать к (ответственности, уплате и т. п.)—притягáти до (відповідальнostи чи права, вíпплати, то-що).

ПРИВЫЧКА—зvýчка.

Усвоить привычку—взýти зvýчку; узýти натýру.

При привычке—від зvýчки; чéрез зvýчу.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ПРИВЫЧНЫЙ—зvýчний; (при выкиши к чему)—зvýклий до чого.

ПРИГОВОР—вýрок; прýсуд.

Приговор исполнен—прýсуд вýконано.

Отмененный приговор—скасóваний вýрок.

Оправдательный приговор — візвóльний прýсуд.

Обвинительный приговор—зásуд.

Смертный приговор—бýсud на смерть.

По приговору (суда)—за (судовим) вýро-ком.

ПРИГОДНЫЙ—придáтний; здáтний; годá-шний.

Пригодный к чему—придáтний на що.

ПРИДЕРЖИВАТЬСЯ—додéрживатися.

Придерживаться (не оставлять)—не кíдатися чого.

ПРИЕМ КОГО, ЧЕГО—прийmання кого, чо-го; (о раз дейсвия)—спóсіб; (о лекарствах)—заживáння.

Прием (посетителей) производится—від-відувачів прийmають, прийmається...

Сейчас нет приема—зáраз, тепéр не прий-mають.

В два, три приема — за два, три разí; двомá, трьомá зáходами, нападами; (о лекарствах)—давáннями.

ПРИЗНАВАТЬ—візнавáти.

Признавать необходимым — візнавáти за (кóнче) потрібne.

ПРИЗНАК — озnáка; прикméта; (свой-ство)—властиvість.

Отвечать признаком каким—мати озnáки якí.

Отвечающий (определенным) признакам—що має (пévní) озnáки.

ПРИЗЫВАТЬ—закликáти, приклíкáти.

Призывать к чему—закликáти до чого.

ПРИКАЗ, ПРИКАЗАННЯ—нáказ.

Исполнить приказание—вýконати нáказ.
Дать приказ—дáти нáказ.

Отдавать приказ—нáказувати.

По приказанию—з нáказу; (согласно с приказом)—за нáказом.

Делать по чьему приказанию—робити чинíти з чийбóго нáказу.

Об явить приказ—оповістити нáказ.

ПРИЛАГАТЬ—додавати; долучати; (применять)—прикладати; застосовувати.

Прилагать старания—докладати, додавати рук, праці до чого.

При сем прилагаю—до цього додаю.

ПРИЛОЖЕНИЕ—додавання; (печатати) відтиснення; (применение)—прикладання; застосування; (предмет) —додаток.

ПРИМЕНЕНИЕ—прикладання; застосування; вживання.

В применении к кому—прикладаючи до кого.

ПРИМЕР—прíклад.

По примеру—за прíкладом.

На ряде примеров—см. Ряд.

Показывать пример—прíвід, прíклад давати.

Делать по чьему примеру—їти за чиїм прíкладом; іти у чий слід.

ПРИМЕРНЫЙ—зразковий; (служащий для образца)—вzíрцéвий; (приміжительний)—приблíзний.

ПРИНАДЛЕЖНОСТЬ (прібoр)—прíлад; (свойство)—властивість; (к кому, к чему)—пріналéжність.

Канцелярские принадлежности—канцелярське приладдя.

Письменные принадлежности—писéмне, писáльне приладдя; приладдя до письма, писáння.

По принадлежности—кому, кудý належить.

Причнимати—приймáти.

Принимать кого за кого—вважáти, мати, визнавати, кого за чого.

За кого вы меня принимаете—за кóго ви менé маєте.

ПРИНИМАТЬСЯ ЗА ЧТО—брáться до чого.

ПРИНУЖДАТЬ—примушувати; нeвбliти; сильвати.

Приужденный—сíлкуваний; примушений.

Приуждая себя—через силу.

ПРИНУЖДЕНИЕ—прíмус.

По принуждению—з прíмусу.

ПРИСОЕДИНЯТЬСЯ—приєднувати, ся; прилучати, ся.

Присоединяться к чему—приєднуватись до чого; зголошуватись до чого.

ПРИПОМИНАТЬ—пригадувати.

Припомниться—на пам'яті стати.

ПРИСТУПАТЬ—підступати до чого; (приниматься за что)—брáтися до чого; захблажуватись коло чого.

Приступать к взысканию—починати правіжку.

Приступать к исполнению, изложению и т. д.—починати виконувати, викладати і т. ін.

ПРИСУТСТВИЕ—прису́жність.

В его, вашем... присутствии—при ньому, при вас...

ПРИСЯГА—прýсяга; (действие)—присягáння.

Приводить к присяге—брáти прýсяту.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Нарушить присягу—зламати присягу.
ПРИХОД—прибуток.
Записать на приход—заприбутикувати; записати на прибуток.
Наименование приходов—назва прибутків.
ПРИХОДИТЬСЯ—випадати; припадати; доводитись.
Приходиться отсрочить платеж—доводитися відкласти виплату.
Пришлось ехать лесом—випало їхати лісом.
На вашу долю приходится—на вашу частку припадає.
Приходится отдуваться—доводиться на собі терпіти.
ПРИЧИНА—причина; прывід.
По причине (чего)—через (що).
Основательные причины—поважні, слушні причини.
По (основательным, уважительным) причинам—з (поважних, важких) причин.
По (той) причине—з (тієї) причини.
Без видимой причины—не знати з якої причини; (и роп.)—з доброго ліха.
По многим причинам—з багатьох причин.
Стать, быть причиной чёго—спричинити що; спричинитися до чого.
ПРИЧИТАТЬСЯ — належати; (приходить тися) — припадати.
Причитается (вам)—належить (вам).
ПРОГРАММА—програма.
По программе—за програмою.
Предположительная программа—попередня програма.
ПРОДАВАТЬ—продавати.
В розницу продавать—продавати в розріб.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Оптом продавать—продавати на гурт; гуртом продавати.
С торгов продавать—продавати з торгів.
Продавать с убытком—продавати втратно.
Продавать дешево—цішево продавати; з дешевити; продешевити.
ПРОДАЖА—продаж.
В продаже (имеется)—в продажу (є).
В продажу (поступать)—на продаж (йті).
Для продажи (имеется)—на продаж (є).
Оптовая продажа—гуртовий продаж; продаж на гурт.
Розничная продажа—роздрібний продаж; продаж у роздріб.
Прибыльная продажа—вигідний продаж.
Публичная продажа—прилюдний продаж.
С публичной продажи—з торгів.
Пускати в продажу—пускати в продаж.
ПРОДОЛЖАТЬ—продовжувати.
Продолжать что-либо делать—далі робити що.
Продолжать срок—відкласти термін.
Продолжай, продолжайте (говорить)—далі (каждý, кожіть).
Продолжаться—тривати.
Переписка продолжается — листування триває.
Продолжительный—триваїй.
ПРОДОЛЖЕНИЕ — продовження.
Продолжение будет, следует—далі буде.
В продолжение — протягом, на протязі (чого).

ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ — довгість, довгота.
Продолжительность времени — протяг часу.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Продолжительность (событий, рабочего дня) — тягнеться.

ПРОЖИТОЧНЫЙ МИНИМУМ — прожитній мінімум.

ПРОИЗВОДИТЕЛЬ — виробник.

Производитель работы — виконавець роботи.

ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ (труда) — продуктивність (праці); (машин, заводів) — видатність.

ПРОИЗВОДСТВО — виробництво.

Отрасль производства — галузь виробництва.

Орудие производства — знаряддя виробництва.

ПРОИЗВОЛ — сваволя.

На произвол судьбы — на произволъще.

ПРОИЗНОШЕНІЕ — вимова.

Свободное произношение — легка вимова.

ПРОИСКИ — підступи, домагання.

По прискам кого — з підступів, домагання чийбо.

ПРОИСХОДИТЬ — відбувається; (возникать) — повставаєти; виникати; (весті начало, род) — похідити.

Заседание происходит в учреждении — засідання відбувається в установі.

Произошло — сталося (що).

Произошло несогласие — повстала незгоди.

Произошло неожиданное обстоятельство — сталася несподіванка.

ПРОИСХОЖДЕНИЕ — походження.

По происхождению — ро́дом; з ро́ду; з походження; походженням.

ПРОК — путь; пожиток.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Что в этом проку — яка з того юрість; який з того пожиток.

В прок (готовить) — надалі, на сков (готувати).

ПРОМЫСЕЛ — промисел; ремесло.

Торговый промысел — торгівництво.

Горный промысел — гірництво.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ — промисловість.

Добывающая промышленность — копальна промисловість.

Обрабатывающая промышленность — обробна промисловість.

С.-хоз. промышленность — сільсько-господарська промисловість.

ПРОСИТЬ — просити; прохати.

Убедительно, настойчиво просить — дуже просити; (умолять) — благасти.

Просить пожаловать — просити прибути.

ПРОСТОЙ — прости.

Проща́ всего — найпростіше.

ПРОСЬБА — прохання.

Уступить просьбе — уважити прохання.

По (моей) просьбе — на (моє) прохання.

ПРОТЕКЦІЯ — протекція.

Составить протекцию — зробити протекцію.

По протекции — з протекції; на протекцію.

ПРОТИВНЫЙ — супротивний; (не приятны) — відмінний; гідкий; бридкий.

Противный чему — суперечний з чим.

ПРОТИВОРЧИЕ — суперечість.

Не допускать противоречий — не допускати спречати; не попускати спречань.

В противоречии с чем — всупереч чому.

Классовые противоречия — класові противінства.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

В виду противоречия (показаний)—зва-
жаючи на суперечність (свідчену).
ПРОТОКОЛ—протокол.

Вносить в протокол—вітисувати до про-
токолу.

Зачитать протокол—прочитати прото-
кола.

ПРОХОДИТЬ—прохідти; (слугубу) —
відбувати; (о времени) —минали.

Проходити мимо чого (без внимання
оставлять) —минали що.

Это так ему не пройдет—це (йому) так
не минеться.

ПРОЦЕНТ—відсоток.

Учетный процент—дисконтовий відсоток.
ПРОЧИЙ—інший.

И прочее—і інше.

ПРОЧЬ—геть.

(И я) не прочь—(і я) не від того.

ПРОШЕНИЕ—прохання.

По прошению—на прохання.

Вследствие прошения—зважаючи на про-
хання.

ПРОЩАТЬ—прощати; пробачити; дарувá-
ти.

Простите—даруйте; пробачте; вибачайте.

Прощай, прощайте — бувай здоров, бу-
вайте здорові; прощаю, прощавайте.

ПУНКТ—пункт.

Пункт (в условии)—пакт.

Наблюдательный пункт — спостерéжний
пункт.

ПУСКАТЬ-СЯ—пускати-ся.

Пуститься на авось—ціті навмання.

ПУТЬ—путь; шлях; дорóга; (жел. дор.)
—колій.

Пути сообщения—см. Сообщение.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Верный путь (показать) — правдивий
шлях (показати).

Законным путем—правним способом.

Наводить на путь—давати наїзд.

Проторенный путь—бýтий шлях.

Двинуться в путь—рýшти, вýрушити.

Обратный путь—дорóга, шлях, назад.

На обратном пути—вертаючись.

По пути—по дорóзі; з рукý.

Вступить на скользкий путь—на слизькé
стáти.

Попутно—принаглідно.

Путем авансирования, расследования...—
авансуючи, розслідуючи; авансуван-
ням, розслідуванням.

Путем надписи—написуючи; чéрез на-
пис.

ПУЩЕ ПРЕЖНЕГО—гíрше як пéред тим.

P.

РАБОТА—праця; робота.

Ставить кого на работу—стáвити кого на
роботу, до роботи; заставляти дíло ким.

Срочная работа—негáйна, пýльна праця.

Работа исполнена до конца—роботу до-
вéдено до зроби.

Поручать кому работу—доручати кому
справу, працю.

Принудительные работы — примусова
праця.

Отвлекать от работы—відривати від ро-
боти, праці.

Бесплатная работа—неплатна робота.

Исполнить (окончить) работу—відбú-
ти працю; довести що до зроби.

Сверхурочная работа—надурóчна праця,
робота; перéроб.

Заниматься работой—працювати.
Упорство в работе—завзятість.
Приняться за работу—стати до праці.
Вести работу—проводити роботу.
Далась мне эта работа!—увірилась мені ця праця!
Взваливать работу—накидати працю, роботу.
Работа к спеху—негайна робота.
Избегать работы—ухильтися від праці.
Работа гужем—тягловá робота.
Прекратить работу—припинити, покинути працю, роботу.
Приниматься за работу—братися, ставати до роботи, до праці, до справи.
Следить за работой—пильнувати роботи, праці; стежити за роботою, працею.
Отчитываться в работе—звітуватися за працю; давати звіт про працю.
РАБОТАТЬ—працювати; робити.
Не работается—не берé робота.
Работать без остановки, отдыха—робити без перестанку (без упíну), без відпочинку.
Не расположен работать—не має охоти до роботи; не берé кого робота.
Работать с наслаждением—працювати з уподобою.
Работать медленно, не спеша—пóвагом робити.
Не способен работать—не здатний до роботи; не здатний працювати.
РАБОТНИК—робітник; (труженник) — працівник.
Плохой работник—поганій, ледачий робітник.
РАВНОВЕСИЕ—рівновáга.
Потерять равновесие—схитнúтися.

РАВНЫЙ—рівний; однáковий.
Равно (стольким-то) — дорівнюється (стільком); становити, виносить (стільки).
Равно как и...—а так сáмо й...
Все равно—про мéне; байдужé; однáково.
РАДОСТЬ—радість; радощі.
Быть вне себя от радости—з рáдошів себе не чутi.
Доставлять радость кому—рáдувати кóгó; давати радість кому.
От радости—з рáдошів.
РАЗ—раз.
Раз (как-то)—одного разу; якось; кóльським разом.
В другой раз—йншим разом.
В первый (второй, третий) раз—вперше, вдруге, втрéте.
В последний раз—в-остáннє.
Как-раз—як-раз; сáме враз.
Каждый раз—що-разу, раз-у-рás.
Разом—разом; відрáзу; заразом; (в ме-с т е) —вкùпі.
Сразу—відрáзу; зráзу.
РАЗБОР—розбíр; вýбір; (действие) — розбирáння.
Без разбора—не розбираючи.
РАЗБЕГ—розбíг; розгíн.
С разбега—з розгóну.
РАЗБРОД (в фразе «в разброд»)—врóстіч; різно.
РАЗВЕ—хíба; невжé.
Разве что—хíба що.
Разве это впервые—хíба це пéршина.
РАЗВИТИЕ — рóзвiй; рóзвиток; (действие) —розвивáння.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

В развитие (постановления)—на розвіток (постанови).

РАЗВЕШИВАТЬ — розвішувати; (на весах) — розважувати.

Развесить уши—ропустити вуха.

РАЗГАР—розпал.

В разгаре—в розпалі; на розпалі.

РАЗГОВОР—розмова.

Разговор идет о...—мова мовиться за...

Вмешиваться в разговор — впадати в мову.

Возобновлять разговор—знимати (энбуву) розмову.

Прерывать разговор—перепинати, уривати розмову.

Разговор касается чего—мова заходить про що.

Разговор принял такой оборот—см. Оборот.

Разговор продолжается—розмова йде, тóчиться далі.

Вести разговор—проводити мову, розмову, речі.

Прекратить разговор—урвати розмову.

Разговор не клеится—мова не мовиться.

Вдаваться в разговоры—в речі (в балачкі) заходить, ввіходить.

Вступать, пускаться в разговор—заходити в розмову, в бесіду, в балачкі; заходить розмову; ставати на розмову.

Разговор вертелся — розмова в'язалася (кобо чого).

Крупный разговор—гаряча розмова.

Заводить разговор — починати розмову; знимати слово.

РАЗЛИЧИЕ—відмінність.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Без различия (формы)—не зважаючи на (форму).

Без различия (относиться) — байдуже (стáвитися).

РАЗМЕР—роздмір.

По размеру—роздміром.

В половинном размере — на половину менше.

РАЗНИЦА—різниця.

Существенная разница — грунтова різниця.

РАЗОРЯТЬ что—руйнувати; (край, страну)—плондрувати; (кою) —збивати з статку; зводити з господарства.

РАЗОРЕНIE—руйна.

Привести в разорение—зруйнувати.

РАЗРЕШЕНИЕ—дозвіл; (вопроса, задачи)—розвázання; розвázка.

Разрешение испрашивать—просити дозволу.

Нужно истребовать разрешение — треба відправити дозвіл.

Без разрешения—без дозволу.

С разрешения—за дозволом.

РАНЬШЕ—раніше.

Приходить, делать и т. д. раньше кого—приходити, робити і т. ин. перед кого.

РАСПИСКА—розписка.

Задаточная расписка—заявдатковий лист.

Платежная расписка—платіжний квиток; платіжна розписка.

По расписке—на розписку; під розписку.

РАСПОЛАГАТЬ,-СЯ—роздкладати,-ся; розташовувати,-ся.

Располагать к чему—заохочувати до чого.

Располагаю завтра выехать—мáю, гадаю завтра їхати.

Расположиться с вещами, с товарами—
роздашуватися з речами, з крамом.

Располагать в свою пользу—прихильність
до себе кого.

РАСПОЛОЖЕНИЕ — розклад; розпорядок;
роздашування; (к кому)—прихильність,
ліска до кого; (желание)—
охота, хіт.

Расположение духа—настрої.

Расположение к чему—нахил, здатність
до чого.

Расположение слов—порядок слів.

В хорошем, плохом расположении духа—
в добром, поганому настрої.

Приобрести расположение—дістати прихильність.

Потерять расположение—втратити прихильність; відбити ласки.

РАСПОРЯЖЕНИЕ—наказ; розпорядження.

Быть в распоряжении—бути до чийого
розпорядження; бути до чиїх послуг.

По распоряжению—з наказу.

Представлять в чье-либо распоряжение—
что—передавати до чийого розпорядження
що.

Сделать распоряжение—зробити розпорядження.

Согласно распоряжения—згідно з розпорядженням.

Завещательное распоряжение—спадкове
розпорядження.

Циркулярное распоряжение—обійтне розпорядження.

РАСПРОСТРАНЕНИЕ — розповсюдження;
поширення; (действие) — розповсюдження; поширювання.

Распространение тепла, света, звука —
передача тепла, світла, звуку.

РАСПРОСТРАНЯТЬ—розповсюджувати; ширити.

Распространять молву—пускати славу.

РАССВЕТ—світання; досвіток.

На рассвете—удосвіта; на світанні; на
світанку.

С рассветом—по видноті; як заднє (заліло).

РАССМОТРЕНИЕ—роздгляд.

Оставлять без рассмотрения—залишати
без розгляду, не розглянувші.

К рассмотрению и исполнению—до розгляду і виконання.

Подлежит рассмотрению — трéба розглянути.

Рассмотрение и проверка чего—роздгляд
і перевірка чого.

**Не подлежит нашему рассмотрению по
причине**—не можемо розглядати з причини.

Представлять, вносить на рассмотрение—
подавати на розгляд.

По рассмотрении—розглянувші.

Откладывать рассмотрение (дела) — відкладати розгляд (справи).

Предполагать к рассмотрению — призначати на розгляд.

РАССРОЧКА—роздклад; віплат.

В рассрочку, с рассрочкой—на віплат; роздклад.

Платить в рассрочку—см. Платить.

РАССТОЯНИЕ—віддаль; відстань; віддалення.

На некотором расстоянии—трóхи віддалік.

Далекое расстояние—велике віддалення.

На таком же расстоянии, как и...—так завдальшки, як і...

В расстоянии пяти километров отсюда—за п'ять кілометрів звідци.

За дальностью расстояния—чёрез вёлику далечину.

РАССТРОЙСТВО — нелад; неспокій; днізьбода.

Вносить расстройство—викликати, спричиняти нелад, розлад.

РАССУДОК—робум; глупд; тяма.

Лишиться рассудка—збожеволіти; обезгліздити; (и ро и.)—з глізду зсунутись.

РАССУЖДЕНИЕ—міркування.

Без рассуждений—негайно; не сперечаючись.

В рассуждении (сего)—що до (цього).

Пускаться в рассуждения—вдаватися в міркування.

РАССЫПАТЬСЯ—розсіяпти,-ся; розтруси́ти,-ся.

Рассыпаться в благодарностях—роздякуватися.

Рассыпаться мелким бесом—нізько слáтися, стелітися піред ким.

РАСТВОР—рóзчин.

Слабый раствор—легкий, неміцький рóзчин.

РАСХОД—видаток.

Накладные расходы—накладні видатки.

Наименование расходов—нáзва видатків.

В расход—на видаток.

Записать в расход—звидаткувати; записати на видаток.

Хозяйственные расходы — господáрські видатки.

Сносить в расход — списувати на видатки.

Текущие расходы — поточні, біжучі видатки.

Возвращаемые расходы—зворотні видатки, витрати.

Возвратные расходы—видатки до повернення.

РАСЧЕТ—порахунок; обрахунок.

Взять, принять в расчет—взяти на увагу; мати на увázі.

Покончить расчеты—розрахуватися.

До расчета—до порахунку.

Обмануться в расчете—пролічити; прорахувати.

Ошибиться в расчете—прогадати; схібіти.

Окончательный расчет—поквитування.

В окончательный расчет — на поквитування.

Нет расчета (что делать)—невідіно, немá рáції (що робіти).

С таким расчетом, чтобы...—так, щоб...

РАСЦЕНА—розцінка; (действие)—роздíнювання; цінування.

По расценке—за розцінкою.

Повышать, понижать расценку — підвищувати, знижувати розцінку.

РАСЧИТЬ ВАТЬ—роздраховувати; (расчитать)—облічувати; обраховувати.

Расчитывать на что-либо—сподіватися на що; вважати на що.

Расчитывать служащих—звільнити службовців.

РЕДКО—рідко; не часто; вряд-годі; коли-не-коли.

Нередко—почасту.

Редко кто—мáло хто.

Редко где—мáло де.

Хоть редко, да метко—хоч раз, та гарáзд.

РЕДКОСТЬ—рідкосна річ; рідкощі.

На редкость—на дíво.

РЕЗУЛЬТАТ—наслідок; результат.

Це являється результатом—см. Являться.

Не получилось никакого результата—наслідок вийшов ніякий.

РЕПУТАЦІЯ—репутація; слава.

Составить себе репутацію—зажити репутації.

РЕШІТЕЛЬНО—рішуче; (зовсім)—зовсім; цілком; (окончательно) —остаточно.

Решительно ничего—а-нічогісінько.

Решительно никого—нікогісінько.

Я решительно не понимаю—я зовсім не розумію.

Он решительно ничего не делает—він зовсім нічого не робить; ні за холодну воду не береться.

РЕЧЬ—промова; (разговор) —розмова; мова.

Речь произносить — виголошувати промову.

Речь вести—вести мову; провадити мову, розмову.

О чём речь—про що мова.

Речь идет о...—мова мовиться за...

Речь кому прерывать, перебивать—перебивати мову; (всими словами) —упадти в мову.

Обвинительная речь—обвиненне слово.

Защитительная речь—оборонне слово.

РЕШАТЬ—розв'язувати; вирішувати; постановляти.

Решать в один голос—одноголосно ухвалювати.

Решил сделать—поклав зробити.

Так он решил—так він поклав.

РЕШАТЬСЯ—наважуватися; зважуватися; пускатися на що.

Не решаться—вагатися; не наважуватися.

Решиться на что—зважитися, пуститися на що.

Не решился на этот шаг—не наважився, не зважився на що.

РЕШЕНИЕ (действие)—вирішування; (решетом)—постанова; ухвали.

Выносить решение—вирішувати, ухвалювати що; ухвалювати постанову.

Единогласное решение—одноголосна ухвала; однорібсне вирішення.

Принять решение—ухвалити, постановити що, про що.

Состоялось решение—ухвалено.

Узнать решение—допитатися постанови.

По решению—за постановою; з постановою.

РОД—рід; (вид)—порідок, відміна; (тваре)—гатунок.

Такого рода явления—такі явища.

В этом роде—щось подібне.

От рода не видал—з роду не бачив.

Род занятий—фах, професія.

Род операций—форми операцій.

Всякого рода (сделки)—різні (угоди).

РОВНО—рівно; як-раз.

Ровно в (два) часа—саме о (другій) годині.

Ровно ничего (не понимать)—нічогісінько (не тъмнити).

Читать ровно—читати рівно, плавно.

РОСТ—зрост.

Ростом—на зрост.

По росту (становиться)—під зрост (стать).

РУКА—рукá.

Взять в руки кого—узяти в шобри кого.

Взять в руки себя (о владеть собою)—опанувати себе.

Набивати в чём-либо руку—наважувати руку до чого.

Держать чью руку—тягти за ким.

Навострить руку—палащати руку.

Собственной рукой, собственно руочно (подписался)—рукобю власною, власноручно (підписався).

Не дается в руки (не спорится)—не йдеться (мені).

Руку приложить—рукобю власною розпісатися.

Рука-об-руку—попліч; боруч; руч-об-рүч.

С пустыми руками—впорожні.

С легкой руки—в добрий час.

С руки—під руку.

На скорую, легкую руку—на швидку руч, руку; пріхапцем; абі-як.

На все руки—до всього здаєн.

Сбывать с рук—позбутися, спекатися чого.

К рукам прибрать—до рук прибрасти.

Наложить на себя руки—смерть собі заподіяти.

От руки написано—рукобю писано.

Сошло с рук—з рук збулося.

Обеими руками—обіруч.

Из рук в руки—з рук до рук; з рук на руки.

Опытная рука—вправна рука.

Под сердитую руку—під гарячу руч, руку.

Под рукою (иметь)—на похваті (маті).

Под рукою (имеется)—на похваті (є).

Из рук вон плохо—зовсім погано.

Узнавать из чьих рук—см. **Узнавать.**

По правую, левую руку—правобруч; лівобруч.

Ударить по рукам, рознимать руки (при сделке, пари)—руки перебивати.

Показывать рукой на кого, что—скідати рукобю на кого, що.

Рукой подать—блізёсенько.

Холодно рукам—холодно в руки.

Рука руку моет—рука руку міє; злодій злодія кріє.

РУКОВОДИТЬ—керувати; давати прòвід.

РУКОВОДСТВО—керування; (учебник) —підрùчник.

К руководству—до керування; щоб керуватися.

Под (чym) руководством—за (чym) прòводом.

РУКОВОДСТВОВАТЬСЯ—керуватися.

Руководствоваться указаниями центра—керуватися вказівками з центру.

РЫТЬ—рýти; копати.

Рыть кому яму—підкопуватися під кого.

Ряд—ряд; низка; шерéта.

В рядах противника—у ворожих лáвах.

Ряд за рядом—ряд по ряду.

Целый ряд товарищей—багацько товаришів.

Это замечается в целом ряде учреждений—це помічено по багатьох установах.

Ряд (вопросов)—низка (питань).

На ряде (примеров)—нізкою (прíкладів); з багатьох (прíкладів).

Ити рядом—йті боруч, попліч.

Сплошь и рядом—скрізь і всюди.

С.

САДИТЬСЯ—сидати; (о падать)—осідати; (о тканях)—зсадати; збігати-ся; (о солнцe)—сидати; захобдити.

Садитися (за стол) — сідати до (столу).
САМ — сам.

Сам не свій — як не свій (хобдить).

САМЫЙ — самий.

Самый большой, лучший и т. д. — що найбільший, що-найкращий; як-найбільший, як-найкращий і т. ін.

Робоча сила — робітна, робоча сила.

СБОР — збирання; збір.

Гербовий сбор — гербове.

Судебний сбор — судове.

Весовий сбор — вагове.

Подушний сбор — подушне.

Валовий сбор — цілеве.

Пилейный сбор — винове.

Налоговой сбор — стягання податків.

Денежный сбор — збирання грошей.

Кружечный сбор — карнавочний збір.

СБЫТ — збут.

Для сбыта, на сбыт — на збут.

СВЕДЕНИЕ — відомість; (сообщение) — звітка.

К сведению — до відома; щоб знати.

Удовлетворительные сведения — достатні відомості.

Сведения о деятельности — відомості про діяльність.

Доводить до сведения — доводити до відома; з'ясовувати кому.

Ежемесячные сведения — щомісячні відомості.

Доводить до всеобщего сведения — подавати до загального (всесвітнього) відома.

Секретные сведения — таємні відомості.

Принимать к сведению — брати до відома, до уваги; брати на розум.

Доходить до чього-либо сведения — доходити до кого; доходити до чиого відома.

По сведениям — за відомостями; з відомостей.

По имеющимся у нас сведениям — як нам відомо.

Сведущий в чем — знаючий на чому.

СВЕРХ — над; по-над.

Сверх того — до того ще й...

СВЕТ — світло.

Проливать свет — висвітлювати.

Выпустить в свет — випустити в світ.

Издавать свет — світитися.

СВИДЕТЕЛЬ — свідок.

Быть свидетелем, в качестве свидетеля — за свідка бути.

Выступать в качестве свидетеля — виступати за свідка.

Отводить свидетелей — відсторонювати свідків.

СВИДЕТЕЛЬСТВО — свідоцтво.

Свидетельство о бедности — свідоцтво про бідність, про незаможність.

Свидетельство медицинское — лікарське свідоцтво.

Свидетельство метрическое — міттрика.

Свидетельство о внесении податей — квиток податковий.

Залоговое свидетельство — заставне свідоцтво; заставний лист.

Ввозное свидетельство — довозовий лист.

СВОБОДНО — вільно.

Свободно (по собственному желанию) сделать — волею своєю, з власної волі зробити.

СВОБОДНИЙ — вільний.

Свободный для прохода — прохідний.

СВОЙСТВО—властість.

По (своим) **свойствам**—(своїми) властістюми.

СВЫШЕ—над; більше як.

Свише моих сил—над мої сили.

Свише (п'ятисяти)—за (п'ятисічт); над (п'ятисячт).

Свише (п'яти) лет—більше, як (п'ять) років.

СВЯЗКА—в'язка; (бумага)—жмут, пачка; (вешеї)—клунок; пакунок; (дроб)—в'язанка.

СВЯЗЬ—звязок.

В связи с тем, что...—в звязку з тим, що...

Вне всякой связи—без ніякого звязку.

Вступать в связь—заходити в звязок.

Преемственная связь—наступний звязок.

СДАВАТИ—здавати.

Сдавать квартиру—наймати помешкання.

СДЕЛАТЬ—зробити.

Сделать как следует—довести до путьї; зробити як трéба, як слід.

Сделать вопреки чему—зробити наперекір.

Сделать по-своему—зробити своїм робом, по-свóйому.

Сделать невпопад—не до ладу зробити.

В состоянии сделать—см. Состояние.

Сделать обладателем чего—настановити на володіння над чим.

Сделать по чьему желанию—учинити чибо вблю.

Сделаться сильным—убитися в силу.

СДЕЛКА—угода.

Виды сделок—форми операцій.

Вовлекать в невыгодную сделку—втягати в утратну справу.

Предварительная сделка—попередня угода.

Совершать сделку—складати угоду.

СДИРАТЬ—здирати.

Сдирать кожу (индск.)—лупити.

СЕРДИТЬСЯ—сердитися; гніватися; гніва на кого покладати, мати; дивитися на кого злим, лихим оком; важко дихати на кого; сердито кому (зробилося).

СЕРДЦЕ—серце.

Скрепя сердце—згнітивши серце.

От всего сердца—від щирого серця; з доброго, душево.

Не по сердцу—не до мýслі.

СЕТЬ—сіть; сітка.

Сеть телефонная, телеграфная, учреждений и т. п.—мережа телефонна, телеграфна, установів, і т. ін.

СИЛА—сила.

Приобретать силу, входить в силу (деляться сильним)—набирати сили; убивається в силу, в потугу.

Вступать, входить в силу (о законе)—набувати сил; ставати чинним.

Употреблять (все) силы—докладати (всіх) сил.

Сколько хватит сил—скільки стане снаги.

Выбираться из сил—знемогтися на сили.

Собраться с силами—змоттися; поєднати сили.

Ослабевать силами—підупадати на силах.

В силу (закона)—сíлою (закону).

В силу этого—чрез це.

Истратить силу (на работе)—виробитися з силами.

Ізо всіх сил—що-сіли; чим-дуж; щодуху; як-мога.

Нет сил—не сила; не спромога; не під силу.

Терять силу—знесилуватися; (о законах)—втрачати силу, чинність.

Свише (моих) сил—см. Свище.

Сверх сил—над силу; через силу.

По мере сил—в міру сил; як посилля.

По силам—під силу.

Сила сопротивлення—відпорна сила.

Рабочая сила—робітна, робоча сила.

Лошадина сила—кінська сила; паровий кінь.

Центробежная сила—відбіжна сила.

Центростремительная сила—центротяжна сила.

Собственными силами—на власні сили; самотужки.

Движущая сила—сила тяговá.

Вооруженною силою (подавать помощь)—збройно (допомагати).

Чувствовать себя в силах—браться, чутися, почуватися на силу.

Общими силами—спільно; гуртом.

Насколько сил хватит — скільки буде снаги.

Быть в силах—здужати.

Взять силой—здобути; опанувати.

СИЛЬНО—міцно; дуже.

Сильно допекать—до живого допікати.

Сильно изумляться—дивом дивуватися.

СИСТЕМА—система.

По системе—за системою.

СКАЗАТЬ—сказати; мовити; промовляти.

Сказать невпопад—не до ладу сказати; не до речі мова; (шут.)—утйти до гапликів.

Сказать нечто—сказати де-що.

Сказать с ударением—сказати з прітиском.

Сказав эти слова, он ушел—по цій мові він пішов.

Короче сказать—коротко кажучи.

СКВОЗНОЙ—скрізний; крізний.

Сквозной ветер—протяг; прòдув.

Сквозное отверстие—отвір наскрізь.

СКОЛЬКО—скільки.

Сколько просишь, просите (при по-ку у п'яте)—що працюши, працюйте.

Сколько следует—скільки належить.

Сколько дали—(за платили)—що дали.

Сколько-нибудь—хоч скільки; скільки-небудь; будь скільки.

Сколько раз—скільки раз; скільки разів.

Сколько мне известно—оскільки я знаю.

Сколько угодно—скільки хоче; до схочу.

Сколько сил хватит—см. Сила.

СКОРО—швидко; хутко.

Скоро уже—незабаром.

Ступай скорей—рушай мерещій.

Скорее всего он не согласится—найпевніше, що він не згідиться.

Скорее мошенничество, чем серьезное предложение—невідєше шахрайство, ніж серйозна пропозиція.

Скорее прекращу сношения с вами, чем соглашусь—радше з вами припиню зносини, ніж погоджуясь.

СКОРОСТЬ—швидкість, хуткість,

Начальная скорость — початкова швидкість, хуткість.

Предельная скорость—крайня швидкість, хуткість.

Найбольшая скорость—найбільша швидкість, хуткість.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

С найбільшою скоростю—як-найшвидче.
Большой, малой скоростью (от пра-
влять)—великою, малою швидкістю,
хуткістю (пересилати).

СЛАВА—слава.

Приобрести славу, войти в славу—слави
залити.

Славиться чем—бути славним чим, з
чого.

Завод славится своими изделиями—за-
від славний своїми виробами.

СЛЕД—слід.

Чтобы и следа твоего у меня не было—
і на бчі мені не навертайся; щоб і
нога твої в мéné не була.

Следом—слідом, слідком.

Напасть на след—натрапити слід.

Следом ходить—услід (за ким) ходити;
слідком іти.

И след его простыл—і сліду його немá.

СЛЕДИТЬ ЗА ЧЕМ (присматриват-
ся)—доглядати чого; наглядати що;
пильнувати чого; (вслеживать)
—стежити за ким.

СЛЕДОВАТЬ ЗА КЕМ—іти за ким; (кому
причитатися)—налéжати.

Из (этого) следует—з (цього) випливавс,
виходить; бтже.

СЛЕДСТВИЕ—слідство.

По материалам следствия—із матеріалів
слідства; за матеріалами слідства.

Производить следствие—чинити, перево-
дити слідство.

СЛЕДУЮЩИЙ—дальший; (во времени)
—наступний; (перед перечисле-
нием, пояснением)—такий.

Следующее—такé; ось що.

СЛИШКОМ—надто; занадто.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Слишком мало, много и т. д.—замалo,
забагато і т. інш.

СЛОВО—слово.

Сдержать, исполнить слово—додéржати
слова; стати на слова; справдити своé
слово.

Давать на слово—давати на віру.

Давать слово в чем—давати слово на
чому.

Поймать на слове—зловíти на мóви.

Не изменять (своему) слову—на (сво-
йому) слові стояти; не ламати (свого)
слова.

Передавать на словах—с м. **Передавать**.

Слово предстаиваетя—слово належить.

Лишние слова—зáйва мóба.

К слову (сказать)—до рéчи (мóвити).

Право слова—див. **Право**.

Слово ввернуть—прикіннути слово.

Честное слово—слово чести.

Объясняльное слово—з'ясувáльне слово.

Заключительное слово—прикінцéве слово.

Лишить слова—позбавляти слова кого.

Слово за слово—слово по слову.

В немногих словах—кількомá словáми.

Нарушить слово—зламати слово.

В克莱ить, ввернуть слово—вкіннути, при-
кіннути слово, слівцé.

При первом слове—на пérшому слові.

Верный слову—на слово вірний; пéвний
на слові.

Отказываться, взять назад свое слово—
зректися свого слова; відмовитися від
свого слова.

СЛОЖНОСТЬ—складність.

По (своей) сложности—(свою) складні-
стю.

В общей сложности—загалом; вкінці, усьом.

Сломать—зламати.

Сломать (себе) шею—скрутити, звернити (собі) м'язи.

СЛУЖАЩИЙ—службобець; (чинов.)—урядобець.

Расчитывать служащих—см. **Расчитываться**.

Банковый служащий—банковик.

Железнодорожный служащий—залізничник.

Служащий в сахарном производстве, торговле—цукровик.

Таможенный служащий—митник.

Наличный состав служащих—см. **Состав**.

СЛУЖБА—служба; посада.

Сослужить службу—прислужитися кому; зробити послугу кому.

Служба казенная, частная—служба урядова; приватна.

Состоящий на службе—см. **Состоять**.

Упущение по службе—службова провідна.

Служба движения—служба руху.

Служба тяги—возова служба.

Служба пути—дорожна служба.

Освобождать (отрешати) от службы—звільнити з посади.

Оставлять службу—кидати службу, служити; уступатися з служби.

Не в службу, а в дружбу—з приязні, а не з неволі.

СЛУЖИТЬ—служити за кого; бути за кого.

Служить чем—бути за що; працювати за що.

Служить к чему—бути на що.

Членский билет служит удостоверением—членський білєт підтверджує за посвідку.

Служить препятствием, помехой—бути на заваді, на перешкоді; ставати на заваді, на перешкоді, перешкоджати.

Он служит счетоводом—він служить за рахівника.

Это послужило нам основанием—це стає нам за підставу.

СЛУХ—чутка; поголіска.

Пошел слух—пішлась поголіска, чутка.

Носится, идет слух—пофоліска, чутка, йде.

Распространять слухи—ширити чуткі.

По слухам—чуткій йдуть, що...

СЛУЧАЙ—випадок; (в озможності)—нагода.

В большинстве случаев—з дебільшого; здебільше.

В случае—якщо; як буде.

В случае чего, на случай чего—в разі чого; на випадок чого.

В случае (несоответствия, необходимости)—в разі є, буде; коли є, буде (невідповідність, потреба).

В случае (неявки, отказа)—в разі, коли (не з'являється, відмовляється).

Искать случая—шукати нагоди.

Во всяком случае—у всіхому, в кожному разі.

В положительном случае—коли так.

В отрицательном случае—коли ні.

В противном случае—в протилежному разі.

В подобном случае—в такому разі.

На (всякий) случай—про (всякий) випадок.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

По случаю чего—з нагоди чого; з приходу чого.

По случаю (купить)—з окáї (купити).

Пользоваться случаем—користуватися з нагоди, з окáї.

Случай приключился—стáлась пригода. При случае—при нагоді.

Представился (удобный) случай—трапилася, вийшла (добра) нагода.

При первом удобном случае—при першій нагоді.

Благоприятный случай—добра нагода; окáїя.

Несчастный случай—нешастя; нещасливий випадок; лихий випадок.

Нередки случаи, когда—чáсто трапляється, що...

СЛУЧИТЬСЯ—трапитись; відпасти; (о людях)—нагодитися.

Случается—випадає; трапляється.

Случилось весной—прийшло по весні.

Случилось несчастье с кем—см. Несчастье.

Случаться кому быть—нагодити кого.

Случились как-раз представители центра—сáме нагодились представникі цéнtrу.

СЛУЧАЙНОСТЬ—випадкóвість.

По несчастной (случайности)—з лихої нагоди.

По счастливой случайности—з добраї нагоди.

СМЕКАТЬ, ЧТО—добирати розуму в чому; вхопити трохи в чому.

СМЕЛОСТЬ—сміливість.

Придавать смелости—додавати відваги, сміливості.

СМЕРТЬ—смерть.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Спасти от смерти—візволити від смерті.

Насильственная смерть—не свої смерті.

Внезапная смерть—нáгла смерть.

Мнимая смерть—зувмертв.

СМЕСЬ—мішанина; (жидкостей)—суміш; (думок)—плутанина.

Смесь различных понятий—плутанина різних розуміннів.

СМЕХ—сміх.

Возбудить смех в ком—розсмішити кого.

Разразился смехом—зайшовся від сміху.

СМЕШИВАТЬ—мішати.

Не следует смешивать с другими случаями—не можна плутати з іншими випадками.

СМОТРЕТЬ—дивитися; глядіти.

Смотреть за кем, за чем—доглядати кого, що.

Косо смотреть—кривим очком поглядати.

Смотреть резко—прікро дивитися, поглядати.

Смотреть растерянно—поглядати збентéжено; дивитися спантеличено.

Смотреть букой—вовком дивитися.

Смотреть в оба—взяти очі в руки; пильнувати; бути на остережі; матися на обережності.

Вдоволь насмотреться—напасті бачі.

Смотря по—як до; вважаючи на; з бляду на.

Смотрите-ка—диві пак; дивісь лишень.

Смотри—гляди-но.

На это нечего смотреть—на це нема чого вважати.

Смысл—розуміння; значення; рапція.

Без смысла (делать)—безглúздо (робити).

В смысле чего—що до чого.

В смысле—в розумінні.

Смысл буквальный—дослівне розуміння.
В буквальном смысле—буквально.
В отрицательном смысле—негативно.
В положительном смысле—позитивно.
В широком смысле—широко розуміючи.
В узком (тесном) смысле—вузько розуміючи.

Смысл природный—простий розум.
По смыслу (статьи)—за значенням (статті).

Здравый смысл—здоровий розум.
Смысл прямой, собственный—властиве розуміння.

Нет смысла (так поступать)—немає рा�ції (такé робити).

Нет смысла (в этом решении)—немає глупду (в цій постанові).

Извлекать смысл—з'ясовувати.

Добраться до смысла—дорозумітися.

СМЫСЛИТЬ В ЧЕМ—розумітися в чому, на чому.

Он в этом ничего не смыслит—він на цьому нічого не тýмить.

СНАБЖАТЬ КОГО, ЧЕМ—постачати кому що.

Снабжать город хлебом—постачати місту хліб.

СНАРЯЖАТЬ—устатковувати.
Снаряжать в дорогу—виряжати в дорогу.

СНАЧАЛА—спочатку; (с перша)—попереду; спершу; перше; (на первых порах)—по-первах.

СНЕГ—сніг; (толькó что выпавший) —пороща.

Глубокий снег—завальний сніг.
СНИХОЖДЕНИЕ—лásка; (материалъноe)—полéгкість.

Окажите снисхождение—зробіть лásку.
СНОШЕНИЕ—зносини.

Вести (торговые) сношения—проводити (торгбóї) зносини.

Внешние сношения—зовнішні (закордонні) зносини.

Вступать в сношения—захóдити в стосунки.

Налаживать сношения—нав'язувати зносини.

Иметь сношения с кем—мати зносини з ким.

СОБИРАТЬСЯ—збиратися.

Собираться со средствами для чего—скласти кошти на що; збива́тися на що; спромага́тися на що.

Собираться вместе—збиратися докупи.

Собирается буря, дождь—на бурю, на дощ заобсяться, кладеться.

СОБЛАЗН—спокуса.

Вводить в соблазн—спокушати кого; вести кого до спокуси.

СОБРАНИЕ—збори; (с очинение, законов и т. п.)—зібрання; збірка.

Общее собрание—загальні збори.

Закрывать собрание—закрива́ти збори.

Состоялось собрание—відбулося збори.

Предвыборное собрание—передвиборчі збори.

Вести собрание—керувати зборами.

Открывать собрание—роздочинати, відкрива́ти збори.

СОБСТВЕННОСТЬ—влáсність.

В собственность—на влáсність.

Приобретать в собственность—набува́ти на влáсність.

В пожизненную собственность—на влáсність до життя.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Собственность городская—міська, комунальна власність.

Собственность государственная—державна власність.

Собственность частная—приватна власність.

СОБЫТИЕ—подія.

Это событие имело место в...—ця подія відбулася (сталася) в...

Внешние события—звірхні події, обставини.

СОВЕРШЕНИЕ—виконання.

Совершение акта—складання акту.

СОВЕРШЕННО (в олe)—цілком; зовсім; геть чисто; до речісти.

Машина совершиенно износилась—машин на зовсім виробила; машину геть чисто зужито.

Совершенно неожиданно—нагло.

Совершенно один—сам-один.

Совершенно похож—достемено похожий.

СОВЕСТЬ—сумління.

По-совести—щиро.

У меня чистая совесть—у мене душа чиста.

СОВЕТ—рада; (помощь)—рада; порада.

По совету—за порадою; з поради.

Совет держать—раду радити.

Дельный совет—доладня рада.

Благоразумный совет—см. Благоразумный.

Совет получить—узяти раду.

Последовать чьему совету—піти за чиєю порадою.

Совет собирать—стявити раду.

Советовать кому—радити, рягти кого, кому.

СОВЕЩАНИЕ—нарада.

Частное совещание—приватна нарада.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

СОВОКУПНОСТЬ—суккупність.

По совокупности—в суккупності.

Все в совокупности—все гуртом; все загалом.

СОГЛАСИЕ—згода.

По (общему) согласию—за (спільною) згодою.

Изъявлять согласие—давати згоду; згоджуватися.

Взаимное согласие—обопільна згода.

СОГЛАСНО ЧЕГО, ЧЕМУ—згідно з чим.

Согласно работать—одностайно працювати.

СОГЛАШЕНИЕ—порозуміння; згода.

По соглашению с кем—порозумівшись з ким; за згодою, за порозумінням з ким.

Предварительное соглашение—попередня згода.

Прийти к соглашению—порозумітися; погодитися; поєднатися; дійті згоди.

Входить в соглашение—учинити згоду.

СОДЕЙСТВИЕ—допомога; піоміч; (благоприятство вование)—сприяння.

При содействии—за допомогою.

Содействовать кому—помагати, допомагати кому; сприяти кому.

Содействовать чему—спричинятися до чого.

Оказывать содействие—ставати у пригоді, в допомозі кому.

СОДЕРЖАНИЕ (жалованье)—платні; утримання; (книги)—зміст.

Содержание конторы, отделения и т. п.—кóпти на контóру, фíлю і т. ін.

Содержание кого производится комем—утримує кого хто.

По содержанию—змістом.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

На (своем) содержании—на (своїм) кóшті, угрýманиї.
Содержать кого—утрýмувати кого; (в се бе) — містити.

СОЖАЛЕНИЕ—жаль.
К (крайнему, величайшему) сожалению—на (привеликій) жаль.

Без сожаления—безжалально; без жáлю.
Достойный сожаления—жáлю гíдний.

СОЗНАНИЕ—свідомість.
Терять сознание—непрітómніти; пáдати в нестýму.

Быть в сознании—прітómним бути.
Приходить в сознание—прихóдити до пáм'яти; опрітómніти.

СОЗНАВАТЬСЯ В ЧЕМ—признавáтися до чóго.

Сознаваться в преступлениях—признавáтися злóчинами.

СОЗРЕВАТЬ—стýгнути.
Созревать умственно—до рóзуму дохóдити.

СОЛИДАРНОСТЬ—солідáрність.
По солидарности (с кем)—із солідáрності (з ким).

СОМНЕНИЕ—сúмнів; непéвність.
Без сомнения—напéвно; безперéочно; пéвна рíч; що й казати.

Это подлежит сомнению—це рíч непéвна.
Возбуждать сомнение—викликáти сúмнів.

Сомнение является—насувається сúмнів.
Не подлежит сомнению, вне всяких сомнений—безперéочно; по-за всýкими сúмнівами; по-над усýкі сúмніви.

Сомнению подвергнуть—пíддати в сúмнів.

СООБРАЖАТЬ—мíркувати.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Он ничего не соображает—він пíчого не тýмить.

Он тупо соображает—він вáжко думає.
Сообразить никак не могу—нік рóзуму не доберу.

СООБРАЖЕНИЕ—мíркування; розважáння.
По (моим) соображениям—на (мої) мíркування.

По соображении всех обстоятельств—розмíркувáвши всí обстáвни.

СООБРАЗНО С ЧЕМ—відповíдно до чóго.
СООБЩАТЬ—повідомляти.

Сообщать письменно—листобно повідомляти.

Сообщить известие—подáти звíстку.

Сообщите о принятых вами мерах—повідомьте, якýх зáсобів ви вжíли.

СООБЩАТЬСЯ—мати стосунки; (о сосудах)—сполучатися.

СООБЩЕНИЕ—повідомлення; (о бýя в лени и е)—оголóщення; (чего с чем)—сполучення; (с кем)—стосункý; знáснини.

Пути сообщения—шляхý (сполучення).
Сообщение прервалось—немáє звязку.

Пригородное сообщение—примíське сполучення.

Местное сообщение—місцéве сполучення.
СООБРЕДСТВИЕ—відповíдність; згідність.

В соответствии с чем—відповíдно до чóго.
СООБРЕДСТВУЮЩИЙ—відповíдний.

Соответствующий действительности—правдíвий; згíдний з дíйсністю.

СОПРИКАСАТЬСЯ—стикатися з чим; доторкáтися до чóго; (о земельных владениях)—сумéжити з чим; прилягáти до чóго.

Соприкасающийся—сумíжний.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

СОПРОТИВЛЕННЯ—опір.

Оказувати **сопротивлення**—опір чинити; іти в опір; опиратися проти чого; опір кому ставити.

СОСТАВ—склад.

В **полному составі**—в цілому складі.

Личний состав—особовий, персональний склад.

Наличний состав (служащих)—дійсний склад (службовців).

Подвижной состав поезда—рухомий склад потягу; рушні вагони.

По **составу**—складом.

Состав преступлений—склад злочину.

Состав суда—склад суду.

Весь **состав членов**—цілий склад членів.

СОСТАВЛЯТЬ—складати.

Составлять частину чого, предоставлювати що—становити.

СОСТОЯНИЕ—стан; статок; спроможність. Составляти **величезне становище**—збіти значне майно.

Терпти **становище**—ніжитися.

Бути в **становищі**—здолати; мати змогу, спроможність.

По **становищу (здоров'ю)**—станином (здоробля).

Состояние коштів—грошовий стан.

В **становищі зробити**—дужий зробити; здужати зробити.

Приводити в **(якое) становище**—доводити до (якого) стану.

Приводити в **хороше становище** що—до віднести до путь що.

Удручене **становище**—притгнення.

СОСТОЯТЬ из чого—складатися з чого. Состоять кем, где—бути за кого, ким, де.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Состоящий на службе в...—що працює на посаді в...

СОТРУДНИК—співробітник; супрацівник.

Деятельный сотрудник—стараний співробітник.

СОЮЗ—спілка; (государственный) союз.

Бути в **союзі**—спілкувати з ким.

Вступати в **союз**—входити в спілку; приставати до спілки.

СПЕЦІАЛИСТ—спеціаліст; фаховець.

Специалист по (внутренним проблемам)—спеціаліст (внутрішніх недуг).

СПЕХ—поспіх; хапаніна.

Мне не **к спеху**—мені не пильно.

СПЛЕТНИ—поговір.

Сплетни распускать—поговір пускати.

СПЛОШЬ—уряд; скрізь.

Сплошь и рядом—скрізь і всіди.

Сплошь покрýти—криймá вкрýти.

СПИСОК—спіс.

По списку—за списком.

Послужной список—службовий спис.

Ізбирательный список—вýборчий спис.

Исключить из списка—вýкresлити, вýписати із спису.

Заводить в список—заводити до спису; записувати.

СПОР—суперечка; змагання.

Спор по вопросам—суперечка в спрâвах; суперечка про питання.

Поднимать спор—зінмати суперечку.

Спору нет—безспорно; відома річ.

Об этом спору нет—про це нема що змагатись.

Вступить в спор—зазмагатися.

СПОСОБ—спосіб; (редство)—засіб.

Способ исправления, взыскания и т. п.—

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

спосіб відправити, стягти і т. ін.

По способу—способом.

Способ изыскивать, находить—добирати спосіб.

Таким способом—таким способом; (таким образом) —біже; отож.

СПОСОБНОСТЬ—здібність; здатність; хист. Иметь способность к чему—мати здібність, здатність, удачу, хист до чого.

Покупательная способность—купівельна спроможність.

Пропускная способность—перепускна спроможність.

За неспособностью (по неспособности)—через нездатність.

Способный к чему—здібний, здатний до чого, на що.

Не по твоим способностям—тобі не в хист; не до твоєго хисту.

СПРАВКА—дбівдка.

Наводить справки—довідуватися про що; довідки брати.

Давать справки—подавати довідки.

СПРАВЛЯТЬСЯ О ЧЕМ—довідуватися; (ч е м)—давати раду чому.

Справиться (окончить)—упоратися з чим.

СПРОС—попит.

Без спросу—не спітавшись.

Спрос и предложение—попит і постачання.

Спрос падает, возрастает—попит спадає, зростає.

Спрос не дыба—спіток не збиток.

СПУСТЯ (некоторое время)—по (якийсь годині).

Несколько лет спустя—кілька літ потім, по кількох роках.

260

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Немного спустя—трохи згодом; незабаром; згодівши трохи.

СРАВНЕНИЕ—порівняння.

В сравнении с кем, чем—проти, супротивного, чого.

Вне сравнений—поза порівнянням; над порівняння; над усé.

При сравнении (чего) обнаружено (что)—порівнювавши (що), виявлено, виявили, відкрито, відкрили (що).

СРАВНИТЕЛЬНО—порівнюючи.

Сравнительно с кем, чем—проти кого, чого.

СРАЗУ—відразу; зразу; за однім замахом.

Сразу стало ясно (ему)—як світло свінуло (йому).

СРЕДА (день)—середа; (весьество, тело)—середовище; (общество)—товариство; (оружение) —оточення.

Из среды кого (рабочих)—з-поміж кого (робітників).

В (такой) среде—посеред (такого).

В среде кого—посеред кого.

СРЕДНИЙ—середній; (умеренный)—помірний; (арифм.)—пересічний.

Средняя температура—пересічна температура.

Средних лет—середнього віку.

Средний слой—середній шар.

В среднем—пересічно.

СРЕДСТВО—засіб; спосіб; (денежные) —кішти.

Средства изыскивать, находить—способом, способом добирати; (о деньгах) —випускавати кіштів.

Платежное средство—виплатний засіб.

261

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Большие средства—великі кóшти.

Негодные средства—см. **Негодный**.

При хороших средствах—з добрими зáсобами; (о деньгах)—кóштами.

Собираться с средствами на что—см. **Собираться**.

Отсутствие средств—брак зásобів; (дениж.)—кóштів.

Средства к жизни—зásоби до життя.

Уделять, отпускать средства—давати, видавати кóшти.

Употреблять (всевозможные) средства—спбособу (всякого) вживати.

Средства на издание газеты—кóшти на видання газети.

Изыскивать всевозможные средства—усýкого спбособу добирати.

Образовать средства—склáсти кóшти.

Изыскав все средства—добрáви всіх спбособів.

СРОК—térmín; рéчнеч.

На срок—на térmín; на пéвний час,

К тому (определенному) сроку—на той (вýзначений) térmín.

В возможно скорый, кратчайший срок—як-пáшвýдче.

В двухмесячный срок—за два місяці; прbтягом двох місяців.

В определенные сроки—пéвними térmíнами.

Наступление срока—настáння térmínu.

Оканчивать срок (слуžбы)—стрóбку добувати.

По наступлении срока—як надíде térmíni.

Срок платежа—см. **Платеж**.

Срок истек—вýйшов térmín.

Истечение срока—скíнчення térmínu.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

По истечении срока—як вýйде, скíнчýться térmín.

Обозначить срок—вýзначити, призначити térmín; натермíнувати.

ССОРА—сварка.

Возникает ссора—берéться свárka.

Поднять ссору—збýти калатнéчу.

ССЫЛАТЬСЯ—покликáтися; посылáтися. **Ссылаясь на**—посилáючися на; покликáючися на.

СТАВИТЬ — стáвити; (пъесу) — виставляти.

Ставить на очную ставку—робítи звóдини; звóдити віч-нá-віч; стáвити нá-віч.

Ставить ударения—наголóшувати.

Ставить в тупик—загáнати в безвýхід, у слíпий кут.

Ставить ребром—стáвити руба.

Ставить в пример—стáвити за зразок.

Ни во что ставить—брáти нí зá що; мати нí зá що.

Он меня ни во что не ставит—він менé нí зá що маé.

СТАВКА—стáвка.

Очная ставка—звóдини.

Давать очную ставку—робítи звóдини кому; звóдити на очі кого з ким.

СТАНОВИТЬСЯ—ставати; робítися.

Становится грустно, радостно и т. п. — сум, журбá, жаль, ráдість берé, обíймáє.

Становиться более красивым, черным и т. п. — червонíшати, чорнíшати іf. р. ин.

Положение становится тяжелее—станóвиче вáжчас.

Становиться ровными рядами—ряд-у-ряд ставати.

СТАРАНИЕ—дбáння.

Употреблять старание—докладати рук.

Жаль стараний—шкода зáходу.

СТАРАТЬСЯ О КОМ, О ЧЕМ—дбати про кóго, що.

Стараться узнать образ мыслей—вивéдувати рóзуму.

СТАРИНА—старовинá.

Глубокая старина—дáвня давнинá.

По старине—по-старому.

СТАРОСТЬ—стáрість.

За старостью—з причин стáрости; чéрез стáрість.

Достичь старости—дíйтý, дожýти, старобóго вíку, старíх лíт.

СТАРШИЙ—старший; (главный)—головний.

СТАТЬ (в выражении: с какой статьи) —з якої речі.

СТАТЬ—стáти.

Стать на дыбы—дýбки стáти.

Стать на якорь—об'якоритися.

Стать чем—стáти за кóго; за що; зробитися ким, чим.

Я не стану возражать...—я не буду запрêчувати, не заперéчуватиму.

СТАТЬЯ—стáттý.

Это особая статья—це інша рíч.

По статье—за статтеó.

Доходная статья—прибутковá стáттý.

Вводная статья—вступнá стáттý.

Передовая статья—провіднá стáттý.

СТЕПЕНЬ—ступíнь.

В гораздо большей степени—далéко більше.

СТИРАТЬ—стирати; (белъе)—прáти.

Стирать с лица земли—з світу зглáдити.

СТЕЧЕНИЕ—стíкáння; сплив; збíг.

Стече́ние обстоятельств—збíг обстáвин.

Стечение народа—стóвище; натови.

СТИСКИВАТЬ—стискáти.

Стискивать зубы, руки—зціплювати зýби, рóуки.

Стиснуть в тисках—узáти в лещáти.

СТОИМОСТЬ—вáртість.

По стоимости—вáртістю.

Выше своей стоимости—над свою вáртість.

Стоимость не превышает—вáртість не перехóдить, не перевíщує.

СТОИТЬ—кóштувати.

Стоящий—вáртий.

Стоит рубль—кóштує карбóванця.

Не стоит—не варт; не вáрто.

Стоит вам только приказать—трéба вам тільки наказáти.

Ничего не стоять—ні по чому бúти.

СТОЛ—стíл.

Адресный стол—адресбве бюро.

Письменный стол—писéмний стíл; стíл до письма.

СТОЛЬ—такýй.

Столъ большой—отакýй.

СТОРОНА—бíк; (юрид.)—сторонá.

Быть в стороне—бýти в бóді, на бóці.

В стороне—бсторонь.

По левую сторону—ліворúч.

По правую сторону—правбрúч.

Оставляя в стороне что—полишаючи, помíнаючи що.

Держаться в стороне—сторонитися; тримáтися бсторонь.

Переходить на чью сторону—перекидáтися на чий бíк.

В разные стороны—рíзно.

С обеих сторон—з обóх боків; обíруч.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Лицевая сторона (документа)—звірхній бік (документу).

Лицевая сторона дома—чоло будінку.

Узнавать стороною—від людей дізнатися.

Обратная сторона—зворот.

На обратной стороне—на звороті.

По обеим сторонам—обабіч; по обидва боки.

По сторонам—по боках; з боків.

Осматривать со всех сторон—см. **Осматривать**.

Принимать, брать чью сторону—ставати за кого; брати чий бік; прихилятися до кого; пристати до кого.

Окрестная сторона—околиця.

Склонять в свою сторону—залучати, привертати, прихиляти на свій бік.

Стоять на чьей стороне—тягти за ким. **Договаривающиеся стороны**—договірні строни.

На все четыре стороны—на чотирі вітри. **Мое дело сторона**—мої хата скраю.

СТОЯТЬ—стоїти.

Спрос стоит—попити тривास.

Стоять за кого—обставати за ким.

Стоять на часах—стоїти на варті; чатувати.

Стоять горой за кого—розпинатися за кого.

Стоять на своем—правити своє.

Стоять ~~ожидала~~ очереди—застоявати чéргу.

СТРАХ—страх; ляк; перéляк.

Со страхом—з лáко.

Страх как много—страшенно багато.

Страх наказания—загрóза кáри.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Внушать, наводить страх—здавати страху кому.

СТРЕМИТЬСЯ К ЧЕМУ—прагнути до чого, чого.

Стремиться к науке—пориватися до науки.

Стремиться заглянуть, взять—поривати очі, руку.

СТРОИТЬ—будувати.

Строить дом—клáсти будíнок.

Строить козни—лиху дýмку мати.

Что он там строит—що мудrýє; що він на дýмку взяв.

Строить воздушные замки—химбri ганяті; дýмкою багатити.

СТРОКА—рядок.

Красная строка—новий рядок.

СТЫД—сброму.

От стыда—з сброму.

К стыду—на сброму.

Вводить кого в стыд—сброму завдавати кому.

СУД—суд.

По суду—після сúду.

Вести суд с кем—позиватися з ким.

Искать по суду—праvити судом; позивати.

Уголовное, гражданское отделение суда—карний, цивільний відділ суду.

Подвергать, предавать суду—віддавати під суд.

Подвергаться суду—підпадати під суд.

Привлекать к суду—притягати до прáва; позивати кого.

Состав суда—см. **Состав**.

Судопроизводство уголовное, гражданское—судівництво кárne, цивільне.

СУДЬБА—доля.

На произвол судьбы—на призволі́ще.
Судьба благоприятствует кому—доля слу́жити кому.
Судьба играет—доля жартує.
СУЖДЕНИЕ — суждення; суд; розсуд; думка.
Представлять на чье суждение—здава́ться на суд чий.
СУММА—сума; (и то г) — підсумок.
Причитающаяся сумма—налéжна сúма.
Должная сумма—потрібна сúма; налéжна сúма.
Переходящие суммы—перехідні сúми.
Суммы наложенных платежей—післаплатні сúми.
По сумме—сúмою; в сúмі.
Вся сумма—ціла сúма.
Значительная сумма—повáжна сúма.
В сумме это составляет—загалом, загáльною сúмою це становить.
СУЩЕСТВО—істба; суть.
Высказываться по существу—висловлюватись до дíла.
СУЩЕСТВОВАНИЕ—існування.
Влачить существование—животіті, нідти.
СУТКИ—доба.
Круглые сутки — цілу добу, чéрез цілу добу.
СУЩНОСТЬ—суть.
В сущности—по суті; властіво.
СХОДИТЬ ЗА КЕМ, ЧЕМ—сходити по кóго, що.

Сходи за бумагами—ходи по листí.

Сходить за кого, что—прáвити за кого, що.

Сошел за начальника—спráвив за начальника.
Сходить с ума—божевóліти.
СХОДИТЬСЯ—схóдитися.
Сходитьсь мыслями—збíгатися думкáми.
Сходитьсь (в д е л е)—погóдитись; поєднатись.
СЧАСТЬЕ—ща́стя.
Счастье твоё, что—мáеш ща́стя, що, к счастью, на счастье—на ща́стя.
СЧЕТ—лічба, (до к у м е н т) —рахунок.
Текущий счет—біжучий раҳунок.
Лицевой счет—особовий раҳунок.
Личный счет—особистий раҳунок.
Активные счета—активні раҳунки.
Счет депозитов и невыплаченных сумм—радунок депозітів та несплачених сум.
Вносить (суммы) на текущий счет—вкладти (суми) на біжучий раҳунок.
Счет имущества, вновь поступившего в отчетный период—рахунок майнá, що надійшлó за звітний період.
В счет (жалованья)—на раҳунок (платні).
В счет будущих платежей—у платіж надалі.
Счет (случайных) прибылей и убытков—рахунок (випадкóвих) прибутків і втрат.
За чей счет исполнено, издано и т. п.—кóштом чýм вýконало, вýдаю і т. и.
На чей (чужой) счет жить—чиýм (чужýм) кóштом жити.
На казенный счет—урядóвым кóштом.
На чей счет (говорить, намекать)—на чий карб (заклдати, натякati).
На счет этого—що до цього.
На счет этого говорить—про це (говорити).

На счет этого я спокоен—це мене не турбувє.

Счет расходов по непосредственному обслуговуванню рабочих и служащих—рахунок видатків на безпосереднє обслуговування робітників та службовців.

Счет специальных текущих счетов под обязательства и процентные бумаги—рахунок спеціальних біжучих рахунків під зобов'язання та відсотків паперу.

Сводить счеты—обраховуватися; робити обрахунок; закінчити рахунок; облійтися з ким.

Сведение счетов—обрахунок.

По счету первый и т. д.—числом п'ерший і т. ін.

На хорошем, плохом счету быть—доброму, лиху славу мати.

По моему счету (их столько-то)—на мій лік.

Счетом выдавать—видавцем давати.

Без счета, без числа—без міри, без ліку.

Принимать без счета—брати не лічівші.

По счету (принимать, сдавать)—(приймати, здавати) під лік.

По счету (документу)—на рахунок.

В конечном счете—наприкінці; кінець-кінцем.

Остается счетом—лишається ліком.

Поставить в счет—заличити; записати на рахунок.

Сложить со счетов—вийлючити з рахунків.

Заключать счета—замикати рахунки.

Не в счет—не в числі.

Принимать на (свой) счет—брати на (свій) рахунок; (и нос.)—брати на свій карб.

Относить на чей счет—заличувати на чий

рахунок; (и нос.)—брати на чий карб.
На свой счет принять (о деньгах)—взяти на свій кошт; взяти кошти на себе; (переносно)—взяти на свій карб.

Открывать счет—відкривати рахунок.

По счету получать—одержувати на рахунок.

Быть на счету—бути під ліком.

СЧЕТЫ—рахівниця.

Класть на счеты—кідати на рахівницю.

СЧИТАТЬ—лічити, рахувати.

Считать кого, кем, что чем—вважати, мати кого, за кого, за що.

Считать по порядку—см. Порядок.

Считать врученной—вважати за вручену; за дару до рук.

Считать необходимым—вважати за потрібне.

Считать что-либо хорошим, дурным—мати щось за добрє, за зло.

Считаться с кем, чем (принимать во внимание)—вважати на кого, що.

Т.

ТАЙНА—таємниця.

Сохранять тайну—переховувати таємницю.

Открыть тайну—виявити таємницю.

Оставить что в тайне—полишити щось таємним.

Выдать тайну—зрадити таємницю.

В тайне—таємно.

ТАК—так.

Так как—а що; а як; тому, що; тим, що; тогож, що; (в серед. предл.)—бо; че рез те, що;

Так ли—чи-так.

Так-сяк—аби-як; сяк-так.
Так-называемый—так званий.

Так много—такого багато.

Так и быть—нехай згода.

Так вот—так от; так отб.

Так куда—де-там.

Так-то—отож; он як.

Так сказать—мовляв; так мовити-б.

Так точно—достотно; так самісінько.

Так что-ж—то-що-ж.

Так или иначе—чи так чи інак(ше).

Также—так само; також; теж.

ТАРИФ—тариф.

По тарифу—за тарифом.

Тариф по поясам—смуговий тариф; тариф посм'яжно.

ТВЕРДО—твірдо.

Твердо знать—добрє знати, тымити.

ТЕЛЕГРАФ—телеграф.

По телеграфу—телеграфом.

ТЕЛЕФОН—телефон.

По телефону—телефоном.

ТЕМА—тéма.

Большая тема—пекúча тéма.

По теме—на тéму; за тéмою.

ТЕОРИЯ—теорія.

По (моей) теории—на (мóю) теорію; (с о-
г л а с н о) —за (мою) теорією.

ТЕПЕР—тепер.

Теперь настоящая пора—тепér сáме час.

ТЕРПЕНИЕ—терпіння.

Выводить из терпения—позвавляти когó
терпію; уривати терпéць кому.

**Не в терпеж стало, терпение лопнуло, вы-
шел из терпения**—терпéць увірвався
(чому).

ТЕЧЕНИЕ—течій.

Против течения—проти водí, течії.

По течению—за водбою.

С течением времени—см. Время.

ТОВАР—товар.

Товар всегда имеется—товар (крам) зав-
сідí є; товару не збуває.

**Товар мануфактурный, красный, галант-
рейный, мелкий**—крам.

Раскладывать товар—роздашовувать то-
вар, крам.

Покупной товар—збутний товар, крам.

ТОВАРИЩЕСТВО—товариство.

Товарищество на вере—товариство на ві-
ри.

Ссудо - сберегательное товарищество —
опадно-позичкóве товариство.

Паевое товарищество—пайовé товариство.

Акционерное товарищество—акційне то-
вариство.

Потребительское товарищество—спожív-
че товариство.

ТОЛК—тýма; глузд; рóзум.

Без толку—без путтý.

Понимать, знать толк в чем—розумітися,
знатися на чому.

Взять в толк—добрati (рóзуму).

Добиться толку—допитатися.

Сбивать (ся) с толку—збивати (ся) з пан-
телику; затуркати когó.

ТОЛКОВАНИЕ—тлумачення.

Распространительное толкование—поши-
рене тлумачення.

ТОЛЬКО—тільки.

Только бы—аби

Только-что—допіру; щó-йно; оце зараз.

ТОРГОВЛЯ—торгівля, торг.

Оптовая торговля—гуртовá торгівля.

Розничная торговля—роздрібна торгівля.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Внутренняя торговля—внутрішня торгівля.

Заниматься торговлей—торгувати.

ТОТ—той.

Тот именно—той саме.

И тот, и другой—см. Другой.

ТОЧКА—крапка; (матем.)—точка.

Точка зрения—погляд.

С точки зрения—з погляду.

Точь-в-точь—точісінко; достемнісінко.

ТРЕБОВАНИЕ—вимога; (действие)—вимагання.

По требованию кого делать что—на вимогу чию чинити, робити що.

Пред'являть по (первому) требованию — показувати, подавати на (першу) вимогу.

По требованию отпустить товар—за вимогою давати товар.

По всем требованиям (науки, закона, нравов)—за всіма вимогами.

Исковыe требования—позовні домагання.

ТРЕБОВАТЬ—вимагати; (нуждаться в чём)—потребувати чого.

Требуется—трέба.

Потребует много времени—візьме багато часу.

Дело требует рассмотрения—справу трéба розглянути.

Требовать настойчиво—уперто вимагати.

ТРЕВОГА—тревога.

Ударить, бить тревогу—дзвонити, бити на спôлох, на гвалт.

ТРУД—праця.

С большим трудом—на превлику силу, силу-в-силу.

Дать себе труд—завдати собі праці.

Наemный труд—наймана праця.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Пользоваться (чужим трудом)—вживати (чужої) праці.

ТЮРЬМА—в'язниця.

Посадить в тюрьму—завдати до в'язниці.

Попасть в тюрьму—потрапити до в'язниці.

ГЯЖБА—пбозов.

Вступить в тяжбу—запозицятися.

У.

УБИРАТЬ,-СЯ—убирати-ся; прибирати-ся; опоряджати; (у крашати)—чепурити-ся; (уходити)—забиратися.

Убираися, убирайтесь—гетьте, гетьте.

Убираться по-добру, по-здраву — тікай, забирайдися, поки цілій.

УБЫТОК—втрати.

Продавать с убытком—см. Продавать.

Причинять наносить убытки—здававати втрати; призводити до втрати.

Возмещать убытки—вертати, покривати втрати; відшкодовувати втрати.

Вводить в убыток—доводити до втрати.

Потерпеть, понести убытки—мáти втрату; зазнати, набратися втрат.

УВАЖЕНИЕ—повага; шанга; шанування.

Питать уважение к кому—шанувати; мáти на повазі кого; мáти пошану до кóго.

Засвидетельствовать уважение — см. Засвидетельствовать.

Оказывать уважение, неуважение—давати, віддавати, пошану, зневагу.

Внушить к себе (большое) уважение—надати собі (великoi) пошану, поваги.

УВЕКОВЕЧИТЬ—увічнювати.

Чтобы увековечить память о нем—на вічністі його пам'яти.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

УВЕРЕННЫЙ—певний; певен; упевнений.
Быть уверененным в чем — бути чого певним.

УВОЛЬНЕНИЕ—звільнення.

Представить к увольнению—подати до звільнення.

УГОДНИЙ—уподібний.

Как вам угодно—як собі знаєте; воля ваша.

Сколько угодно—скільки хочете; доволі.

Что вам угодно—чого ви бажаєте.

Не угодно ли вам—чи не дозволите; чи не бажаєте ви.

УГОЛ (внутренний)—кут; (внешний) —ріг.

На углу (улицы)—на розі (бульви).

Иметь свой угол—свій куток мати.

Во главу угла—на чолі; на чільнé місце.

УГРОЗА—загроза; погроза.

Создавать угрозу—загрожувати; ставити під загрозу.

УДАВАТЬСЯ—щастити; фортунити.

Это мне удалось—це мені пощастило зробити.

УДАРИТЬ—ударити.

Ударить в грязь лицом—набратися сброму; дійти сброму.

Он не ударит лицом в грязь—він не осоромиться.

УДАЧА—щастя; талан; удача.

На удачу—на щастя; навмання; на-бспіл.

Ему во всем удача—все йому йде в руку.

УДИВЛЕНИЕ—здивування; діво; дивина; дивовижка.

Возбуждать удивление—на превелике діво.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

На удивление—на діво; напрочуд; на дивовижку.

УДИВЛЯТЬСЯ ЧЕМУ—дивуватися з чого, на що.

Удивляемся вашему молчанию—дивуємося з вашої мовчанки.

УДОВЛЕТВОРЯТЬ—задовольнити.

Всех не удовлетворишь—на всіх не вистачиш.

Это не может быть удовлетворено—цього не можемо задовольнити.

УДОВОЛЬСТВИЕ—утіха, приємність.

К (великому) удовольствию—на (превелику) втіху, задовolenня.

С удовольствием—залибкі; з охотою; з приємністю; (дуже) радо.

Для (своего) удовольствия—(собі) на втіху.

Доставлять удовольствие кому—тішити кого; давати втіхи, приємності кому.

Находить удовольствие в чем—кохатися в чому.

В удовольствие—до сподоби.

Сделайте мне удовольствие—зробіть мені приємність, ласку.

УДОСТОВЕРЯТЬ (документ) —посвідчува-ти (документа).

Удостоверяться в чем—впевнятися чого, в чому.

УДРАТЬ—утекти; (и р о н.) —п'ятами наки-вати.

Удрать штуку—викинути штуку.

УЗНАВАТЬ—пізнавати; признавати; довідуватися.

Узнавать что из (верных) рук—довіда-тись про що з (певного) джерела.

Узнать о чем—дізнатися про що.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Мы поздно об этом узнали—ми пізно проце довідались.

УКАЗАНИЕ—вказівка.

Давать указания—давати нáвід.

По указаниям—за вказівкáми.

УКАЗАТЕЛЬ—покáжчик.

Алфавитный указатель—абеткóвий покáжчик.

УКАЗЫВАТЬ—укаzувати; покáзувати; заzначати.

Это указывает, что—це покáзує, що.

Это указывает на—це свíдчить про, за.

УКРЕПЛЯТЬ, -СЯ—zmіцнити, -ся.

Укрепляться (входить в силу)—вбиватися в силу, в потугу.

УЛИКА—дóказ.

Вещественная улика—річовий дóказ.

Живая улика—наобчний свíдок.

УЛИЧАТЬ—доводити; спíймати.

Уличить кого в причастности к делу—вýкрити причéтність кого до спрáви; доказати причéтність його до спрáви.

УМ—róзум.

В уме ли ты—чи при рóзумі ти.

С ума не идет—з дўмки не схóдить.

Светлый ум—ясний рóзум.

Ограниченнý ум—тісний рóзум.

Угловатый ум—дýта голова.

Взяться за ум—за рóзум узýтися; скаменітися; стýмитися.

Навести на ум—на рóзум навести.

Мало ли что на ум приходит—чого на дўмку не спадає.

Быть на уме—на дўмці стойти.

Напрягать ум—напрýжувати дўмку.

Быть в своем уме—при рóзумі бути.

Быть не в своем уме—не сповнá рóзуму бути.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Лишиться ума—з рóзуму спáсти; рóзуму рíшýтися.

Себе на уме—хýтрий.

Из ума вон—зовсíм забýв.

Приходить на ум—спадати на рóзум, на дўмку.

Сходить с ума—божевóлти; (и р о н.)—з глúзду з'їздити.

Умом дойти—рóзумом добрати.

Умом не зрелый—рóзумом не дíйшлий.

Задним умом крепок—мúдрий по шкóді. **У него не то на уме**—у нýбого не те на дўмці.

Взбрести на ум—впасти в голову; набрести в голову.

Что на ум взбредет—що в голову влїє.

Ума не приложу—не зберéу дўмки; рóзуму не приберéу; рáди не дам.

Ума набираться—рóзуму набирáтися.

На уме вертится—на дўмці круйтýться.

И на уме не было—й на дўмку не спадáло.

Умирать—умирáти; конáти.

Умирать от чего—умирáти з чóго.

Умудряться—добирáти, прибиráти рóзуму; добрати хисту.

Умысел—námír; zámír.

С умыслом—navmýsno.

Унижение—принíження; наýга.

Вынести унижение—dízñati наýgi.

Упадок—занéпад.

Приходить в упадок—занепадати.

Приходить в совершенный упадок—звóдитися нí наýшo; схóдити нí наýшo.

Находящийся в упадке—pídupálij.

Упереться в Чем—затýтися на чóму.

Уплата—víплата; спíлата.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Причитається к уплаті—налéжить вíплáтити; налéжить до вíплáти.

Уплата по счету, по векселю—оплáта рахунка, вéкселя.

Производить оплату—спláчувати.

УПЛАЧИВАТЬ—вíплáчувати; спláчувати.
Уплачивать по частям—вíплáчувати частинами.

УПОЛНОМОЧЕННЫЙ КЕМ (союзом)—увовноважéнний від кóго (від спíлки).

УПОЛНОМОЧИЕ—увовновáження.

По уполномочию—з уповновáження.

УПОТРЕБЛЕНИЕ—вживання; вжýток.

Выходить из употребления—вивóдитися.
Из'ять из употребления — вýлучити з ужýтку.

Бывший в употреблении—вживаний.

Годный к употреблению—см. Годный.

При употреблении—вживáючи.

По употреблении—вживши.

Для (домашнего) употребления — для (хáтнього) вжýтку.

Целесообразное употребление—доцíльний ужýток.

УПОТРЕБЛЯТЬ—вживáти; (в пиш.)—споживáти.

Употреблять во что—обертáти; повертáти на що.

Употреблявшийся—вживаний.

УПРАВЛЕНИЕ—керувáння; урядувáння; порядкувáння.

Общий ход управления—загálльне керувáння.

УПРАВЛЯТЬ—керувáти; урядувáти.

Управлять государством—державувати.

УПРЕКАТЬ—догáну давáти.

Упрекать кого за что—дорíкáти комú чим.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Упрекать самого себя—на сéбе самбóжалкувати.

УСВАИВАТЬ—засвóювати.

Усвойте это себе хорошенько—затýмте це собí дóbre.

УСЕРДНЫЙ—щíрый; запопáдливий; чíпкий.

Усердно работать—рýки прикладáти; щíро працювати.

УСИЛИЕ—зусíлля; прáця; труд.

Стоило больших усилий—стáло труда величíкого.

УСЛОВИЕ—умóба.

Добиться лучших условий—вýговорити країці умóби.

Предварительное условие — поперéдня умóба; вступнá умóба.

Согласно условия—згíдно з умóбою.

Необходимое условие—невíдмíнна умóба.

По условию—за умóбою.

Выполнять условие—виконувати, додéржувати умóбу.

Условия пользования—умóви користувáння.

Вносить (в договор) новые условия — запровáджувати (до дíговору) новí умóви.

УСЛУГА—пóслуга.

К вашим услугам, готовый к услугам—до вáших пóслуг (готóвий);

Оказывать услугу—прислужýтися кому; стáти в пригóді, в пóслuzi кому.

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ—удосконалéння.

Технические усовершенствования — технíчні удосконалéння.

Существенные усовершенствования — іс-tóтнí полíпшення.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Усовершенствование аппарата — поліпшення апарату.

УСМОТРЕНИЕ—роздгляд; бляд; рóзсуд.
Делайте по своему усмотренiu—робіть, як вам здається краще; робіть по своїй волі.

По (вашему) усмотренiu—на (вашу) думку; волю.

Предоставлять, передавать на усмотрение чье—віддати на рóзсуд чий; здавати на думку, волю чио.

Отдавать на чье усмотрение—здаватися на кого.

УСТАНАВЛИВАТЬ—установлювати; уставляти; (определять) — визначати; (водити) — запроваджувати; впроваджувати.

УСПЕХ—успіх.

Полный успех—цілковитий успіх.

С успехом—успішно.

УТВЕРЖДАТЬ (приговор) — затверджувати; (противно) — твердити.

УТВЕРЖДЕНИЕ — затвердження.

Вносить на утверждение — подавати на затвердження.

УТЕШЕНИЕ—роздрада.

Плохое утешение—невелика розрада.
Доставлять утешение кому—роздріджувати кого; давати розраду кому.

УТРО—ранок.

Утром—ранком; уранці.

Каждое утро—що-ранку.

На другое утро—другого ранку.

Рано по-утру, рано утром—зрана; рановранці.

С утра—зранку.

Доброго утра—добрій ранок; добрý-ранок.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

С раннегоп утра—спозаранку.
Утром и вечером—рано й вечір.
УХО—ухо; вухо.

Навострить уши—насторожити, напоробити вуха.

Крепок, туг на ухо—недочувáє.

УЧАСТОК—ділянка; дільниця.

Участок земли (вакантний) — боруб (гуляцький).

УЧАСТИЕ—участь.

Принять (живое) участие—взяти (пільну, жвáву) участь.

Деятельное участие—діяльнна; старана участь.

Привлекать к участию—притягáти до участі.

При участии—з участю.

УЧЕТ (товара) — облік; (векселя) — дíсконт.

Брать на учет—брáти на облік.

Снять с учета—списáти з обліку.

Производить учет (товара) — облічувати товар; робіти, перевбóдити облік (товару).

Строгий учет—пільний облік.

Вести учет—обраховувати; провáдити облік.

Учитывать — облічувати; обраховувати; (векселя) — дісконтувати.

Учитывать трудности, обстоятельства... — зважати на тру́днощі, обстáвни...

УЧИТЬ—учити; вчити.

Учить кого чему—учити, навчати кого чого.

Учиться делопроизводству—учитися ділово́дства.

УЩЕРБ—шкода; утрата.

В ущерб—на шкоду.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Причиня́ть ущерб—робіти; чинити; шкодити; ушкоджувати.

F.

ФАМИЛИЯ—прізвище.

Ім'я, отчесво и фамилия—їм'я, по батькові та прізвище.

По фамилії—на прізвище.

ФОРМА—фірма.

В денежной форме—громіма; грішми.
В форме обязательств, расписок—зобов'язаннями, розійсками...; як зобов'язання, як розійски...

По своей форме—фірмою (своєю).

ФОТОГРАФІЯ—фотографія.

Снимать фотографию—фотографувати.

Сниматься на фотографии—фотографуватися.

ФРОНТ—фронт; чоло.

Ставить во фронт—шикувати.

Переменить фронт—перешкідувати; (и р о н.)—іншої застівавати.

X.

ХАРАКТЕР—характер; (у человека)—удача; нагура.

Характером—на вдачу.

Сильный характер—міцна вдача.

По характеру—характером, вдачею.

ХВАТАТЬ—хапати; (быть достаточным) —вистачати; ставати; (доставати, достигать) —сягати; досягати.

Не хватает денег—не стає брошей.

ХЛЕБ—хліб; (в зерне) —збіжжя.

Снимать хлеб—збирати збіжжя.

ХЛОПАТЬ—ляскати.

Хлопать в ладоши—плескати в долоні.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

ХЛОПОТАТЬ—клопотатися; тіклуватися; (о документах) —вправляти документи.

Хлопотать о чем—клопотатися про що; журитися чим.

ХЛОПОТЫ—клопот; клопоти; зáходи.

Причинять хлопоты—завдавати клопоту; клопотати голову (кому).

Будет вам с этим хлопот—матимете з цим клопоту.

Избавиться от многих хлопот—багато клопоту з голови скинути.

ХОД—хід; рух; перебіг.

По ходу (дела)—з розвитку справи.

Умерить ход—придérжати ходи; зменшити ходи.

В большом ходу (товар, изделие)—дуже ужитіваний (товар, вироб).

ХОДАТАЙСТВО—клопотання; заступництво.

По ходатайству—на клопотання; з клопотання.

Входить с ходатайством—вдаватись із клопотанням.

Возбуждать ходатайство—порушувати клопотання.

Вследствие ходатайства—зважаючи на клопотання.

ХОДИТЬ—ходіти.

Ходить за чем—ходіти по що.

ХИТРОСТЬ—хитрість; хитроці.

Употреблять хитрости—брратися на хитроці.

ХОЗЯЙСТВО—господарство.

Комунальное хозяйство—комунальне господарство.

Вести хозяйство—господрювати.

ХРАНЕНИЕ—схов; сховок; ховання.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

На хранение (давать)—на сков, до скбву,
на скбваку (давати).

ХУЖЕ—гірше.

Хуже всего—найгірше.

Как можно хуже—як найгірше.

Ц.

ЦЕЛЬ—мета.

С целью—з метою.

В целях (получения и т. п.)—щоб (одер-
жати й т. інш.).

Ставить себе целью—стáвити собі за мету.

Задаться целью—узяти, забрати в голову
що; завзятися на що; постáвити собі
мету.

Достичь (определенной) цели—досягти
(пéвної) мети; осягнути (пéвну) мету.

Цель достигнута—мети осягнено.

Употреблять для (другой) цели—вживá-
ти на (іншу) потрéбу.

Иметь целью—мати на меті.

ЦЕНА—ціна.

Цена номинальная—ціна номінальна.

Твердая цена (о пределенія)—стá-
ла ціна; (устойчивая)—станівка
ціна.

Цена рыночная—ціна рýнкова.

Цена падает—ціна спадає, знижується,
ніжчає.

Цена подписьная—передплата.

Заготовительная цена—собівáртість.

За бесценок—за бéзцін.

Вздуть, нагнать цену—нагнáти ціну.

Ломить цену—гнуті, загинáти ціну.

Определить, назначить цену—склáсти, по-
клáсти, вýзначити, призначити ціну;
нарядити ціну.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДЛГОВОЇ МОВИ.

Сбивать цену—збивáти ціну.

Ошибаться в цене—процінувати, проці-
нити; помилитися на ціні.

Падать в цене—в ціні спадати; з грошей
вихóдити.

Повышать цену—підвіщувати, підбива́ти
ціну.

Подниматься в цене—в грóши йти; до-
рóгшати.

Указать цену—зазнáчити ціну.

Раскладывать цены (на товар)—знáчити
ціну; цінувати.

По (какой) цене—по (якій) ціні; за (яку)
ціну.

Понизить, снизить цену—спустіти в ціні.

Справляться о цене—розпýтувати про цí-
ну; допýтуватися ціні.

Сойтись в цене—погóдитися на ціні.

Справочная цена—торгова ціна.

Подходящая цена—поцінно.

Действительная цена—справжня, правдý-
ва ціна.

Цены без запроса—ціни без запрáви, без
торгу.

ЦЕНТР—центр, осередок.

Центр города—середмістя.

Ч.

ЧАС—годіна.

В час, два, три и т. д.—о пéршій, другій,
третій і т. д., годіні.

С часу на час—от-от; що-годіни; кóжно-
го чásу.

Час от часу—що-раз; врядý-годý.

В пол-пятого—о пів на п'яту; о пів до
п'ятої.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

В п'ять часов ровно—саме о п'ятій годині.

В четверть пятоого—чверть на п'яту.
Без четверти п'ять—за чверть п'ята;
чверть до п'ятої.

ЧАСТО—часто.

Очень часто—часто-густо.

ЧАСТНОСТЬ—окрімість.

В частності—зокрема.

ЧАСТЬ—частіна; (отделение в учреждении)—відділ.

Уплачивать по частям—с м. **Уплачивать.**

Частю—по часті.

Учебная часть—навчальна частіна.

Большоею частью, по большей части—здебільшого; переважно.

Остальная часть—репшта.

ЧАСЫ—годінник.

По часам—за годінником; від годіни.
Часы впереди—годінник покажує наперед, поспішає.

ЧАЩЕ—частіше.

Чаще всего—найчастіше.

ЧЕГО ДОБРОГО—бувá; часом; хто-зна.

ЧЕЙ—чий.

Чей-то—чийсь.

Кое-чей—де-чий.

Чай-нибудь—чай-небудь.

Чай бы то ни было—хоч чай; аби-чий.

ЧЕЛОВЕК—людіна.

Сколько человек—скільки душ.

Наблюдательный человек—спостерéжива людіна.

Представительный человек—стáвна людіна.

Подозрительный человек (которому нельзя доверять)—непéвна лю-

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

діна; (по характеру)—підозріліва людіна.

Понимающий человек—тімúча людіна.

Порядочный человек—порядна людіна.

Сделать человеком—на людіну настапо-віти.

Почтительный человек—шаноблива людіна.

Основательный человек—статéчна, поважна людіна.

Человек с положением—людіна на ста-новищі.

ЧЕМ—чим.

Чем далее, тем—де-далі то, що-далі, то. **Чем-то**—що-то.

Чем скорее, тем лучше—що-швидче, то краще.

Чем... тем—що... то.

ЧЕРЕД—чергá.

Придет черед—дійдеться ряд.

ЧЕРЕЗ—чéрез; за.

Через кого (передать)—ким (переказати, передати).

Через (посредство)—за (посерéдництвом).

ЧЕРНОВЫЙ—чernovýj.

Черновая—чernétka.

ЧЕРТА—rýsa.

В черте города, оседлости—в мéжах міста, осідлости.

В общих чертах — загáльно; загáльними рисами.

ЧЕСТЬ—честь; (уважение)—шáна; по-шáна.

В честь—на честь.

Имею, считаю, считаю за честь—мáю за честь.

Затрагивать честь—ущербíти честь кому.

Соказывать честь—робити, давáти честь.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

Оскорбити честь—покривдити на честі; порушити честь.

Блюсти свою честь—клáсти честь на собі.

Покушатися на честь—вáжити на честь.

Быть в чести—бýти в пошані.

ЧИСЛО—числó; день.

Средним числом—пересíчно.

Из числа (членов)—споміж (члénів).

От такого-то числа—з дня такого.

ЧИСТЫЙ — чистий; (аккуратний) — охáйний.

Чистое золото, серебро—щíре зблoto, сріблó.

ЧИТАТЬ—читáти, зачитáвати.

Приговор читался пять часов—прýсуд чýтalo п'ять годíн.

Читать громко, вслух—читáти гóлосно, в гóлос.

ЧТЕНИЕ—читáння.

Беглое чтение—швидкé читáння.

ЧТО—що.

Что ли—абó-що; чи-що.

Что-нибудь—щось; що-нéбудь; аbý-що.

Что-то—щось.

Что бы ни—хоч що.

Во что бы то ни стало—за всяку цíну.

Что касается меня—що-до мéне; як на мéне.

Что (есть) мочи—що-сíли; чим-дуж.

Что касается этого вопроса—що до цíєї спрáви.

Что в этом проку—якá з тóго кóристь; який з тóго пожýток.

Что с тобой—що тобí такé.

Что-то не так—щось не те.

Вот что—он що.

За что—за що; за вíщo.

Ни к чему—пí на що; нí до чóго.

ФРАЗЕОЛОГІЯ ДІЛОВОЇ МОВИ.

ЧУВСТВО—чуттý; почуттý.

Лишиться чувств—зомлiti.

Привесть в чувства—очуттýти; одволáти.

Прийти в чувства—очунятí; очуттýтись; стáмлitisь.

С чувством сказать—до думí скáзati.

Иметь неприязненное чувство к кому—вáжко дихати на кóго.

ЧУВСТВОВАТЬ—почувати.

Чувствовать себя (хорошо, плохо)—матиця, почувати себé (дóbre, зле).

Чувствовать себя в силах—чутtися; бráтиця на силу; почуватись на силу.

Дать себя почувствовать—дáтися в знакý.

Чуть не—трóхи не.

Чуть-чуть—трíшечки.

Чуть-чуть не—мáло що не.

Ш.

ШАГ—крок; ступнý.

Шагом—ступюю; ходю.

Тихим шагом—тихою ходóю.

С каждым шагом—на кóжному ступнí; що-крабку.

Умерить, убавить, замедлить шаг—при-дбржати ходу; вкоротити ходу; змéн-шити ходу.

Предпринимать шаги—вживáти зáходíв.

Решиться на этот шаг—с м. **Решаться.**

Делать большие шаги—широко ступнáти.

Шаг за шагом—ходóю; поступом; ногá за ногю.

ШИРИНА—ширинá; широчнý.

В ширину, шириню—завши́ршки.

ШКАФ—шáфа.

Книжный шкаф—шáфа на книжкí.

Несгораемый шкаф—вогнетривáла шáфа.

ШОВ—шво.По шву (**рватися**)—по шйтому (дертися).**ШТРАФ**—штраф; пеня; кáра.**Денежный штраф**—грошовий штраф; гро-
шовá кáра.**ШУТИТЬ**—жартувати; (много)—розжар-
тувати.

Шутить над кем—брать на жарт кого.

Не шути с огнем—з вогнem не жартуй.

Шутя—жартуючі; жáртом; жартомá; у
жáрт; з жáрту.**ШУТКА**—жарт.

В шутку—жартомá; жáртом; у жарт.

Шутки в сторону—без жáртів; покиньте
жáрти.Сказати в шутку—сказати на жáрт, на
смíх.Обратить в шутку—на жарт, у жарт обер-
нути.**ШУМ**—гóмін; гам; гáмір; гармíдер; (от
голосов) —гáлас; гук; (от споров)
—бúча; калати́ча; (громыханіє)—
гúркіт; гуркоти́ча.Поднять шум—збити бýчу; счинити
твалт.

Наделать шуму—наробити шлесту.

Унять шум—угамувати.

Много шуму из ничего—багато гáласу з
нічев'я.**Я.****ЯВЛЯТЬСЯ**—з'являтися; становити; бути.
Являться кем, чем—бути ким, за кого;

бути чим; прáвiti за що.

Явилася надобность—є потреба; зайшла
потреба.Явиться (за деньгами)—прийті по (грó-
ши).

Явиться лично—самому прийті.

Явиться на службу, на работу—прийті
на посаду, на роботу, на працю.
Это является (результатом)—це є (наслі-
док).Являться подтверждением чего—є с м. Под-
твердженіе.Является невозможным исполнить—не-
можливим стає виконати.Являться причиной чего—спричиняється
до чого.Основной предпосылкой является—основ-
ну передумову становітися.Является собственностью государства—є
державна власність.Это является материалом для—це станові-
вить (е) матеріал до.Должно явиться (доказательством)—мáс
буті (доказом; за доказ).**ЯВЛЕНИЕ**—явице.

Подобные явления—такі явища.

ЯЗЫК—язик; (разговорн.)—мова.

Язык иностранный—мова чужоземна.

На (украинском) языке—(українською)
мовою.

Язык преподавания—викладóва мóва.

ЯРОСТЬ—лютість.Приходить в ярость—роздютувати; роз-
лютітися.**ЯРМАРКА**—ярмарок.

На ярмарке—у ярмарку.

ЯЩИК—скринька; (видвижной)—шух-
ляда.

Денежный ящик—гронювá скринька.

Почтовый ящик—поштова скринька.

Ящик для писем—скринька на листі.

Ящик для жалоб—скринька на скарги.

ВИДАННЯ Т-ВА „ЧАС“.

Київ, вул. Короленка 38. Тел. 46—83.

- Г. О. Сабалдир.** Практичн. рос.-укр. словник (в оправі) з карб.
М. Грунський та Г. Сабалдир. Українська мова (Морфологія—Фонетика—Синтаксис) 80 к.
Порадник до самонавчання 80 к.
С. Васильченко, Я. Чепіга. Шевченкові дні. Збірник (Біографія, Критика, П'єси, Декламація, Інсценізація і т. ін.) 1 крб. 30 к.
Юрась і Яблуненко. Революційні свята. Порадник до улаштування революц. свят. З додатком. Бібліогр. покажчик та Істор. револ., календаря 1 крб. 30 к.
Ол. Невинський. Прибуткова пасіка. З додатком плану вулиця системи Лангстрота-Рута 1 крб. 25 к.
В. Атаманюк. Сатира і гумор. Альманах декламатор 1 крб. 50 к.
Ф. Галайба. Які записи треба вести в колекціях (форми прост. рахівн.) 30 к.
Гр. Коваленко. Як побороти нашого ворога (про туберкульоз) 15 к.
А. Кримський. Пальмове гілля. Ч. III. 25 к.
В. Винниченко. Бабусин подарунок 25 к.
Пісні з нотами. Збірник 40 к.
Практичний рос.-україн. словник ділової мови 40 к.
Словник чужомовних слів 90 к.

БІБЛІОТЕКА «ЧАС».

- Т. Шевченко.** Кобзар. 2 тома 2 крб.
 » Музика-Капітанша 60 к

Марко Вовчок. Вибрані твори	90 к.
А. Тесленко. Вибрані оповідання	80 к.
Анатоль Свидницький. Люборацькі 1 к. 35 к.	
Ів. Франко. Проза. Кн. I	90 к.
» » Кн. II	90 к.
Ів. Котляревський. Твори (Повне зібрання)	1 крб. 30 к.
«Червоне слово». Збірник нов. укр. поетів	1 крб.

ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА «ЧАСУ»

«Дитина та її виховання».

Чепіга Я. Розмови про виховання дитини	40 к.
Чепіга Я. Страх і кара та їх вплив на характер і волю дитини	30 к.
Чепіга Я. Моральне внушення в справі виховання	20 к.
Чепіга Я. Увага й розумовий розвиток дитини	20 к.
Радзімовська. Діти часів революції. Фізичн. розвиток дітей України. З діагр.	40 к.
Помагайба. Дальтонський план у трудов. школі	65 к.
Чепіга Я. Навчання в труд. школі	75 к.

БІБЛІОТЕКА «РЕВОЛЮЦІЙНІ СВЯТА»

Хвітневе свято	20 к.
Міжнародний юнацький день	20 »
День грамотності	20 »
9-те Січня	20 »

ПОПУЛЯРНА БІБЛІОТЕКА.

Тарас Шевченко.	Кобзар.	75 к.
Леонід Глібов.	Байки та вірші	30 к.
Степан Руданський.	Співомовки.	30 к.
I. Котляревський.	Енеїда	70 »
Д-р Йосип Стрільчук.	Фізкультурні вирази та гігієна особистого життя	20 к.
Д-р Йосип Стрільчук.	Гіппоз та навіяння і значення їх для людини	25 к.

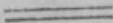
УНІВЕРСАЛЬНА БІБЛІОТЕКА.

Гео Шкурупій.	Штаб смерти. Пов.	30 к.
Б. Антоненко-Давидович.	Тук-тук...	25 к.
В. Винниченко.	На лоні природи (Нов. опов.)	15 к.
В. Винниченко.	В графському маєтку (Нов. опов.)	30 к.

ПЛАКАТИ ПО СВИНАРСТВУ.

Розводьте свиней	1 крб.
Поліщуйте свиней	1 крб.

Ціна і карб.

№ 25. Травень 1926.

Гуртова комора та книгарня Видавничого Т-ва „ЧАС“:
Київ, вул. Короленка, 38. Тел. 46-83